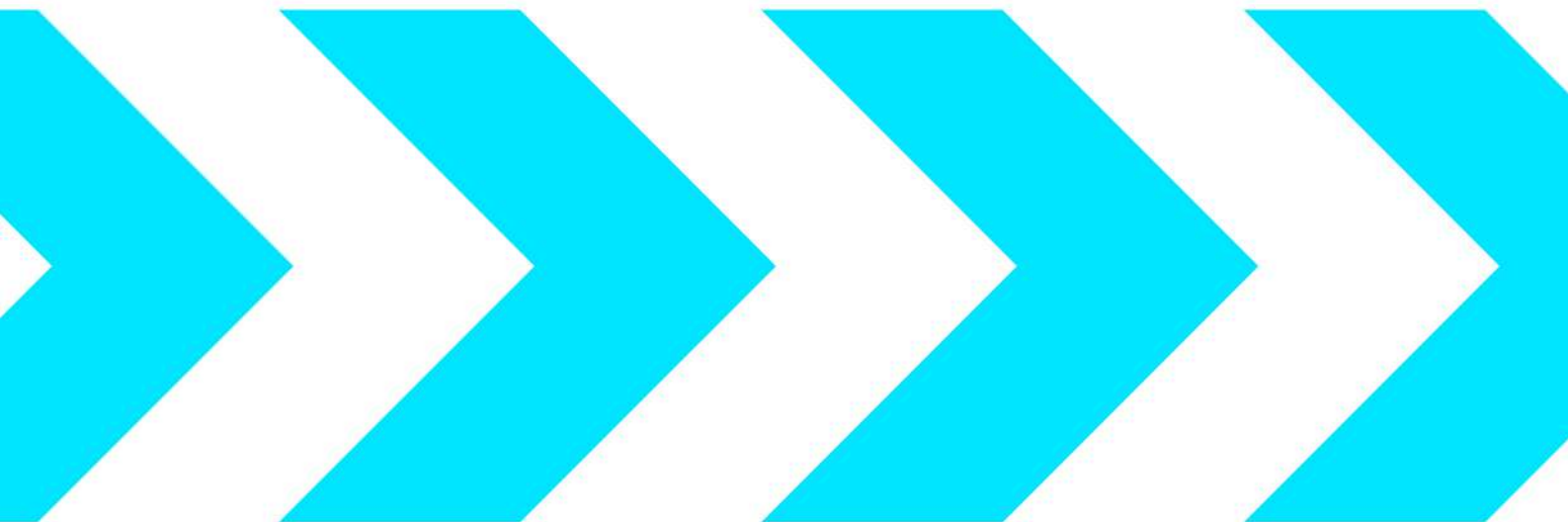

Tikrinimo atlikimo instrukcija

Versija: 7.2.3

TachoScan Control

Tikrinimo atlikimo instrukcija

© 2002 - 2025 INELO Polska Sp. z o.o. Visos teisės saugomos

Visos teisės ginamos. Draudžiama bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis (grafinėmis, elektroninėmis ar mechaninėmis, iskaitant kopijavimą, išrašymą į garso juostelę ar informacijos laikymo ir išgavimo sistemas) atgaminti bet kurį šio dokumento dalį be leidejo rašytinio leidimo.

Šiame dokumente minimi produktai gali būti ju atitinkamu savininku paprastieji ir (arba) registruotieji prekių ženklai. Leidejas ir autorius neturi jokių pretenzijų į tuos prekių ženklus.

Nors ruošiant šį dokumentą buvo imtasi visu atsargumo priemonių, leidejas ir autorius neprisiima jokios atsakomybės dėl klaidų ar praleistos informacijos, taip pat - dėl žalos, kuri gali kilti naudojant šiame dokumente pateikiamą informaciją arba dėl naudojimo programų ir išėjties kodo, kuris gali būti kartu pateikiamas. Leidejas ir autorius jokiu būdu nebus atsakingi už joki pelno praradimą ar kitokių komercinio pobūdžio žalą, kurią šis dokumentas tiesiogiai arba netiesiogiai (galimai) sukels.

Šiame žinyno faile pateikiamu programos langu (ekrano nuotrauka) forma ir turinys gali skirtis nuo faktiniu programos langu. Ypač tai aktualu, jei programos versija skiriasi nuo vadovo versijos. Kaasasolevate programmide ja lähtekoodi kasutamisest. Ühelgi juhul ei vastuta väljaandja ja autor saamata jäänud tulu voi ühegi muu majandusliku kahju eest, mis on põhjustatud voi on väidetavalt otseselt voi kaudselt põhjustatud selle dokumendi poolt.

Selles abifailis näidatud programmimenüüd (ekraanipildid) võivad erineda tegelikest ekraanimenüüdest kuju ja sisu poolest. See on eriti tõenäoline juhul, kui programmi versioon on juhendi versioonist erinev.

Produkcija:

INELO Polska Sp. z o.o.

ul. Karpacka 24/U2b
43-300 Bielsko-Biała
POLAND
www.inelo.pl

Turinys

1. Įvadinis žodis	5
2. Prisij	5
3. Naujas patikrinimas	11
4. Duomenų įvedimas	16
4.1. Registracijos lapų nuskaitymas	17
4.1.1. Plokščiasis skaitytuvas	18
4.1.2. Sukamasis skaitytuvas	19
4.1.3. Registracijos lapo pradžios laiko nustatymas	20
4.1.4. Registracijos lapo duomenys	23
4.1.5. Registracijos lapo kalibravimas	24
4.1.6. Veiklų įtraukimas rankiniu būdu	26
4.2. Duomenų iš vairuotojo kortelės siuntimas	29
4.2.1. Peržiūra ir duomenų redagavimas	29
4.3. Duomenų siuntimas iš tachografo	37
4.3.1. TachoReader Basic	37
4.3.2. TachoReader Combo Plus	37
4.4. Atidarymas iš failo	38
4.5. Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo	39
4.6. Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo	40
4.7. Importuoti duomenis iš tachografo į kortelę	41
5. Duomenų iš skaitmeninio tachografo peržiūros langas	43
5.1. Bendrieji ir techniniai duomenys	43
5.2. Konkrečios dienos veiklos	44
5.3. Įvykiai ir triktys	46
5.4. Veiklos, įvykiai ir triktys lentelėje	46
5.5. Kortelės įdėjimai ir išėmimai	46
5.6. Bendrovės blokavimai ir paskutinis parsisiuntimas	47
5.7. Patikrinimų sąrašas	47
5.8. Greičio profiliai	47
5.9. RPM profiliai	48
5.10. Greičio diagrama	49
6. Duomenų tikrinimas	54
6.1. Trūksta duomenų apie vairuotoją	54
6.2. Vairuotojų pažeidimai	55
6.2.1. Naudoti kelias vairuotojo korteles	64

6.2.2. Važiavimas be reikiamos kortelės	67
6.2.3. Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje	73
6.3. Pažeidimų pateikimas	75
6.3.1. Kassavaitinė diagrama	76
6.3.2. Mėnesinė diagrama	80
6.3.3. Patikr. atask.	81
7. Kontrolės užrakinimas ir eksportavimas	83
8. Kontrolės atrakinimas ir redagavimas	85
9. Ataskaitų generavimas	88

1. Įvadinis žodis

Šis vadovas buvo paruoštas siekiant supažinti vartotojus su bendrosiomis kelio kontrolės ir bendrovės patalpų kontrolės nuostatomis. Naujiems vartotojams rekomenduojama paleidus **TachoScan Control** programinę įrangą išbandyti visas jos operacijas, o tuo tarpų tie, vartotojai, kurie jau turi patirties dirbant su programa, gali iš karto imtis darbų pagal poreikį.

Vadovas iš esmės yra skirtas tiems, kurie anksčiau nebuvo susidūrę su skaitmeninėmis vairuotojo kortelėmis ar tachografais TachoScan programinėje įrangoje, ir dėl šios priežasties kiekvienas veiksmas yra preciziškai paaiškintas.

Įprastai pradinė kontrolė yra tokio pobūdžio:

- Registracija;
- Nauji kontrolės parametrai;
- Duomenų įvedimas iš tachografo ir/arba vairuotojo kortelės;
- neleistinių keitimų tikrinimas;
- Pažeidimų ataskaitos ir patvirtinimai;
- Kontrolės blokavimas ir eksportavimas;
- Kontrolės atblokavimas ir redagavimas.

Šis vadovas aprašo visų šių etapų realizaciją kartu pateikdamas pavyzdžių.

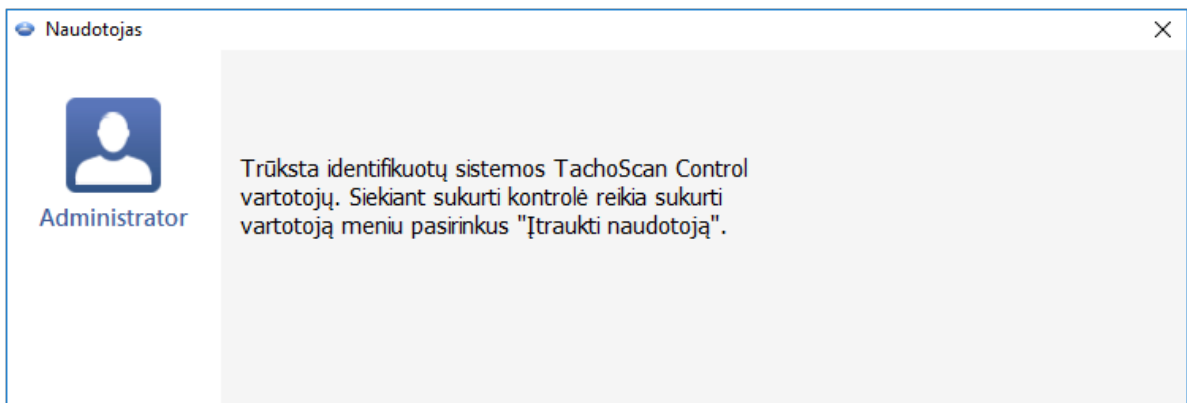
Informacija apie vairuotojus, kontroliuojamos įmonės, vairuotojų kortelių numeriai ir transporto priemonių registracijos numeriai yra išgalvoti.

2. Prisij

Prieš pradėdant darbą su programa, būtina prisiregistruoti. Prisijungimo esmė yra pasirinkti atitinkamą vartotojo piktogramą prisijungimo ekrane, o paskui priklausomai nuo to, ar tai reikalaujama, įrašyti slaptažodį.

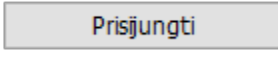
Pirmasis prisijungimas

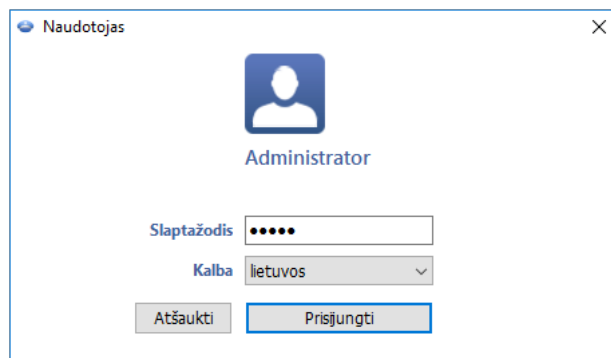
Pirmo prisijungimo atveju programa parodys šį langą:

kuriame reikia paspausti administratoriaus piktogramą, o paskui kitame lange:

- užpildyti laukelį **Slaptažodis** (nustatytas slaptažodis: "admin")

- paspausti

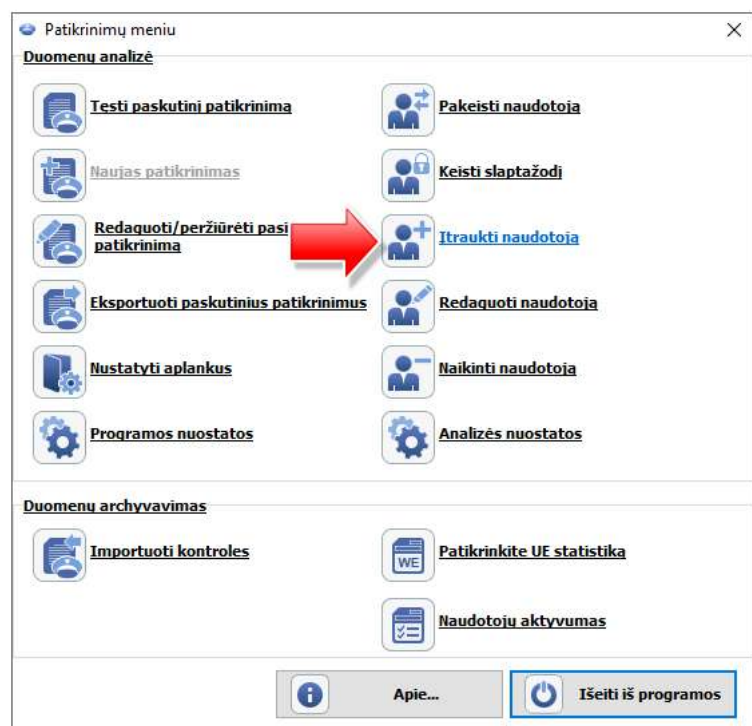
Sėkmingai prisiregistravus, programa bus suaktyvinta. Kontrolių meniu leidžia pasirinkti norimą operaciją: pradėti naują kontrolę, redaguoti jau egzistuojančią arba tęsti esamą kontrolę. Taip pat galima perjungti vartotoją, eksportuoti (archyvuoti) pasirinktas kontroles, importuoti kontroles bei nustatyti minėtus katalogus.

Licencija Expert:

Pirmas prisijungimas vykdomas per User paskyrą be blanko. Nėra paskyros administratoriaus - redaguoti galima iš kiekvieno vartotojo lygio. Per kitus prisijungimus bus renkamas anksčiau prijungtas vartotojas. Vartotojo prijungimui reikalaujama tik vardo ir pavardės (be slaptažodžio), papildomai tikrinama, ar įvestas vartotojas jau yra bazėje.

Naujas naudotojas

Administratoriui prisijungus iš kontrolės meniu pasirinkite: **Įtraukti naudotoją**.

ė

Programa rodo vartotojo įkėlimo langą.

Pav. Administratorius - naudotojo
ė ..

Atitinkamai įveskite (daugiau šia tema: "Naudotojas" -> "Įtraukti"):

- Vardas ir pavardė

Licencija LAN - ☒ **Domenos autentifikavimas** (menui: "Nuostatos" -> "Programos nuostatos"):
Vardas ir pavardė vartotojo (prisijungimo vardas) TachoScan Control privalo būti toks pats, kaip vartotojo pavadinimas domenoje.

- Reikalauti slaptažodžio prisijungimo metu - atžymėti šią pasirinktį, jeigu nenorite, kad vartotojas įrašinėtu slaptažodį prisijungimo metu
- Įgaliojimai tik savo kontrolėms - jeigu pasirinktis bus pažymėta, tai inspektoriaus matys tik kontroles savo numatytas (pasirinktis reikšminga LAN licencijai)
- Slaptažodis - jeigu aukščiau minima pasirinktis buvo pažymėta
- Pareigos
- Identifikavimo numeris
- Provincija - pasirinkite sąrašė
- Leidimai redaguoti nustatymus - pažymėti kokioms nustatymų redagavimo lango

žymelėms gali turėti prieigą įvestas vartotojas

Išimtis:

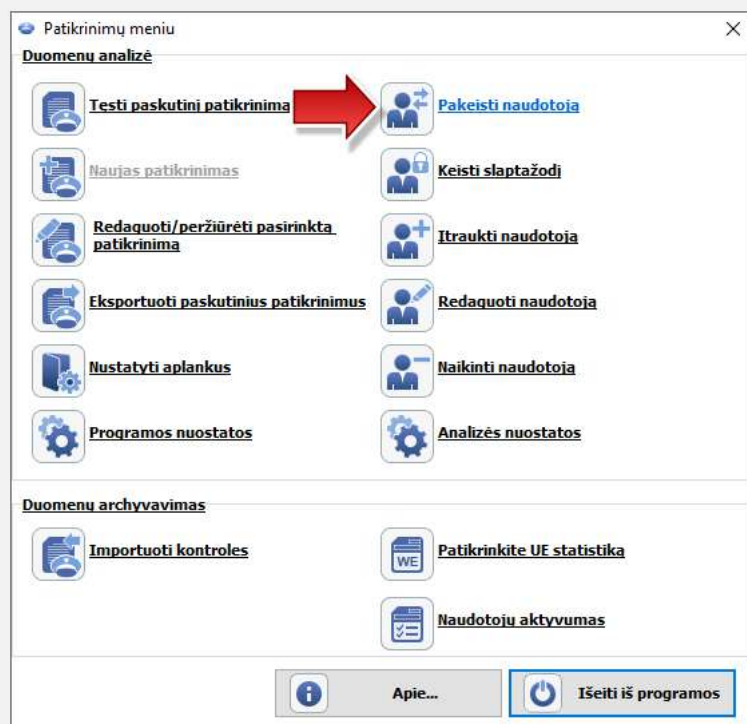
Kiekvienas vartotojas nepriklausomai nuo turimų teisių visuomet gali valdyti pasirinktį: **Skaitant vairuotojo kortelės duomenis, generuoti darbo minutę į šalies įrašą** (žymelė: "Analizė")

- Naujos kontrolės numanomi nustatymai - pasirinkite kontrolės rūšį kokia turi būti atlikta naujos kontrolės steigimo metu

Pavyzdys

Įvedę minėtus duomenis, spauskite: **Įrašyti** ir po to **Uždaryti**.

Patikrinimų meniu langas vėl pasirodys:

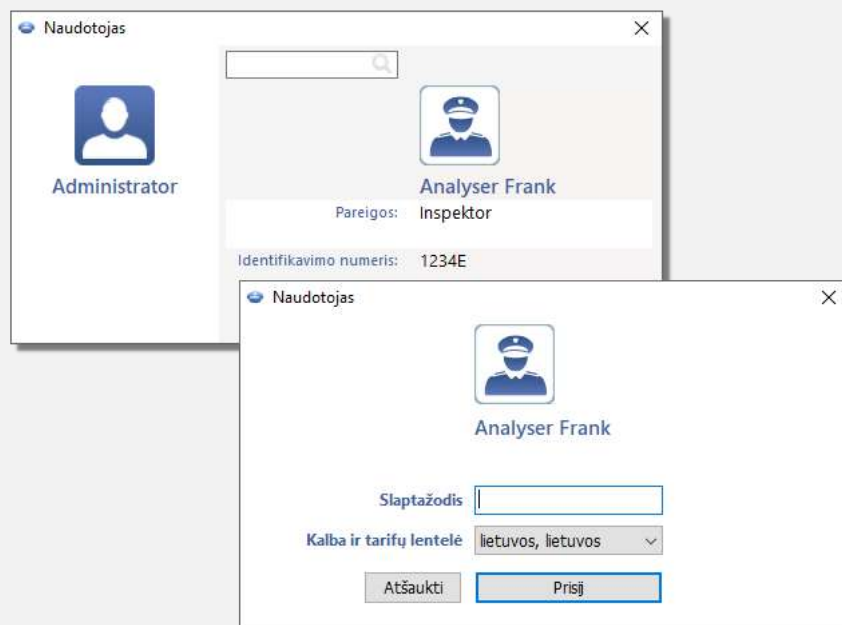

Sąrašė pasirinkite: **Pakeisti naudotoją**.

Naujame lange spauskite inspektoriaus piktogramą, o paskui įrašykite slaptažodį ir paspauskite

Prisijungti

(Pakartotinai bus rodomas langas **Patikrinimų meniu** kurio dėka galima pridėti naują tikrinimą).

3. Naujas patikrinimas

Licencija Expert:

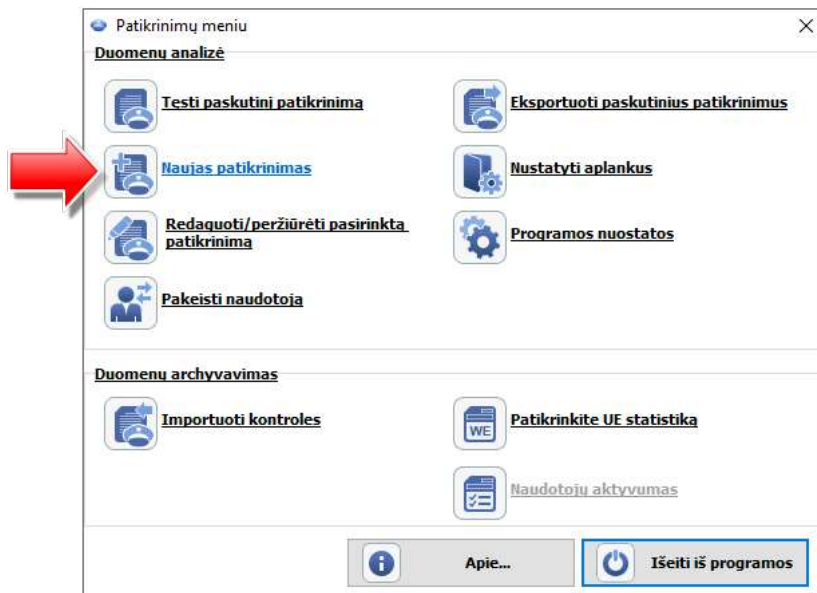
Įvestas ženklavimas "ekspertizė" vietoje "kontrolė" visoje programos veikimo srityje.

Kiekviena **TachoScan Control** atlikta kontrolė registruojama duomenų bazėje, todėl pasirinkus **Naujas patikrinimas** reikia įvesti šiuos duomenis: kontrolės Nr., data, kontroliuojamos įmonės pavadinimas ir atliekamos kontrolės tipas.

Norėdami pradėti naują kontrolę:

- meniu: **Kontrolė** pasirinkite **Naujas patikrinimas** arba

- spustelėkite: ir lange **Patikrinimų meniu** pasirinkite **Naujas patikrinimas**

Programoje atidaromas langas **Naujas patikrinimas**, kuriame yra šie elementai:

Naujas patikrinimas

Nauji kontrolės parametrai

Numeris: 0003-2021-12345

Data: 21-09-2021 15:55

Bendrovės pavadinimas:

Kontrolės numeris:

Šalis:

Licencijos numeris:

Kroviny: prekės

Kontroliuojamas laikotarpis: 24-08-2021 - 21-09-2021

☐ kontrolė patalpose ☒ patikra kelyje

☐ Pažymėti visus vairuotojų duomenis kaip konfidencialūs (ataskaitose)

Vairuotojo vardas ir pavardė	Kelialapio numeris
Porininko vardas ir pavardė	Kelialapio numeris
Registracijos šalis	Tr. priem. valst. nr.
Kelio tipas	Tachografo tipas

Įrašų apie kitokį darbą ir (arba) parengtį dirbti nebuvimas: 0

Įrašai apie vairavimo trukmę, darbo laiką: 0

Netinkamas veikimas, įrašymo įrangos naudojimas arba valdymas: 0

Laiko juosta: UTC (Airija, Portugalija, Jungtinė Karalystė)

☐ Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema ☐ Prisiminti

Vidutinis savaitės darbo laikas: Apibrėžti laikotarpius

Gerai Atšaukti

Nauji kontrolės parametrai:

1. **Numeris** – programa automatiškai suteikia numerį kiekvienai kontrolei:
 - pirmoji jo dalis **0208** – tai kontrolės eilės numeris, kurį galima keisti dešinėje esančiomis rodyklėmis

- antroji dalis **2014** – tai einamieji metai, šis parametras nustatomas pagal sistemos "Windows" datą
 - trečioji dalis **1234-1234** – tai prisijungusio tikrintojų tapatybės numeris
2. **Data** – kontrolės data; pagal numatytuosius parametrus tai yra dabartinė data, nustatyta pagal sistemos "Windows" datą
 3. **Bendrovės pavadinimas** – įveskite kontroliuojamos įmonės arba, jei tai vairuotojo kontrolė, įmonės, kurioje jis dirba, pavadinimą
 4. **Krovinsys** – šiame lange pasirinkite pervežimo tipą iš sąrašo: **prekės, keleiviai** arba **nenurodyta**
 5. **Kontroliuojamas laikotarpis:** – pasirinkite laikotarpį, kuriam bus vykdoma kontrolė. Galimos parinktys:
 - 28 dienos
 - 56 dienos
 - vartotojo apibrėžtas laikotarpis

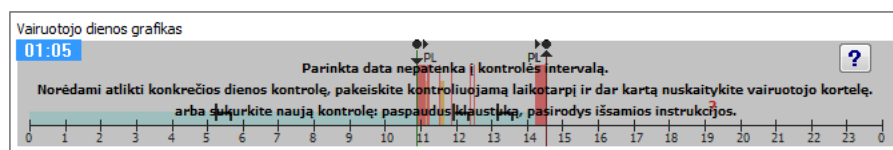
Pagal numatytuosius nustatymus programa nustato tikrinamą laikotarpį 56 dienas ir einamąją dieną, jei kelių kontrolė suplanuota nuo 2024-12-31 Europos Sąjungoje ir Šveicarijoje. Ankstesnėms datoms arba kontrolėms už Europos Sąjungos ribų numatytasis laikotarpis yra 28 dienos ir einamoji diena.

Duomenys, atsisiųsti iš vairuotojo kortelės ir skaitmeninio tachografo, bet nepatenkantys į nurodytą diapazoną, NĖRA analizuojami ir NĖRA išsaugomi duomenų bazėje.

Jei pakeisite "kontroliuojamą laikotarpį", turėsite iš naujo atsisiųsti vairuotojo kortelės duomenis ir (arba) duomenis iš skaitmeninio tachografo bei iš naujo analizuoti vairuotojų padarytus pažeidimus.

Pažeidimų analizės laikotarpis gali būti apribotas iki įdarbinimo laikotarpio (daugiau šia tema: "Vairuotojas" -> "Įtraukti").

Vos atsisiuntus duomenis iš vairuotojo kortelės / skaitmeninio tachografo, dienos diagramos peržiūros lange į kontrolės laikotarpį nepatenkančios dienos bus rodomos pilkos ir pateikiamas atitinkamas pranešimas (žr. pav. apačioje).

6. Kontrolės tipo pasirinkimas:

- kontrolė patalpose:
 - Gabenimo tikslas – pasirinkite paskirtį sąrašas: vidaus tikslai arba atlyginimas
- patikra kelyje:
 - Vairuotojo vardas ir pavardė
 - Tr. priem. valst. nr.
 - Porininko vardas ir pavardė – važiavimas ekipažu

- Registracijos šalis
- Tachografo tipas

Jeį gaunami duomenys iš vairuotojo kortelės, jie užpildomi automatiškai.

Licencija Expert:

Nėra galimybės pasirinkti patikrinimo rūšį.

7. **Pažymėti visus vairuotojų duomenis kaip konfindencialūs (ataskaitose)** - šios parinktės pažymėjimas slėpia asmeninius duomenis ataskaitose.
8. Priklausomai nuo atliktų patikrų rezultatų, užpildykite toliau nurodytus laukus (toliau išvardytuose laukuose įvesti duomenys rodomi ataskaitoje "Patikrinkite UE statistiką"):
 - Įrašų apie kitokį darbą ir (arba) parengtį dirbti nebuvimas
 - Įrašai apie vairavimo trukmę, darbo laiką
 - Netinkamas veikimas, įrašymo įrangos naudojimas arba valdymas
9. **Laiko juosta:** – vietinio laiko skirtumas nuo **UTC** (pasaulinio laiko) – kai nuskaitomi duomenys, programa paslenka visus laikus, nuskaitytus iš vairuotojo kortelės duomenų ir tachografo, pagal šioje parinktyje nustatytą laiko juostą.

TachoScan 4.0 Control

Kontrolė Data Ataskaitos Dokumentas Bendro

Kontrolė

Priimti duomenai

Dabartinis patikrinimas Vairuotojo korta

Vairuotojas

Data

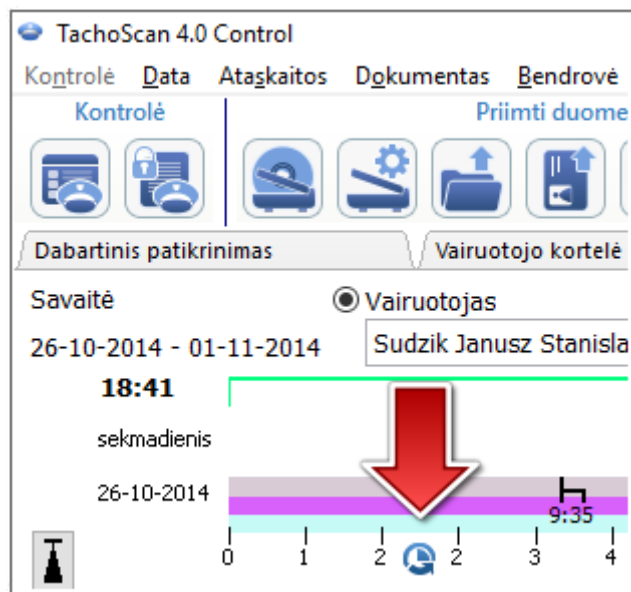
26-10-2014

Transporto priemonė

Pradiniai km Galutiniai km

Vairuotojo dienos grafikas
00:00

a a

- **Prisiminti** - parinktis leidžia prisiminti pasirinktą laiko juostą. Jei ši parinktis pažymėta, kuriant naują kontrolę bus paraginta paskutinė išsaugota laiko juosta. Parinktis numanomai išjungta.

Nustatymas **Laiko juosta**: bei pasirinktis: **Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema** nustatomi vadovaujantis pasirinkta valstybe laukelyje: **Registracijos šalis**.

Įkėlus skaitmeninius duomenis nebus galimybės pakeisti laiko zonos. Pakeitimas galimas tik pašalinus visus skaitmeninius duomenis iš aktualaus tikrinimo. Paprasčiausias sprendimas yra einamojo tikrinimo pašalinimas ir naujo sukūrimas.

UTC (pasaulinis laikas) – tai standartinis laikas, kurį nustato TAI (pranc. Temps Atomique International), įvertinus Žemės sukimosi netaisyklingumą ir suderinus jį su Saulės laiku.

10. **Vidutinis savaitės darbo laikas** Apibrėžti laikotarpius - suteikia galimybę nustatyti bet kokias reikiamos analizės datas ataskaitoje: **Vairuotojo vidutinio savaitės darbo laiko ataskaita - detali**

Mėlynų rėmeliu pažymėtus laukus užpildyti būtina.

4. Duomenų įvedimas

TachoScan programa suteikia galimybę kontroliuoti bebdrovę ar vairuotoją, kurie vienu metu naudoja transporto priemones, vežančias skaitmeninius ir analoginius tachografus. Tada TachoScan programa analizuoja visus duomenis ir apjungia juos atitinkamai.

4.1. Registracijos lapų nuskaitymas

Registracijos lapus galima nuskaityti dviejų tipų skaitytuvuose: [plokščiajame](#)^[18] ir [sukamajame](#)^[19] skaitytuve.

Numatytieji nustatymai

Numatytieji nustatymai padeda lengvai įvesti į programą naujus registracijos lapus, nes programa gali automatiškai įrašyti iš anksto nustatytas reikšmes ir atitinkamus laukus.

Numatytųjų nustatymų langas atidaromas naudojantis piktograma:

Lango elementai:

1. **Vairuotojas** – nustatykite numatytąjį vairuotoją.
Pasirinkę šią parinktį, išskleidžiamajame sąrašė galite rinktis vairuotoją, kuris bus rodomas atitinkamame registracijos lapų peržiūros / redagavimo lango lauke
2. **Transporto priemonė** – nustatykite numatytąją transporto priemonę.
Pasirinkę šią parinktį išskleidžiamajame sąrašė galite rinktis transporto priemonės registracijos numerį, kuris bus rodomas atitinkamame registracijos lapų peržiūros / redagavimo lango lauke

Norėdami įtraukti į duomenų bazę naują vairuotoją arba transporto priemonę, naudokite mygtuką .

3. Data ir laikas:

- Numatytoji disko data – čia nurodytą datą programa priskirs visiems nuskaitymams
- Pradžios laikas – laiko akimirka, nuo kurios pagal numatytuosius parametrus diske skaičiuojama diena (dvidešimt keturios valandos)

Nuskaitymo nustatymai

Lange "Programos nustatos" be kitų parinkčių pateikiami skaitytuvo nustatymai. Jei pasirinksite "Rodyti nustatymus" parinktį, nuskaitymo nustatymai bus rodomi kiekvieną kartą prieš pradedant nuskaitymą. Jei naudojate skaitytuvą, kitokį nei rekomenduoja INELO, nuskaitymo nustatymai pasirodys nepriklausomai nuo šios parinktės.

Rekomenduojami skaitytuvai: Canon LiDE 70, LiDE 100 lub LiDE 200, Plustek SmartOffice PS283.

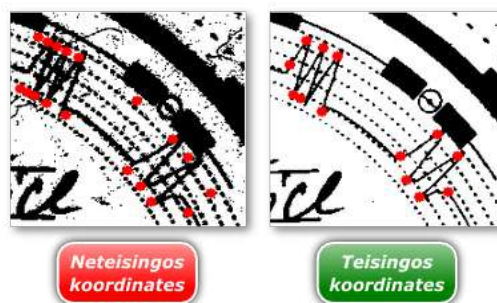
Kitų skaitytuvų parametrai:

- raiška 300 dpi
- šviesumas "-20"
- spalva – "juoda – balta"
- skaitytuvo dangčio foninė spalva: **Juoda**

Jei naudojate INELO rekomenduojamą skaitytuvą (Canon LiDE 70, LiDE 100 lub LiDE 200, Plustek SmartOffice PS283), nustatymų keisti nereikia. Kitu atveju, jums reikės sukonfigūruoti skaitytuvą savaip, naudojantis kartu pristatoma programa.

šviesumas

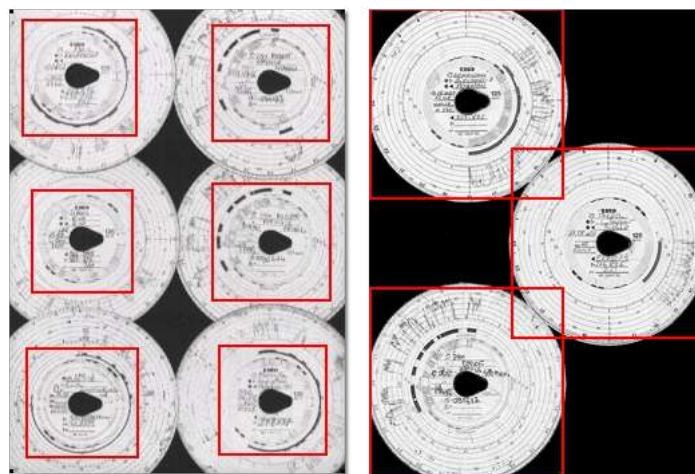
Didesnio šviesumo nustatymas gali pagerinti vaizdų kokybę tamsiuose diskuose. Jis prisideda prie aiškesnio vaizdo kokybės. Tuo pačiu metu, papildomi taškai (iškraipymai), turėję įtakos ankstesniems disko analizės rezultatams, išnyksta. Jei kai kurie taškai programos liko "neatpažinti", jums rankiniu būdu reikia pridėti juos skirtuke "**Nuskaitymo peržiūra**". Jei nuskaitymo kokybė vis dar prasta, bandykite pasirinkti kitus šviesumo nustatymus ir kartoti dar kartą.

4

4.1.1. Plokščiasis skaitytuvas

Norėdami pradėti nuskaitymą, įdėkite į skaitytuvą diskų (nuo 1 iki 6) taip, kad jie būtų nuskaitymo srityje (A4 srityje). Tinkamam nuskaitymui nereikia jokio specialaus adapterio. Diskus galima išdėstyti bet kaip.

4

é

Raudoni kvadratai žymi disko dalis, kurios įtraukiamos į analizę.

Ant skaitytuvo diskus dėkite atsukę į apačią. Pirmesniame pavyzdyje parodyta, kaip diskai matomi iš skaitytuvo stiklo pusės.

Padėję diską, uždarykite skaitytuvo dangtį, kad būtų mažiau galimų netikslumų. Nuskaitymą galima pradėti dviem būdais:

- **Data** meniu pasirinkite: "Gauti -> Nuskaityti"

- spustelėkite mygtuką įrankių juostoje

- naudokite sparcuosius klavišus +

Nuskaicius, programa atidarys paskutinį registracijos lapą registracijos lapų peržiūros / redagavimo skirtuke, o likę lapai bus rodomi skydelyje: Neišsaugoti diskai. Kiekvieną registracijos lapą reikia peržiūrėti ir užpildžius duomenis išsaugoti.

4.1.2. Sukamasis skaitytuvas

Norėdami pradėti nuskaitymą, į skaitytuvo tiekuvą įdėkite tam tikrą diskų skaičių (ne daugiau kaip 50), visus juos atsukę taip, kad diagrama būtų nukreipta į skaitytuvo vidų. Skydelių nereikia dėti ant skenerio vidurio - jie turi būti perstumti į dešinę (pav. apačioje). Disko "ašaros" pasukimo kampas nesvarbus (pav. apačioje).

Pav. Skydelių sudėliojimas ant skenerio.

Skeneris gali užstrigti nuskenavus pusę skydelio dėl to, kad skydelis atsiranda skenerio viduryje. Padėkite skydelį simetriškai pav. aukščiau ir vėl pradėkite skenuoti.

Įdėję diską į dėklą, galite pradėti nuskaitymą šiais metodais:

- **Data** meniu pasirinkite: "Gauti -> Nuskaityti"

- spustelėkite mygtuką įrankių juostoje
- naudokite sparčiuosius klavišus +

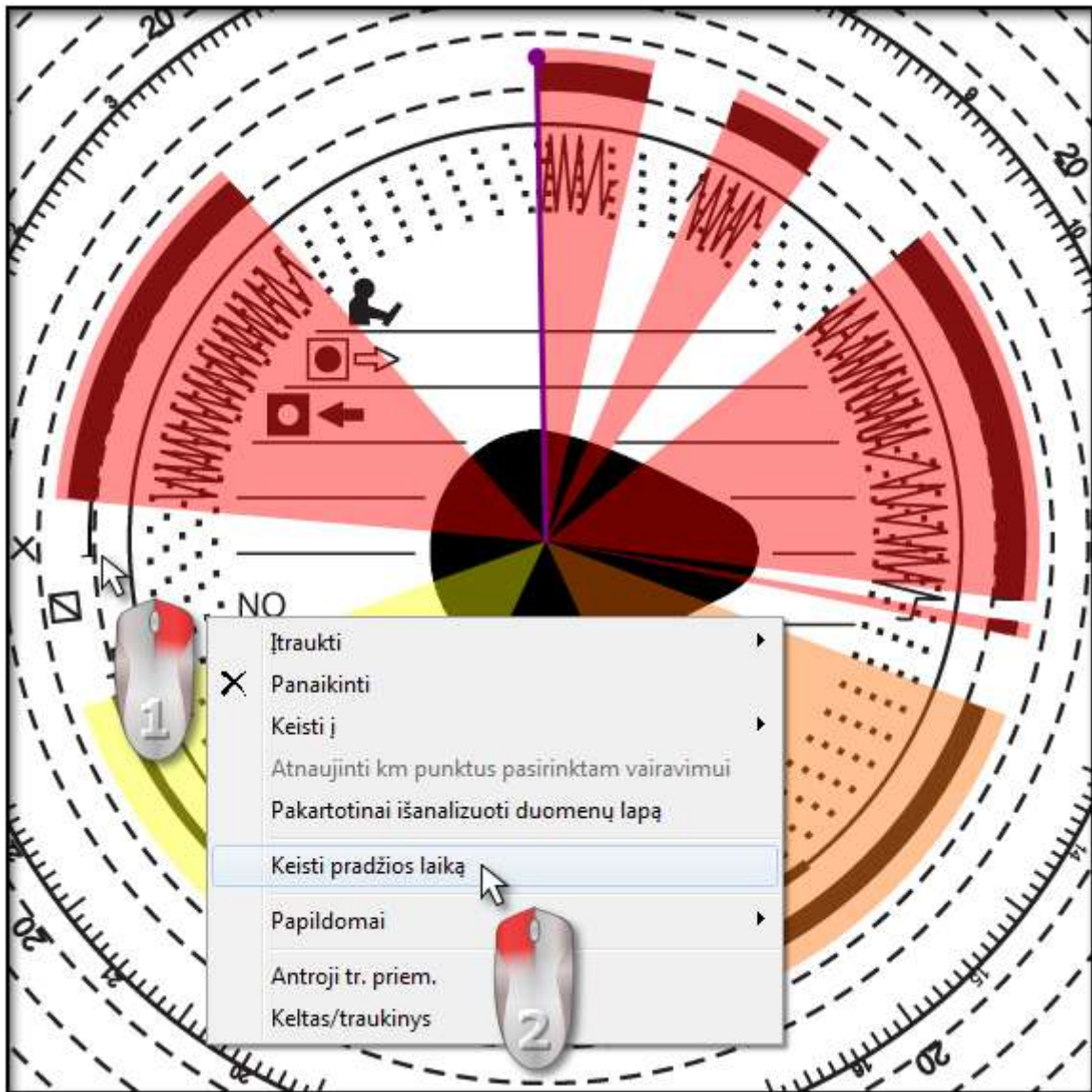
Nuskaičius, programa atidarys paskutinį registracijos lapą registracijos lapų peržiūros / redagavimo skirtuke, o likę lapai bus rodomi skydelyje: Neišsaugoti diskai. Kiekvieną registracijos lapą reikia peržiūrėti ir užpildžius duomenis išsaugoti.

4.1.3. Registracijos lapo pradžios laiko nustatymas

Pradžios laikas – tai laikas, kai vairuotojas pirmą kartą įdeda registracijos lapą į tachografą arba kai pradedamas rankinis įvedimas (kitoje registracijos lapo pusėje). Šį laiką žymi violetinė linija nuo disko centro. Jį galima keisti kiekviename skirtuke, kuriame rodomas nuskaitytas disko vaizdas (Registracijos lapo peržiūra, Pagrindiniai duomenys).

Pradžios valandą galima keisti dviem būdais:

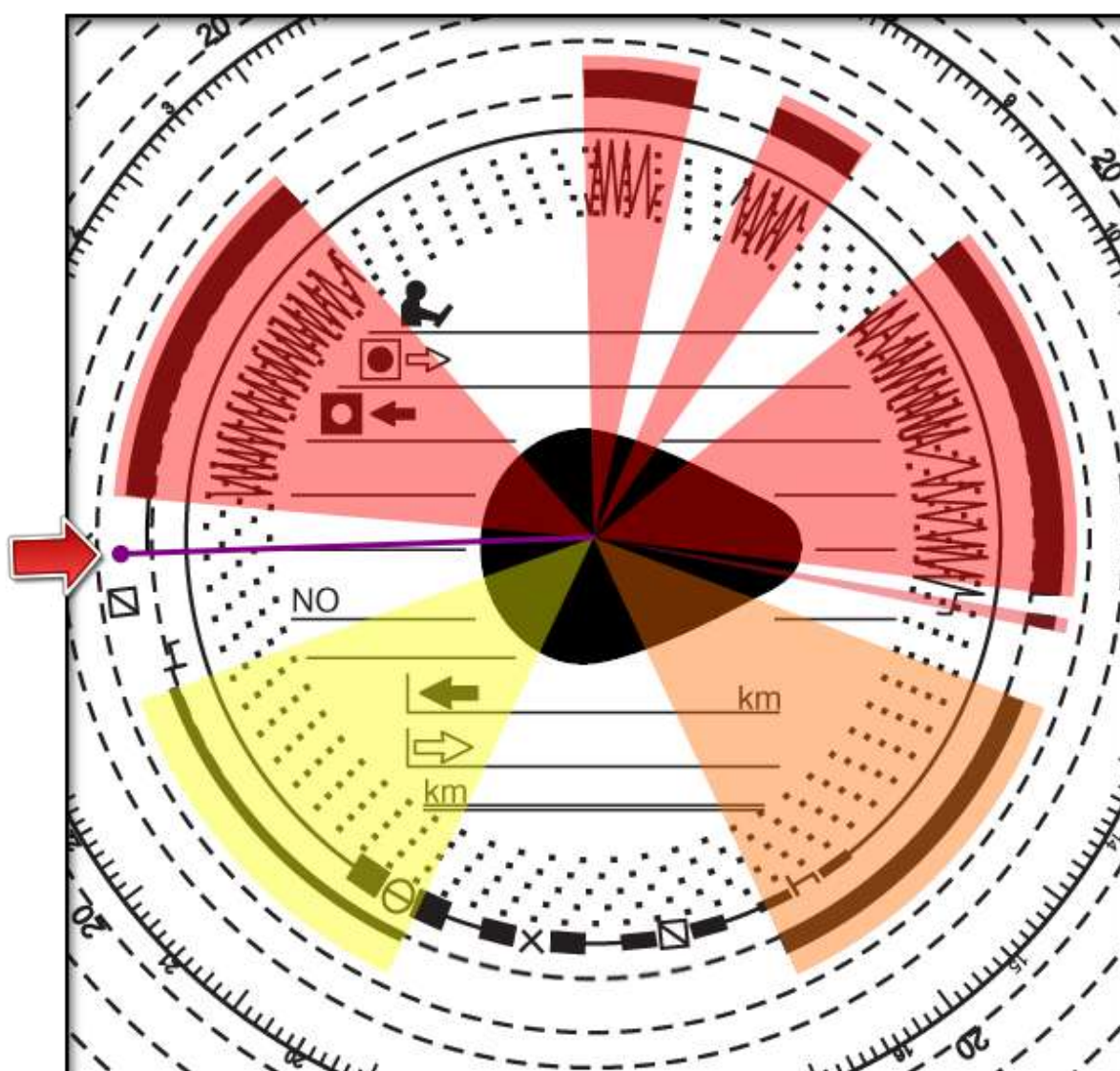
Naudojantis parinktimi: "Keisti pradžios laiką"

1. Perkelkite pelės žymeklį į registracijos lapo pirmojo įdėjimo į tachografą vietą (pav. aukščiau).

Laikrodis viršutiniame kairiajame vaizdo kampe rodo laiką, virš kurio tuo metu yra pelės žymeklis.

2. Spustelėkite dešiniuoju pelės mygtuku toje pačioje vietoje ir išskleidžiamajame meniu pasirinkite **Keisti pradžios laiką** (pav. aukščiau).
3. Violetinė linija (pradžios laikas) perkeliama į pažymėtą vietą (pav. apačioje).

Ļīm tīs:

Jei pradžios laiką pasirenkate vairavimo įvykyje, programa automatiškai perkelia jį į to įvykio pradžią.

Perkėlimas naudojantis pele

Šis metodas veikia tik skirtuke **Pagrindiniai duomenys**.

Perkelti galima tik viename įvykyje, kuriame padėta violetinė linija.

1. Nustatykite pelės žymeklį ant violetinės linijos, kad rodyklė virstų: .

2. Spustelėkite ir laikykite kairįjį pelės mygtuką, tada perkeltite violetinę liniją į norimą padėtį.

4.1.4. Registracijos lapo duomenys

Norint įrašyti registracijos lapą, reikia nurodyti datą, vairuotoją ir transporto priemonę.

Kad galėtumėte išnaudoti visas programos galimybes, rekomenduojama užpildyti visus duomenis:

Data

Įveskite registracijos lapo pradžios datą.

Vairuotojas ir transporto priemonė

Šiuos laukus reikia pildyti naudojantis šalia esančiais išskleidžiamaisiais sąrašais. Jei reikalaujamos vertės nėra įtrauktos į sąrašus, pildykite duomenų bazę naudodamiesi mygtukais . Jei pasirinktam vairuotojui yra nustatyta numatytoji transporto priemonė (vairuotojo įtraukimo / redagavimo langas), ji bus automatiškai rodoma lauke **Transporto priemonė**, jei šis buvo tuščias.

Odometrai

Laukuose **Pradiniai km** ir **Galutiniai km** įveskite pradinį ir galutinį transporto priemonės odometro nuskaitymą (skaičius, vairuotojo įvestus diske). Tada žemiau esančiame laukelyje **Kilometrų skirtumas** rodomas skirtumas kilometrais – tai nuvažiuotas atstumas, nurodytas vairuotojo. Jei apskaičiuotas atstumas per daug skiriasi nuo kilometrų skaičiaus, programos nuskaityto iš disko ir nurodyto lauke **Kilometrų suma**, šie laukai automatiškai paryškinami raudona spalva.

*Leistina skirtumo kilometrais paklaida nurodyta skirtuke "Nuostatos -> Analizės nuostatos -> Paklaida" lauke **Perspėti, jei km apibrėžimas yra didesnis nei**.*

Skirtuke **Registracijos lapo peržiūra** programa brėžia ploną raudoną liniją tikrindama, ar kilometrai buvo nuskaityti teisingai. Jei raudona linija nesutampa su juoda tachografo nubrėžta linija, pakartotinai nuskaitykite diską pasirinkę kitus ryškumo parametrus arba koreguokite maksimalių verčių padėtį rankiniu būdu.

Ekipažo diskas

Lauke **Ekipažo diskas** reikia tikrinti ekipažu važiuojančių vairuotojų diskus. Pažymėjus šią parinktį, atliekama kitokia duomenų analizė, kurioje vadovaujamas atitinkamomis taisyklėmis, taikomomis ekipažu važiuojantiems vairuotojams.

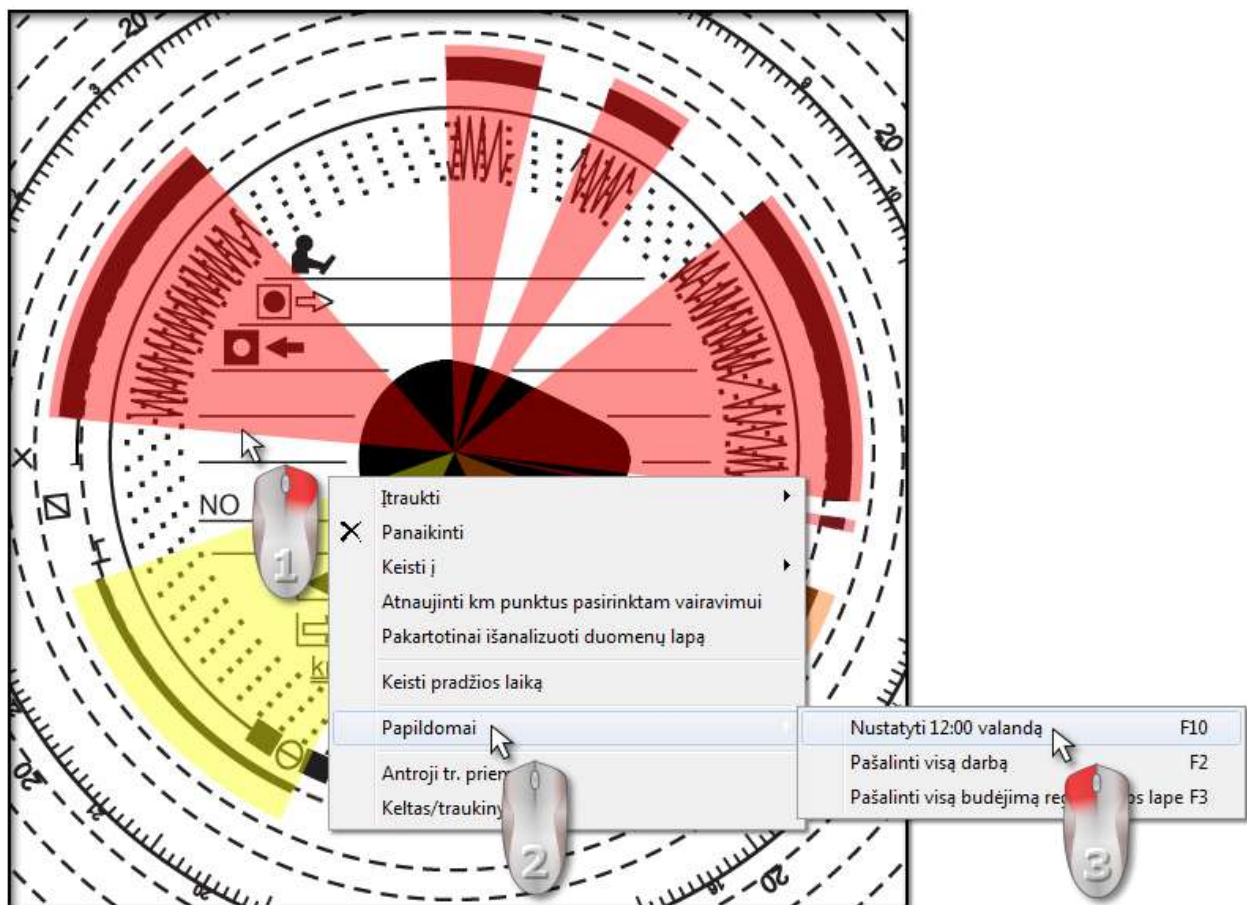
4.1.5. Registracijos lapo kalibravimas

Jei manote, kad programa neteisingai perskaitė veiklos pradžios laiką registracijos lape, tikrinkite, ar teisingai nustatytas 12:00 valandų laikrodis.

"12:00 valandų laikrodžio" nustatymą galima keisti tik skirtuke: **Pagrindiniai duomenys**.

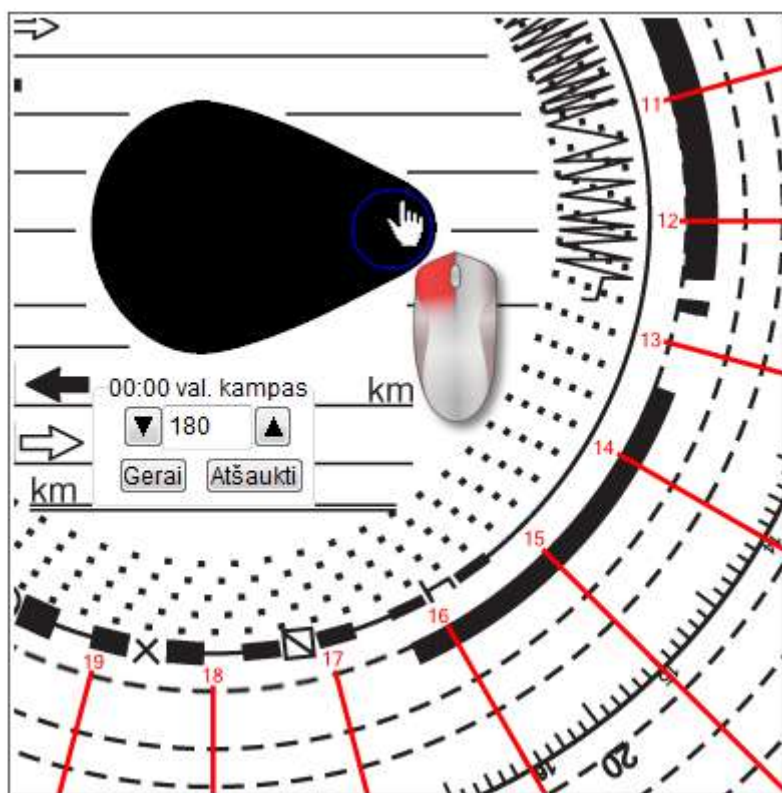
"12:00 valandų laikrodį" galima keisti dviem būdais:

- dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite bet kurioje registracijos lapo vaizdo vietoje (pav. apačioje) ir išskleidžiamajame meniu pasirinkite: **Papildomai** -> **Nustatyti 12:00 valandą**.

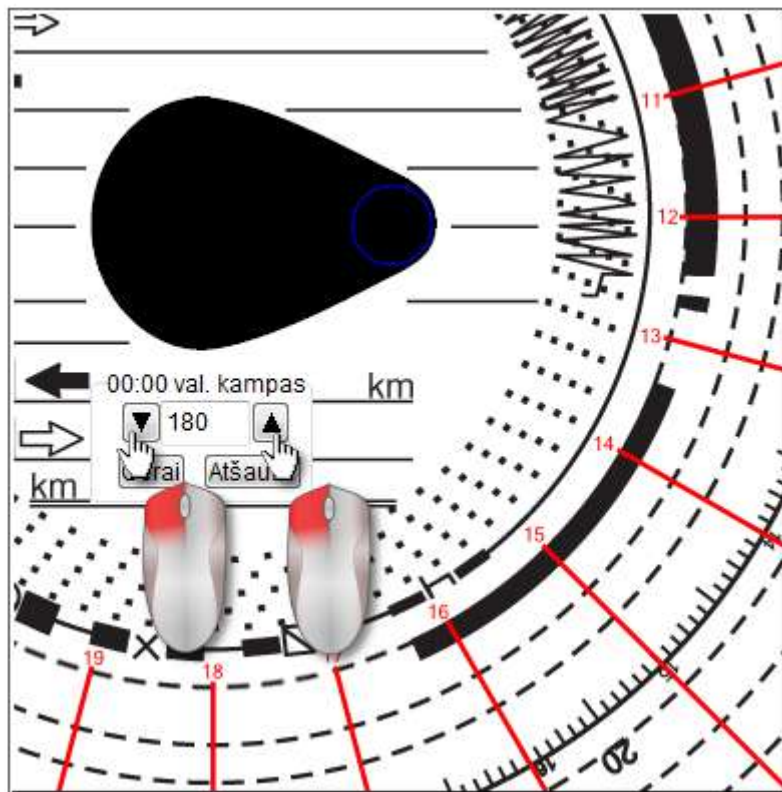
- paspauskite: .

Spalviniai žymėjimai pašalinami iš disko vaizdo, registracijos lape atsiranda raudonas apskritimas, žymintis "12 valandų laikrodžio" padėtį, o lange rodomas dvylikos valandų laikrodžio nuokrypio kampas ir pagalbinės linijos, rodančios valandas diske (pav. apačioje).

Norėdami pakeisti "12:00 valandų laikrodžio" padėtį, spustelėkite ir laikykite apskritimą kairiuoju pelės mygtuku (pav. aukščiau), o tada judindami pelę nustatykite apskritimą naujoje vietoje.

Judinant pelę, laikrodis viršutiniame kairiajame vaizdo kampe pakeičiamas laipsnių skaičiumi.

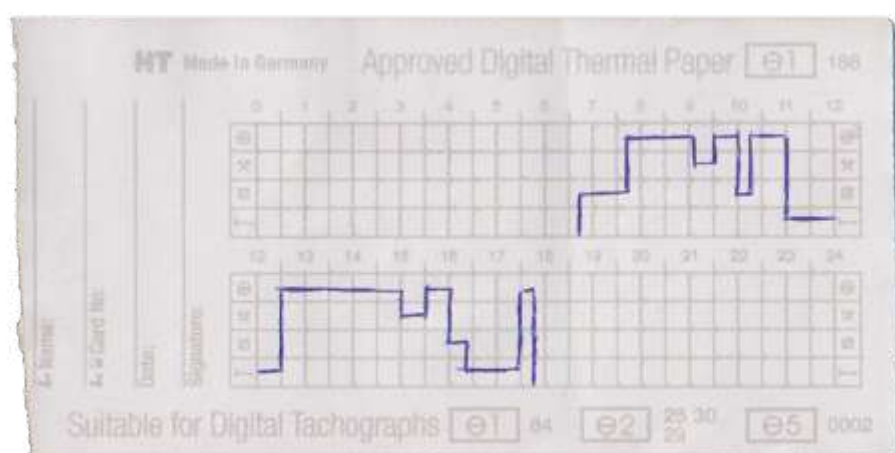

Norint reguliuoti tiksliai, galima spausti atitinkamus mygtukus (pav. aukščiau) lange **00:00 val. kampas**.

Tinkamas "12:00 valandų laikrodžio" nustatymas (visada plonajame lašo gale) pasiekiamas, jei pagalbinės linijos sutampa su valandomis registracijos lape.

4.1.6. Veiklų įtraukimas rankiniu būdu

Šioje programoje galite įtraukti veiklas rankiniu būdu. Galite naudotis šia parinktimi, jei vairuotojas tikrinimo metu pateikė registracijos lapą arba spaudinį iš tachografo, kuriame veiklos nubrėžtos ranka (pav. apačioje)

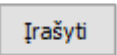
Norėdami atidaryti langą, kuriame veiklos įtraukiamos rankiniu būdu, rinkitės vieną iš šių parinkčių:

- paspauskite klavišų kombinaciją **Alt** + **R**,
- pagrindiniame meniu **Data** pasirinkite parinktį **Įrašyti diskelį**.

Dalyje **Rankinis diskų įtraukimas** nurodykite šią informaciją:

1. Vairuotojas (pav. apačioje);
2. Transporto priemonė;
3. "Registracijos lapo / dienos iš vairuotojo kortelės" pradžios data;
4. "Registracijos lapo / dienos iš vairuotojo kortelės" pradžios laikas;

Pakeisti dienos pradžios laiką po įvykių įtraukimo galima tik juos pašalinus.

5. Spustelėkite .
6. Galutinis ir pradinis kilometrų skaičius;
7. Km skirtumas – apskaičiuojamas automatiškai;
8. Pasirinkite duomenų pateikimo tipą: **analoginiai** arba **skaitmeniniai**;

9. Arba pažymėkite lauką **ekipažas**;
10. Pastabos – čia galite įtraukti papildomų pastabų;
11. Išsamūs duomenys – įvykiai – apima konkrečios dienos veiklų sąrašą, kurį reikia užpildyti:
 - pasirinkite įvykio tipą;
 - pradžios laikas – automatiškai užpildoma pagal dienos pradžios laiką, o paskesnių elementų atveju – pagal pirmesnio įvykio pabaigą;
 - pabaigos laikas – veiklos pabaigos laikas;
 - km – prie vairavimo įvykių galite įvesti nuvažiuotų kilometrų skaičių;
 - spustelėjus įvykis įtraukiamas į sąrašą.

Bendra visų įvykių trukmė turi būti lygi 24 valandoms.

4.2. Duomenų iš vairuotojo kortelės siuntimas

Norint atsisiųsti vairuotojo kortelės duomenis, reikia įdiegti ir prijungti **skaitmeninį kortelės skaitytuvą**.

Įdėjus vairuotojo kortelę į skaitytuvą, duomenų nuskaitymą galima pradėti trimis būdais:

- pasirinkite **Gauti -> Nuskaityti** iš meniu **Data**;

- įrankių juostoje spustelėkite mygtuką ;

- naudokite klavišų kombinaciją + .

Vėliau duomenų analizė gali būti vykdoma dviem būdais (aprašymą žr. skyriuje: "Papildoma informacija"):

- [Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo](#) ³⁹
- [Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo](#) ⁴⁰
- Sugadintas duomenų rodmuo iš tachografo.

Jei atsisiuntėte vairuotojo duomenis iš vairuotojo kortelės, kuri užregistruota kaip anuliuota, rodoma atitinkama informacija, kad tokia kortelė buvo aptikta.

4.2.1. Peržiūra ir duomenų redagavimas

Viršutinėje skaitmeninių diskų redagavimo lango dalyje yra šie elementai:

Vairuotojo dienos grafikas

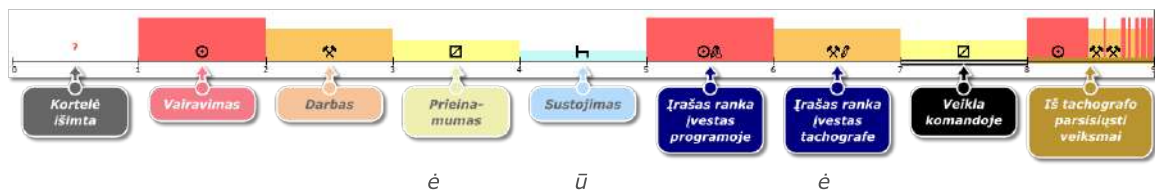
Pagrindiniai duomenys

Vairuotojas, Data, Transporto priemonė, pradžios ir pabaigos kilometražo statusas.

1. Jei nustatytą dieną, vairuotojas važiavo daugiau nei viena mašina, galima peržiūrėti veiklas, susijusias su esama mašina, pasirinkus reikiamą registracijos numerį **Transporto priemonė** lauke
2. Datos pakeitimas lauke **Diena** pereina prie pasirinktos dienos vairuotojos kortelės, jei ji yra duomenų bazėje. Priešingu atveju, vietoje veiklos grafiko, pasirodo užrašas **Duomenų nėra**
3. Pasirinkus pavardę lauke **Vairuotojas** uždaromi buvusio vairuotojo duomenys ir pereinama prie nurodyto vairuotojo kortelės duomenų
4. Rodyklės ◀ ▶ leidžia perkelti kasdieninę diagramą viena valanda atgal arba į priekį. Diagramos perkėlimas net valanda slepia stulpelį Santrauka bei pradžios ir pabaigos kilometrus. Ši informacija yra prieinama tik tada, kai rodome visą dieną nuo tachografo ir turime išsaugotus pradžios ir pabaigos kilometrus tachografo duomenyse.

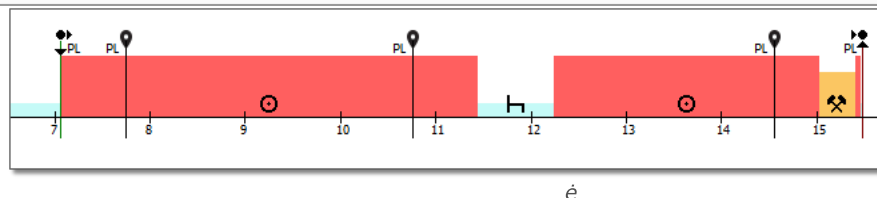
Datos ar vairuotojo pasirinkimas pagal vairuotojo kortelę turi visiškai kitą prasmę nei analogiškas pasirinkimas pagal diską.

Veiklos žymėjimas

Kiti žymėjimai yra parašyti programos legendos lange (mygtukas: **Įtartiniai ženklai** žemiau veiksmų sąrašas).

Specialūs simboliai

- kortelės su valstybės kodu įdėjimas;

- kortelės su valstybės kodu išėmimas

- transporto priemonės lokalizacijos žymeklis su valstybės kodu (taikoma nuskaitymams iš išmaniųjų tachografų).

Lokalizacija išmaniesiems tachografams atveju siunčiama kas 3 val. sukaupto važiavimo laiko įdedant ir išimant kortelę.

Kortelės įdėjimo žymeklis jo perstūmimo atveju pakeis spalvą mėlyna.

Rankinių vietos pokyčių įvedimo be vairuotojo kortelės pašalinimo/įdėjimo kai kurie tachografai neįrašo.

Tokiu atveju gali būti, kad diagrama rodo kelių kortelių pašalinimą iš eilės, keičiant vietas, taip pat keletas įdėjimų iš eilės su kortelės vietos pokyčiu.

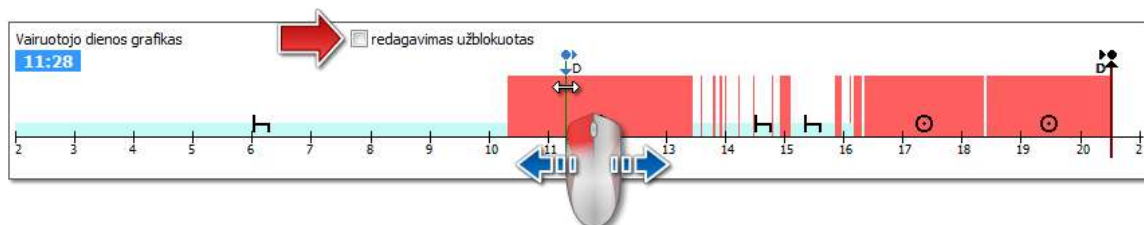
Pradžios ir pabaigos šalių įrašų pridėjimas, redagavimas, naikinimas

Pridėjimas:

1. Atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas**
2. Dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite ant šalies įvedimo vietos - iš išplečiamojo meniu pasirinkite: **Įterpti** -> **Šalies nuoroda**
3. Naujame lange pasirinkite laiką, pažymėkite **Pradžios šalis** arba **Pabaigos šalis**, o po to pasirinkite šalį
4. Spustelėkite **Gera!** - programa įterpia mėlyną įrašo ženklą

Redagavimas:

1. Atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas**
2. Paspauskite įrašo ženklą ir laikykite nuspaudę kairįjį pelės mygtuką, po to vilkite jį į pasirinktą vietą (pav. apačioje)

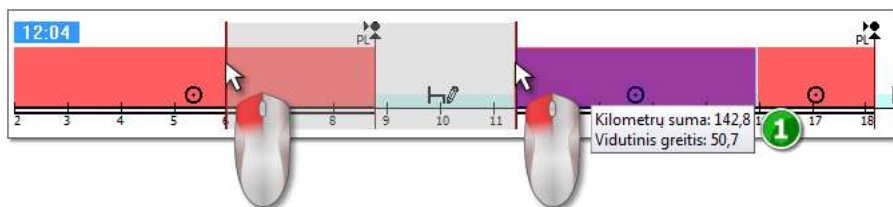

Naikinimas:

1. Atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas**
2. Dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite ant šalies įrašo ženklą, kurį norite panaikinti, po to iš išplečiamojo meniu pasirinkite: **Panaikinti**

Srities pasirinkimas

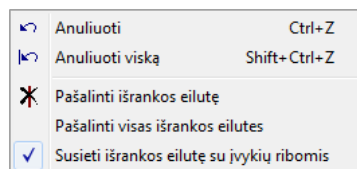
Pasirinkite sritį uždėdami dvi vertikalias rudas linijas ant diagramos (pav. apačioje). **Išranka** skiltyje galite peržiūrėti įvykių suvestinę iš pasirinktos srities. Šios linijos dedamos vienu kairiojo pelės klavišo paspaudimu pasirinktoje vietoje.

Pav. Srities pasirinkimas.

Jeigu pasirinkime yra vairavimo metu įvykęs įvykis, programa rodys etiketę su bendru kilometražu ir vidutiniu greičiu (1 elementas - pav. aukščiau).

Pasirinkimas gali būti panaikintas dešinio klavišo paspaudimu ant lentelės, pasirinkus meniu parinktį: **Pašalinti išrankos eilutę** arba **Pašalinti visas išrankos eilutes** (pav. apačioje).

Pav. Pasirinkimo pašalinimas.

*Išvažiuojančiame meniu yra: **Susieti išrankos eilutę su įvykių ribomis** parinktis (pav. aukščiau) - jeigu linija traukiama netoli įvykio pradžios arba pabaigos, ją galima užfiksuoti automatiškai atitinkamai įvykio pradžioje arba pabaigoje.*

Išskleidžiamasis meniu (redagavimas galimas)

Galimos parinktys (bendrosios):

- naujos veiklos įterpimas

- paryškintos veiklos ištrynimasis ir pakeitimas
- pakeisti visas **kortelė išimta** parinkties veiklas kaip stovėjimą
- įvykio nustatymas kaip **komandinį** arba **nekomandinį**
- pakeisti visas **kortelė išimta** parinkties veiklas, trumpesnes nei 5 min., kaip stovėjimą
- sudaryti vairavimo įvykį kaip vairavimą traukinyje ar kelte
- šalies įrašo pridėjimas;
- OUT diagramos laikotarpio pridėjimas prie pažymėto diapazono arba visos kontrolės;
- laikotarpio, kuriuo vairuotojas vairavo pagal AETR sutartį, pridėjimas prie pažymėto diapazono arba visos kontrolės;
- vertikalų išryškintos srities linijų trynimasis
- visų išryškintų srities elementų trynimasis
- duomenų perkėlimas iš skaitmeninio tachografo į "**Kortelė išimta**" vietą (jei atidaryta vienos iš tachografo angų peržiūra ir pasirinktas "**Kortelė išimta**" įvykis)

Kiekvienas pakeitimas gali būti grąžintas nuspaudus

. Kelis kartus spūstelėjus šią

kombinaciją, bus grąžintas nustatytas paskutinių pakeitimų skaičius.

Operacijos pridėti, redaguoti ir ištrinti

Programa leidžia pridėti, perkelti ir trinti iš vairuotojo kortelės parsisų įvykius.

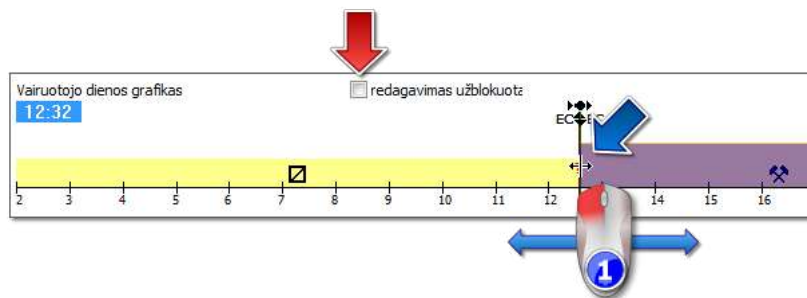
Jeigu rodomas sekantis tekstas: **Pasirinkite mašiną, kad galėtumėte redag. duom.** tai reiškia, kad tą dieną vairuotojas turi įrašus iš bent dviejų transporto priemonių. Tokiu atveju lange atsiranda sekantys pakeitimai:

- pradinio ir galutinio kilometražo skaitiklis paslėptas,
- mygtukas: **Keisti tr. priemonę** užblokuotas,
- veiklos sąrašas, santraukoje, srities lange, įvykių ir gedimų lange bei anotacijų lange bus matomi visų transporto priemonių įrašai (nurodžius konkrečią transporto priemonę, šiuose languose bus rodomi tik pasirinktos transporto priemonės įrašai).

Norėdami atrinkti aukščiau aprašytus elementus, pasirinkite konkrečios transporto priemonės registracijos numerį laukelyje: **Transporto priemonė**.

Redaguoti įvykį

Užvedę pelę ties dviejų įvykių susikirtimo tašku (žymeklis keičiasi į tokį: "↔" - pav. apačioje) spauskite kairįjį pelės klavišą ir jį laikydami (1 elementas) tempkite įvykio ribas, tuomet paleiskite.

4

Norėdami pakeisti įvykio tipą, dešiniu klavišu spauskite redaguojamą įvykį, tuomet išvažiujančiame meniu pasirinkite: **Keisti į** ir pasirinkite įvykio tipą.

Jeigu vairuotojas nekeiči kortelė išimta įrašų tachografe, šiuos įvykius pildant naudingos parinktys yra:

- „?“ mažiau nei 5 minutės iki stovėjimo
- Visi „?“ iki stovėjimo

Veiksmo pridėjimas važiavimui su vairuotojo kortele pagal tikslų greitį arba tachografe įregistruotus nustatymus

1. Siekiant pridėti važiavimo įvykį ar kitą darbą, paspauskite dešinį pelės mygtuką, iš išskleidžiamo meniu pasirinkite **Įkelti veiksmus**
2. Pasirinkite bent vieną parinktį:
 - Įkelkite važiavimo/kito darbo veiksmus, kur registruojamas greitis stovėjimo metu 1 laiko tarpsnyje
 - Įkelkite važiavimo veiksmus/kitą darbą, kur registruojamas pasirinkimas 2 laiko tarpsnyje poilsio metu 1 laiko tarpsnyje
3. Sekcijoje **Pritaikyti**: pasirinkite funkcijos veikimo apimtį:
 - Pažymėtam plotui
 - Pasirinktai dienai
 - Visam patikrinimui (pakeitimas tik aktualiam pasirinktam vairuotojui)
4. Patvirtinti

Pridėti įvykį

Iš išskleidžiamojo meniu pasirinkite: **Įterpti**, o po to pasirinkite įvykio rūšį bei pradžios ir pabaigos laiką.

Ivykių trynimasis

Norėdami pašalinti tam tikrą įvykį paspauskite jį dešiniu pelės mygtuku, o paskui iš išskleidžiamo meniu pasirinkite: **Panaikinti**.

Ištrintas įvykis keičiamas po juo einančiu įvykiu.

Redaguojant diagramas, patogų jas pasididinti, naudojant: mygtuką dešinėje diagramos pusėje
mygtukas mažina diagramą, o mygtukas atkuria numatytą dydį.
Aukščiau parodytos piktogramos naudojamos siekiant keisti visų diagramų mastelį vienu metu.
Jeigu redaguojamą dieną turime rodmenų iš skaitmeninio tachografo (tos pačios transporto priemonės), galima kopijuoti duomenis iš tachografo, vietoje **kortelė išimta** (įvykio " ? ") - parinktis: **Kopijuoti įvykius iš tachografo - 1 lizdas**.

Parinktys

Važiavimas ekipažu

Jei redaguojamos dienos komandos veikla įvyko, ir programa užfiksuoja duomenis iš antrojo tos dienos vairuotojo kortelės, šio vairuotojo veiklos peržiūros parinktis suaktyvinama

mygtuku . Nuspaudus šį mygtuką atsiranda antrojo komandos vairuotojo grafikas, bet jis yra ne redaguojamas. Antrojo vairuotojų komandos nario dienos perkėlimo redagavimui parinktis yra suaktyvinama mygtuku **[Redaguoti]**.

Veiklos iš tachografo peržiūra

Jei nustatytą dieną ir transporto priemonę programa užfiksuoja skaitmeninio tachografo duomenų bazėje, įvykio šiai transporto priemonei peržiūros parinktis iš abiejų skaitmeninio

tachografo angų suaktyvinama mygtukais ir . Nuspaudus vieną šių mygtukų pasirodo neredaguojamas veiklos grafikas ir kortelės įdėjimai ir išėmimai iš nurodytos angos. Dienos iš skaitmeninio tachografo perkėlimo redagavimui parinktis yra suaktyvinama mygtuku **[Redaguoti]**. Užvažiavę ant pasirinkto užregistruoto veiksmo tachografe, bus rodoma užuomina su informacija apie vairuotoją ir jo kortelės numerį.

Greičio diagrama

S1

Paspaudus po žemiau veiksmų grafiko bus rodoma pasirinktis: ☒ **Greičio diagrama** - rodo/nerodo Greičio diagrama parsisiųsta iš tachografo.

Diagrama atidaroma, jei apie konkrečią transporto priemonę buvo surinkta greičio duomenų.

*Punktyrinė linija rodo **leistiną greitį**.*

*Programa atsisiunčia ir duomenų bazėje išsaugo greitį, jei parinktis **Įrašyti detalius skaitmeninio tachografo greičio duomenis** yra pažymėta lange Programos nustatymai.*

Skaitmeninis tachografas savo atmintyje registruoja greitį per paskutines 24 vairavimo valandas.

Yra įspėjimų

Jei lango apačioje rodomas šis tekstas, vadinasi, programa aptiko su vairuotojo kortelės naudojimu susijusių problemų atidarytame rodinyje; spustelėkite šį tekstą kairiuoju pelės mygtuku, kad būtų pateiktas problemų sąrašas (skirtukas "Įspėjimai apie manipuliavimą" [vairuotojo pažeidimų](#) generavimo lange).

*Analizė grindžiama nustatymais, atliktais lange **Analizės nuostatos**, skirtuke "Įspėjimai".*

Mygtukas: Kassavaitinė diagrama

Aprašymo ieškokite dalyje: "[Kassavaitinė diagrama](#) .

Mygtukas: Spausdinti veiklas ▼

Aprašymo ieškokite dalyje: "Spausdinti veiklas".

Mygtukas: Spausdinti piktogramas

Aprašymo ieškokite dalyje: "Pikrogramos".

4.3. Duomenų siuntimas iš tachografo

TachoScan Control programinėje įrangoje yra įdiegti įrankiai, kurie leidžia automatiškai atsisiųsti duomenis iš skaitmeninio tachografo, tam tikslui naudojant tokius įrenginius:

- DBOX;
- TachoDrive;
- Optac;
- DownloadKey;
- **TachoReader Mobile II;**
- **TachoReader Combo Plus.**

Pirmiau pateiktų prietaisų diegimo, konfigūravimo ir duomenų atsisiuntimo procedūra detalai aprašyta dokumente: **Isoriniai įrenginiai – tutorial.pdf**, kuris pateikiamas programos diegimo kompaktiniame diske.

Toliau išdėstytas papildomas aprašymas, aiškinantis, kaip naudoti prietaisus: **TachoReader Mobile II** ir **Combo Plus**.

4.3.1. TachoReader Basic

De gebruiksaanwijzing TR Basic bevat een beschrijving van de configuratie en het downloadverloop m.b.t. gegevens van de tachograaf en de bestuurderskaart en zit in elektronische vorm bij het toestelgeheugen.

De huidige gebruiksaanwijzing is beschikbaar (te downloaden) op onze website: "<https://tachoscancontrol.com/en/>" in the: "Download -> Instructions".

Documentnaam: **TachoReader Basic - tutorial (pdf)**.

4.3.2. TachoReader Combo Plus

TR Combo Plus aptarnavimo instrukcija turi konfigūracijos, duomenų siuntimo iš tachografo ir vairuotojo kortelės aprašymą prijungtą elektroninėje formoje prie įrenginio atminties.

Galiojanti aptarnavimo instrukcija prieinama (parsisiuntimui) tinklalapyje: "<https://tachoscancontrol.com/lt/>" skyriuje: "Parsisiųsti -> Instrukcijos".

Dokumento pavadinimas: **TachoReader Combo Manual (pdf)**.

4.4. Atidarymas iš failo

Norint atidaryti – iš failo, nuskaitytų registracijos lapo vaizdų arba iš šaltinių failų iš vairuotojo kortelės arba skaitmeninio tachografo rodmenų, – galima atlikti šiuos veiksmus:

- spustelėkite piktogramą: , esančią skirtuko **TachoScan** įrankių juostoje;
- paspauskite klavišų kombinaciją + ;
- pagrindiniame meniu **Data** pasirinkite **Gauti** -> **Atverti iš failo**.

Pasirinkus šią parinktį, atidaromas įprastas failų pasirinkimo langas. Pasirinkite failą, kuriame yra norimas registracijos lapas (bmp formato), arba šaltinio failą, kuriame yra iš vairuotojo kortelės arba skaitmeninio tachografo nuskaityti duomenys, (formatų sąrašas pateiktas žemiau), ir spustelėkite

Nenaudokite šios parinkties redaguoti registracijos lapams, kurie jau įrašyti dabartinėje kontrolėje.

Kitas veiksmas priklauso nuo failo tipo:

Registracijos lapai (bmp)

Programoje atidaromas: "Registracijos lapo peržiūros / redagavimo langas" - kiekvienas papildomas registracijos lapas atidaromas naujame skirtuke.

Skaitmeniniai duomenys (ddd, dtc, dtg, esm, c1b, v1b, tgd)

*Programa atidaro taip pat failus su skaitmeniniais duomenimis supakuotais į formatą: **ZIP**, **7z** ir **ARZ**..*

Vėliau duomenų analizė gali būti vykdoma dviem būdais (aprašymą žr. skyriuje: "Papildoma informacija"):

- [Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo](#) ³⁹
- [Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo](#) ⁴⁰
- Sugadintas duomenų rodmuo iš tachografo.

Jei atsisiuntėte vairuotojo duomenis iš vairuotojo kortelės, kuri užregistruota kaip anuliuota, rodoma atitinkama informacija, kad tokia kortelė buvo aptikta.

4.5. Tinkamas duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės / tachografo

Jei atsisiųsti duomenys teisingi, naujas vairuotojas ir transporto priemonė automatiškai įrašomi duomenų bazėje.

1. Duomenų nuskaitymas iš vairuotojo kortelės:

- Visi nauji automobiliai išsaugomi kaip **neaktyvūs**
- Jeigu nuskaitymą pabaigus duomenis programa randa **vairuotoją**, kuris saugomas duomenų bazėje, kur jo būseną **neaktyvūs**, ji bus pakeista į **aktyvus**
- Jeigu nuskaitymą pabaigus duomenis programa randa **panašų vairuotoją**, ji atidaro langą naujo vairuotojo pasirinkimui/išsaugojimui

2. Duomenų nuskaitymas iš tachografo:

- Visi nauji vairuotojai saugomi kaip **neaktyvūs**
- Jeigu nuskaitymą pabaigus duomenis programa randa **transporto priemonę**, kuri saugoma duomenų bazėje, kur jos būseną **neaktyvūs**, ji bus pakeista į **aktyvus**
- Jeigu nuskaitymą pabaigus duomenis programa randa **panašią transporto priemonę**, ji atidaro langą naujos transporto priemonės pasirinkimui/išsaugojimui

Tada atidaromas langas **Duomenų apžvalga**, kurį sudaro du skirtukai:

1. **Pagrindiniai duomenys** – čia, be kitų duomenų, pateikiami kortelės / tachografo identifikavimo duomenys, paskutinės kontrolės (vairuotojo kortelės) duomenys ir pirmesnio skaitymo data; Pozicijoje: Dienų skaičius nuo ankstesnio parsisiuntimo nurodyta informacija:
 - apie kiekį "kalendorinė diena"
 - apie kiekį "Užregistruota aktyvumo diena" - priklausomai nuo pažymėtos pasirinkties: **Kaip užregistruotas aktyvumo dienas kvalifikuoti tas** (menu: "Nuostatos -> Analizės nuostatos", žymelė: "Analizė")

Priminimui:

*Langelį **Registracijos lapo peržiūra** galima atidaryti žymelėje: **Parsisiųstų duomenų istorija** (menu: "Data -> Parsisiųstų duomenų istorija") pasirinkus iš pozicijų iškleidžiamo menu **Rodyti išsamią informaciją** (paspausti dešinį pelės mygtuką ant failo pavadinimo.)*

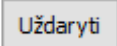
*Duomenims iš tachografo kiekis **Užregistruota aktyvumo diena** bus teisingai rodomas, jeigu bus parsisiųstos visos dienos nuo paskutinio tachografo nuskaitymo.*

2. Sertifikatai - Nuskaitytų sekcijų analizė

- ypatingiems failams (failams S) nerodomas eilutės įvykiai ir avarijos bei Techninis
- kai nėra skaitmeninio parašo rodoma pastaba **Teisingas (nereikalaujamas skaitmeninis parašas)**

Spustelėjus:

- Spausdinti - atidaromas skaitmeninio parašo spaudinio peržiūros langas

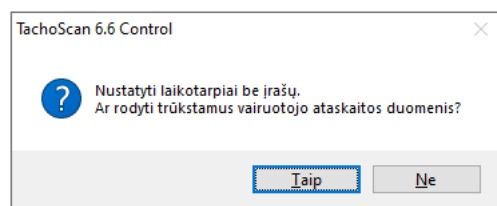
- - programa uždaro langą ir grįžta į dienos iš vairuotojo kortelės peržiūrą arba [dienos iš tachografo peržiūrą](#) ⁴³

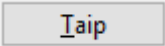
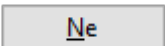
*Papildoma atsisiųsta duomenų bazė išsaugoma dvejetainiame faile dabartinės kontrolės katalogo pakatalogyje **Digital**. Iš čia juos galima bet kada atidaryti ir analizuoti iš naujo meniu pasirinkus "Data -> Gauti -> Atverti iš failo"*

arba spustelėjus piktogramą:

Jei programos nustatymuose parinktis **parodyti trūkstamų duomenų langą po vairuotojo kortelės nuskaitymo** yra įjungta, o kontroliuojamu laikotarpiu programa ras laikotarpių be įrašų, bus rodomas langas:

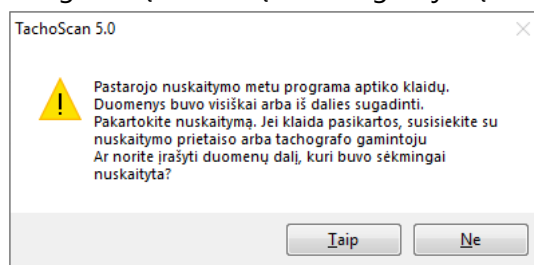

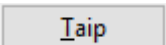
- - ataskaitos generavimo langas rodomas naujame skirtuke
- - ataskaita praleidžiama – programa pereina prie kito analizės etapo

Trūkstamų vairuotojo duomenų ataskaitą galima generuoti kontrolės metu naudojantis meniu: "[Ataskaitos -> Trūksta duomenų apie vairuotoją](#)" ⁵⁴.

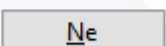
4.6. Sugadintas duomenų rodmuo iš vairuotojo kortelės / tachografo

Jei programinė įranga aptinka sugadintą rodmenį arba negaliojantį sertifikatą, atidaromas šis langas:

 - tinkamai nuskaityti duomenys išsaugomi duomenų bazėje; tolesnis veiksmas atliekamas tokiu pačiu būdu kaip ir nuskaitymą tinkamus duomenis, išskyrus:

- nuskaitymo santraukos lange rodmuo / failas rodomas raudonas
 - skirtuke **Sertifikatai** pažymimos vietos, kuriose programa aptiko problemų

 - duomenų atsisiuntimas atšaukiamas.

4.7. Importuoti duomenis iš tachografo į kortelę

Data

Šis mechanizmas suteikia galimybę užpildyti tuščias dienas, kuriomis vairuotojas neturi jokių veiklos įrašų iš skaitmeninio tachografo. Galite importuoti užduotis, priskirtas bet kokiam vairuotojui, jokiems vairuotojams nepriskirtą veiklą ir veiklą iš konkrečios transporto priemonės.

Jei vėliau nuskaityta vairuotojo kortelė, importuotos dienos pašalinamos ir pakeičiamos duomenimis iš kortelės.

Duomenų importo mechanizmas paleidžiamas keliais būdais:

- **Data** meniu pasirinkite: **Importuoti duomenis iš tachografo į kortelę**;

- spauskite mygtuką įrankių juostoje;

- naudokite trumpinį + .

Pasirinkus vieną iš aprašytų komandų, atsiranda importo langas, kuris turi būti tinkamai užpildytas:

- **Vairuotojas** - kuriam priskirti duomenys bus importuojami;
- **Laikotarpis** - importuojamų duomenų;
- **Valandų intervalas** - ar importuoti visus, ar tik tam tikro valandų intervalo duomenis;
- **vairuotojui priskirtos veiklos** - pasirinkite vairuotoją, kurio duomenys bus importuojami, jei vairuotojas vairavo transporto priemonę naudodamas vairuotojo kortelę, bet nepateikė jos atliekant kontrolę;

arba

- **veiklos, nepriskirtos jokiame vairuotojui** - pasirinkite transporto priemonę, iš kurios bus importuojami jokiame vairuotojui nepriskirti duomenys, jei vairuotojas vairavo transporto priemonę be kortelės;

arba

- **visus veiksmus iš konkrečios transporto priemonės** - pasirinkite transporto priemonę, iš kurios bus importuojami visi duomenys (nepaisant, ar jie priskirti kitiems vairuotojams), jei vairuotojas vairavo transporto priemonę be kortelės, naudodamas kitą kortelę ir pan.

Pav. Skaitmeninio tachografo importavimo

Iš tachografo importuotos dienos pažymėtos lange "Tachogramų registracijos lapų sąrašas" (menu: "Data - > Vairuotojo kortelės ir registracijos lapo duomenys") kaip **Skaitmeninis tachografas**, tačiau "vairuotojo kortelės dienos peržiūros/redagavimo lange" virš vairuotojo dienos diagramos rodomas toks simbolis: **TC**.

Valstybių įrašai

Padedą užpildyti valstybes vairuotojo kortelėje įrašais iš skaitmeninio tachografo, kai yra patikrinimai **TachoScan Control** senesniame variante, nei 4.0.9. Šiam tikslui:

1. Pažymėkite ☒ vairuotoją/vairuotojus
2. Pasirinkite laikotarpį
3. Paspauskite

Importuoti valstybių įrašai ženklina žalia linija „vairuotojo dienos kortelėje peržiūros lange/redagavimo lange“.

Nuo varianto 4.0.9 atidarius duomenų komplektą - iš vairuotojo kortelės ir tachografo pradedamas automatinis trūkstamų valstybių įrašų importas iš tachografo į kortelę.

5. Duomenų iš skaitmeninio tachografo peržiūros langas

Langas paskirstytas į šias žymeles:

5.1. Bendrieji ir techniniai duomenys

Tabulatorius padalintas į keletą dalių:

- **Transp. priem. duomenys**
- **Į atmintį įrašytų duomenų intervalas** - šioje dalyje pateiktos dvi datos. Pirmoji data parodo pirmąją dieną, kai tachografo veiksmas buvo išsaugoti duomenų bazėje. Antroji data - paskutinioji diena, kai tachografo veiksmas buvo išsaugoti duomenų bazėje
- **Skaitmeninio tachografo duomenys/Smart tachografo duomenys** - šioje dalyje rodomi tachografo duomenys;
 - - pažymėkite pelės mygtuku, kad galėtumėte peržiūrėti papildomą informaciją
- **Jutiklių suporavimas** - šioje dalyje pateikiami judesio jutiklio duomenys;
 - - pažymėkite pelės mygtuku, kad galėtumėte peržiūrėti papildomą informaciją
 - išmaniojo tachografo atveju **Pirmojo daviklio nustatymo data** lauke iš sąrašo galite pasirinkti datą, o tai pasikeičia duomenis kituose dviejuose laukuose
- **Susieto įrenginio GNSS identifikavimas** - šioje dalyje pateikiami GNSS įrenginio identifikavimo duomenys
- **Kalibravimo duomenys** - atsižvelgiant į pasirinktą kalibravimo datą, šioje dalyje pateikti dirbtuvių duomenys, kuri buvo atliktas kalibravimas, ir paties kalibravimo duomenys
- **Plombos** - šioje dalyje pateikiama informacija apie Pritvirtinimo būdą bei naudotų plombų Identifikavimo numerius. Negali būti daugiau nei 5 plombos
 - - pažymėkite pelės mygtuku, kad galėtumėte peržiūrėti papildomą informaciją
- **Tachografo konstantos (k) ir padangų efektyviojo apskritimo ilgio (l) analizė** - atliekamas lyginimas ir skaičiuojamas konstantų "k" ir "l" skirtumas pasirinktam kalibravimui (Kalibravimo duomenys -> Pasirinkite kalibraciją) pagal pirmesnį kalibravimą
 - **Greitis** - remiantis skirtumu tarp konstantų "k" ir "l" (žr. pirmiau) pasirinkto kalibravimo greičio vertės lyginamos su pirmesniu kalibravimu

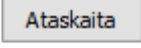
Yra įspėjimų – jei lango apačioje rodomas šis tekstas, vadinasi, programa aptiko su tachografo naudojimu susijusių problemų atidarytame rodinyje; spustelėkite šį tekstą kairiuoju pelės mygtuku, kad būtų rodomas aptiktų problemų sąrašas (skirtukas "Įspėjimai apie manipuliavimą" [vairuotojo pažeidimų](#) generavimo lange).

Analizė grindžiama nustatymais, atliktais lange **Analizės nuostatos**, skirtuke "Įspėjimai".

Raudonai pažymėti techniniai duomenys – aptikta anomalija.

Aptiktų problemų tipas šiame skirtuke (priklauso nuo nustatymų):

- transporto priemonės identifikavimo numerio (VIN) keitimas
- padangų dydžio keitimas kalibravimui
- transporto priemonės charakteristikos koeficiento (w) keitimas nekeičiant efektyviojo padangos perimetro (l)
- žymus (didesnis nei 3 %) transporto priemonės charakteristikos koeficiento (w) keitimas
- žymus (didesnis nei 3 %) įrašymo įrangos konstantos (k) keitimas
- netinkamas leistinas greitis kalibruojant
- praėjo daugiau nei 2 metai nuo paskutinio kalibravimo
- didelis kalibravimų skaičius (didesnis nei du, išskyrus tą pačią dieną atliekamus kalibravimus) per dvejus metus
- pirmojo sujungimo data skiriasi nuo pirmojo kalibravimo-suaktyvinimo datos

Mygtukas: - atidaro bendrosios informacijos ir techninių duomenų spaudinio peržiūrą.

5.2. Konkrečios dienos veiklos

Šis tabuliatorius pateikia visų dienų, kurios buvo išsaugotos tachografo kortelėje pasirinktomis datomis, sąrašą. Kiekviena diena apima šiuos duomenis:

- data ir matuoklio statusas dienos pabaigoje
- aplankytos vietovės (laukelis **GNSS šalis** užpildomas tik nuskaitymo iš išmaniojo tachografo atveju);
 - perkelia į žemėlapi su paženklintais GNSS lokalizacijos punktais (tik nuskaitymams iš išmaniųjų tachografų);
- pažymėto įvykio ir vietovių duomenys diagramoje
- detali informacija apie kortelės įdėjimą ir šalinimą, kurį atlieka vairuotojas ir jo asistentas
- vairuotojo ir jo asistento atliekami veiksmai nurodytą dieną
 - galima pasirinkti šias parinktis bei pasirinkimo pašalinimo parinkties išskleidžiamajame meniu, spustelėjus RMB kasdieninėje diagramoje:
 - Kopijuoti visus veiksmus į vairuotojo duomenis
 - Kopijuoti pažymėtus veiksmus į vairuotojo duomenis

Pasirinkus vieną iš aukščiau pateiktų parinkčių, programa atveria langą, kuriame pasirenkamas vairuotojas.

- veiksmų sąrašas, susijęs su kortelės įdėjimu ir šalinimu, kurį atlieka vairuotojas ir jo asistentas
 - veiksmų sąrašas, pateikiamas iš kortelės ar diagramos, jei nurodytą dieną duomenų bazėje užregistruota mažiausiai viena kortelė ar diagrama.
- Vairuotojo kortelės atveju, galima atidaryti "Dienos iš vairuotojo kortelės peržiūros / redagavimo langas", paspaudus mygtuką **[Redaguoti]**

*Parinktis: **tik dabartinė tr. priemonė** pasirenkama pagal numatytuosius nustatymus. Jei pasirinktas vairuotojas pasirinktą dieną keitė transporto priemones ir kitų transporto priemonių duomenys buvo persiųsti į duomenų bazę (vairuotojo kortelės duomenų persiuntimas, tachografo diagramos išsaugojimas), tokiu atveju, **PAŽYMĖJUS** šią parinktį, monitoriuje bus pateikti visų jo eksploatuotų transporto priemonių įvykiai.*

- Spaudinys (24h) - spaudinio imitavimas iš tachografo

- Greičio diagrama - kai pasirenkama ši parinktis, po veiklos diagrama rodoma susijusi greičio diagrama

Diagrama atidaroma, jei apie konkrečią transporto priemonę buvo surinkta greičio duomenų.

*Punktyrinė linija rodo **leistiną greitį**.*

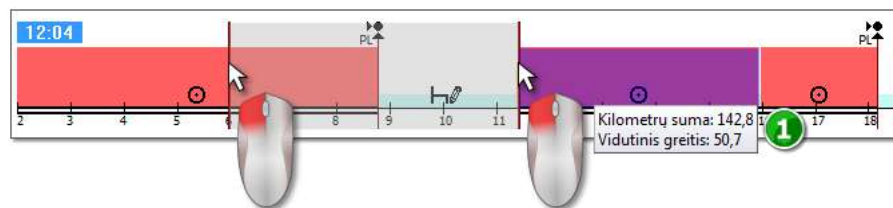
*Programa atsisiunčia ir duomenų bazėje išsaugo greitį, jei parinktis **Įrašyti detalius skaitmeninio tachografo greičio duomenis** yra pažymėta lange Programos nustatymai.*

Skaitmeninis tachografas savo atmintyje registruoja greitį per paskutines 24 vairavimo valandas.

Mygtukas: **Ataskaita** - atidaro dienos iš tachografo spausdinimo peržiūrą.

Sritis pasirinkimas

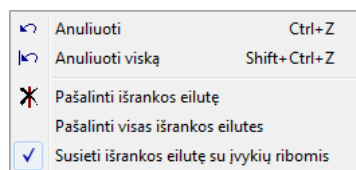
Pasirinkite sritį, uždedami dvi rudas linijas diagramoje (pav. apačioje). **Išranka** skiltyje (po diagramomis): **Pasirinktas plotas** laukelyje, priklausomai nuo pasirinktos diagramos (Vairuotojas (1 lizdas), Padėjėjas (2 lizdas), Vairuotojo kortelė), galite skaityti įvykių suvestinę iš pasirinktos srities. Šios linijos dedamos vienu kairiojo pelės klavišo paspaudimu pasirinktoje vietoje.

Pav. Srities pasirinkimas.

Jeigu pasirinkime yra vairavimo metu įvykęs įvykis, programa rodys etiketę su bendru kilometražu ir vidutiniu greičiu (1 elementas 1 - pav. aukščiau).

Pasirinkimas gali būti panaikintas dešinio klavišo paspaudimu ant lentelės, pasirinkus meniu parinktį: **Pašalinti išrankos eilutę** arba **Pašalinti visas išrankos eilutes** (pav. apačioje).

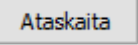

Pav. Pasirinkimo pašalinimas.

*Išvažiuojančiame meniu yra: **Susieti išrankos eilutę su įvykių ribomis** parinktis (pav. aukščiau) - jeigu linija traukiama netoli įvykio pradžios arba pabaigos, ją galima užfiksuoti automatiškai atitinkamai įvykio pradžioje arba pabaigoje.*

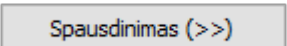
5.3. Įvykiai ir triktys

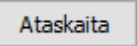
Šis tabulatorius pateikia bendrąjį neleistinių veiksmų sąrašą, susijusį su tachografo ar kortelės bei kitais įtaiso gedimais, taip pat padidinto leistino greičio pavyzdžiais, kurie buvo persiųsti iš tachografo.

Mygtukas: - atveria įvykių ir trikčių spausdinio peržiūros langą - ataskaita išplečiama maksimalaus greičio, vidutinio greičio ir kitais vairuotojo duomenimis, kai vairuotojo kortelė buvo įdėta į tachografą defekto, įvykio ar trikties metu.

5.4. Veiklos, įvykiai ir triktys lentelėje

Šis tabulatorius pateikia duomenis įvykių, trikčių, kurie viršija greičio apribojimą, aplankytas vietas ir kortelių įdėjimų ir šalinimų skaičių, įkeltus į vieną lentelę, kurie gali būti rūšiuojami bet koku būdu (spustelėjus pasirinkto stulpelio antraštę, pakartotinai spustelėjus, funkcija atšaukiama) ir filtruojami (filtrai yra dešinėje lango pusėje).

Mygtukas: - atveria iš tachografo gautų greičio apribojimo pažeidimų spausdinimo peržiūros langą.

Mygtukas: - atveria lentelėje pateiktų veiksmų, įvykių ir trikčių spausdinimo peržiūros langą.

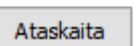
Stulpelių **Data**, **Trukmė** ir **GNSS laikas** turinys pažymėtas raudonai, jei nustatytas skirtumas tarp GNSS padėties datos ir laiko bei tachografo ir vairuotojo kortelės veiklos datos ir laiko. Stulpelių **Data**, **Trukmė** ir **GNSS laikas** turinys pažymėtas tokiu pačiu būdu **Tachografo duomenų ataskaitoje – Veikla, įvykiai ir triktys**.

*Įspėjimas apie skirtumą tarp GNSS padėties datos ir laiko bei tachografo/vairuotojo kortelės datos ir laiko rodomas priklausomai nuo aktyvavimo būsenos ir nustatymo vertės **Įspėti, kai GNSS padėties data ir laikas skiriasi nuo tachografo arba kortelės datos ir laiko mažiausiai [] minutėmis** ir sąlygos **Generuoti įspėjimą, jei tarp GNSS laiko ir tachografo laiko yra bent [] minutės vairavimo**.*

Nustatymas ir sąlyga pasiekiami iš meniu: Nuostatos -> Analizės nuostatos -> Įspėjimai.

5.5. Kortelės įdėjimai ir išėmimai

Šis tabulatorius pateikia vairuotojo kortelės įdėjimų ir išėmimų sąrašą, kurį galima rūšiuoti ir filtruoti bet koku būdu. Palyginus su ankstesniu tabulatoriumi, sąrašė taip pat pateikiama informacija apie šalies kodą ir lizdo numerį, į kurį/iš kurio kortelė buvo įdėta/išimta.

Mygtukas: - atveria kortelės įėjimo ir išėjimo spausdinimo peržiūros langą.

5.6. Bendrovės blokavimai ir paskutinis parsiuntimas

Šis tabulatorius pateikia bendrovės blokavimų sąrašą, naudojant bendrovės tachografo kortelę. Viršutinėje lango dalyje pateikti kortelės naudojimo duomenys, kai buvo užbaigtas paskutinis tachografo duomenų parsiuntimas.

Mygtukas: **Ataskaita** - atveria blokavimų ir paskutiniojo parsiuntimo spausdinimo peržiūros langą.

5.7. Patikrinimų sąrašas

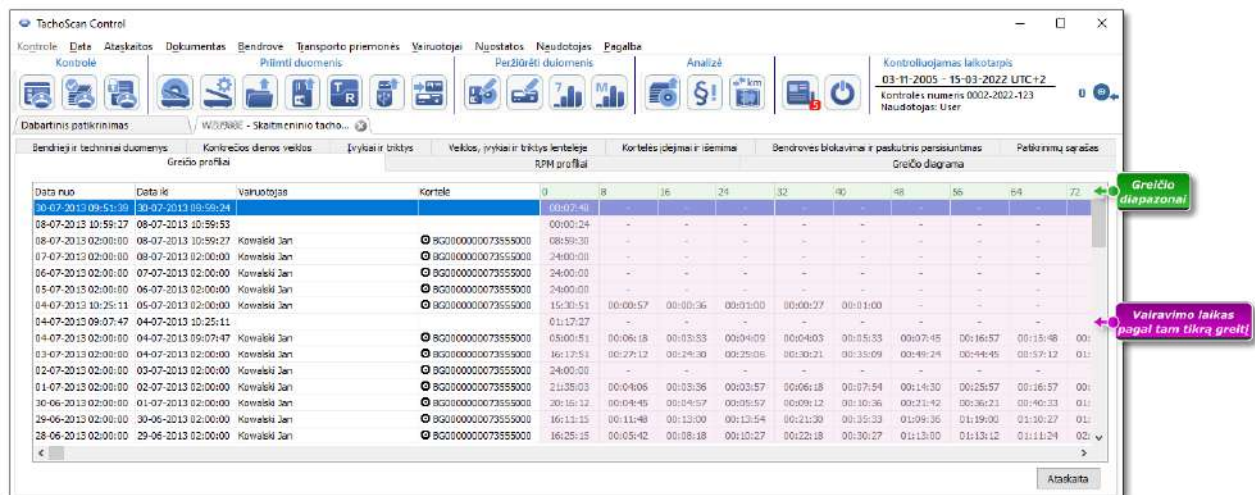
Šiame skirtuke rodomos visos tachografe užregistruotos patikros kelyje. Be to, stulpelyje **Vairuotojai patikrinimo dieną** rodomi vairuotojai, kurių veikla buvo užregistruota tachografe kontrolės datą.

Mygtukas: **Ataskaita** - atidaromas skirtuke rodomų kontrolių spausdinimo peržiūros langas.

5.8. Greičio profiliai

Prieinami tik duomenims, atsisiųstiems naudojant specialią programinę įrangą („TachoReader Combo Plus“ – parinktis: „Specialūs duomenys iš VDO tachografų (S failas)“) iš „Continental VDO“ tachografų (versija 1.3 ar naujesnė).

Skirtuke pateikiami laikotarpiai, per kuriuos buvo užfiksuotas tam tikras transporto priemonės greičio diapazonas.

Kai nuskaitytame tachografe greičio įrašymo funkcija nesukonfigūruota, nuskaitytoje greičio profilio sekcijoje bus rodomas pranešimas, informuojantis apie duomenų trūkumą. Galima sugeneruoti ataskaitą, kurioje nėra

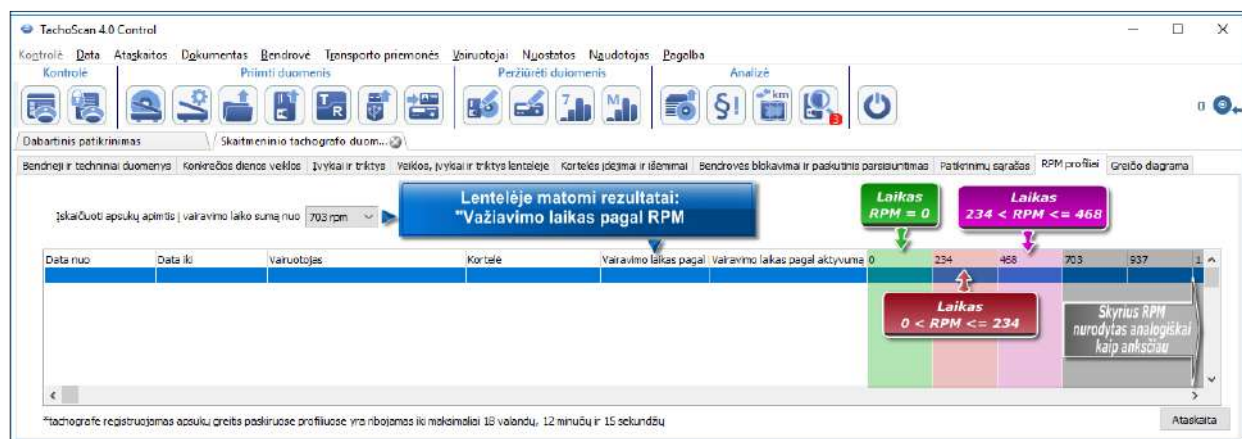
duomenų iš šios sekcijos.

Mygtukas: **Ataskaita** - atidaro spausdinimo peržiūros langas, kuriame pateikiami duomenys apie greičio profilius, pateiktus skirtuke.

5.9. RPM profiliai

Prieinama tik duomenims parsisiųstiems specialios programinės įrangos pagalba (TachoReader Combo Plus - variantas: "Specialūs duomenys iš VDO tachografų (S failas)") iš tachografų Continental VDO (variantas 1.3 arba naujesnis)..

Žymelėje yra nurodyti laiko tarpai, kuriuose užregistruotas apibrėžtas variklio apsisukimų greičių paskirstymas.

Eilutės, kuriose važiavimo laikas pagal RPM yra ilgesnis, nei laikas apskaičiuotas pagal aktyvumą, ženklina raudonai.

RPM vertės stulpeliuose (100, 234, 703, 937 ir pan.) gali skirtis nuo pristatytų verčių matomų aukščiau esančiame paveikslėlyje. Tai priklauso nuo skaitmeninio tachografo kalibravimo nustatymų.

Kai nuskaitytame tachografe apsukų registravimo funkcija nebuvo konfigūruota, bus rodomas komunikatas informuojantis apie duomenų trūkumą nuskaitytoje sekcijoje RPM. Yra galimybė generuoti ataskaitą, kurioje nėra duomenų iš šios sekcijos.

5.10. Greičio diagrama

Nuskaityti duomenys diagramoje rodomi raudoni, o greičio didinimas – mėlynas. Galima nevaržomai keisti grafikų mastelį, juos perkelti, spausdinti ir įrašyti.

Priklausomai nuo šios pasirinkties greičio grafikas bus rodomas įvairiomis spalvomis:

- ☐ **Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema** (variantas nepažymėtas):
 - Greitis pagal reglamentą 165/2014 - raudona spalva
 - Detalus greitis 4/sek. (pav. S-file) - - žalia spalva
- ☒ **Atsižvelgti į laiko pakeitimus vasara/žiema** (pasirinktas variantas):
 - Greitis pagal reglamentą 165/2014:
 - vasaros laikotarpis - šviesiai raudona spalva
 - žiemos laikotarpis - tamsiai raudona spalva
 - Detalus greitis 4/sek. (pav. S-file):
 - vasaros laikotarpis - šviesiai žalia spalva
 - žiemos laikotarpis - tamsiai žalia spalva

Pagrindinė informacija

*Jei programos nuostatų lange pasirinkta parinktis **įrašyti detalius skaitmeninio tachografo greičio duomenis**, duomenų bazėje bus išsaugotas greičių sąrašas.*

Galima nustatyti laikotarpį, kuri diagrama užfiksuos kaip numatytąjį.

Mėlyna spalva reiškia pagreičio ir greičio diagramą. Diagramą generuoja programa.

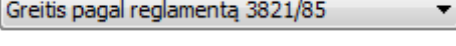
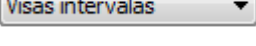
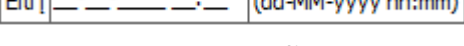
Diagramose matomi tik tie duomenys, kurie buvo parsųsti iš pirminio failo (Atidaryti) ar išorinio įrenginio, atsižvelgiant į tai, kad išsamių greičio duomenų parinktis buvo suaktyvinta duomenų iš tachografo siuntimo metu.

Tachografo atmintyje greitis saugomas mažiausiai 24val. ir yra registruojamas vienos sekundės dažniu.

Pagal nutylėjimą programa rodo diagramas, kurios apima 24val. vairavimą. Galima nesunkiai pakeisti diagramos mastelį, perkelti į kitą vietą, spausdinti, išsaugoti ir pan. Mygtukų reikšmės nurodytos toliau.

Įrankių juosta susideda iš šių mygtukų:

- - padidina diagramą 10%
- - sumažina diagramą 10%
- - padidina pasirinkta sritį

- - leidžia perkelti diagramą
- - automatiškai pakeičia diagramos dydį pagal numatytąją vertę abiejų ašių atžvilgiu
- - automatiškai pakeičia diagramos dydį pagal numatytąją vertę horizontaliosios ašies atžvilgiu
- - automatiškai pakeičia diagramos dydį pagal numatytąją vertę vertikaliosios ašies atžvilgiu
- - leidžia įvesti naują kontrolės punktą
- - pašalina pasirinktą kontrolės punktą
- - galimybė išsaugoti diagramos vaizdą kaip **bmp**, **jpg** arba **png** failą
- - spausdina diagramą
- Greitis pagal reglamentą 3821/85 - įstatymų nustatyti greičio duomenys - iš išplečiamojo meniu galima pasirinkti papildomas sekcijas - variantas galimas tik tachografams: **Continental VDO** versija 1.3 (nuo 2008 metų), kurių duomenys, parsųsti naudojant specialią programinę įrangą (išsamus aprašymas pateikiamas šioje temoje: "[Continental VDO nuo versijos 1.3 - Papildomos sekcijos](#)"⁴⁹)
- - sumažina apačioje nurodyto lauko vertę
- Visas intervalas - žymimasis langelis laiko riboms pasirinkti, kurias apima rodomos diagramos:
 - visas diapazonas
 - paskutinės 1 min.
 - paskutinės 5 min.
 - paskutinės 10min.
 - paskutinės 15 min.
 - atskirų dienų, patenkančių į parsųstų transporto priemonės greičio duomenų diapazoną, datos
- - sumažina apačioje nurodyto lauko vertę
- Eiti į ____ - ____ : ____ (dd-MM-yyyy hh:mm) - Jei įveskite tikslų laiką (datą ir laiką) į šį lauką, programa sucentruos diagramą pagal laiką ir prailgins 10min. trukmę (5min. prieš ir 5 po įvesto laiko vertės)

Continental VDO versija nuo 1.3 - Papildomos sekcijos

Greičio duomenims parsųsųstiems iš tachografų Continental VDO iki varianto 1.3 specialios programos pagalba (TachoReader Combo - pasirinktis: **Specialūs duomenys iš VDO tachografų**)

(S failas)) paspaudus mygtuką:

Greitis pagal reglamentą 3821/85

prieinamos papildomos

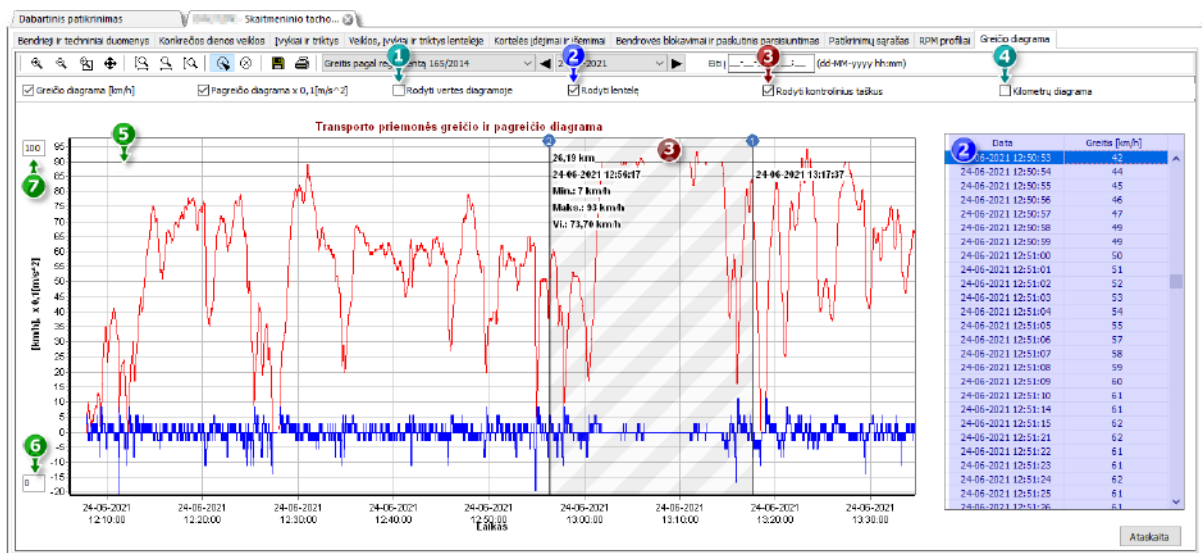
sekcijos:

Nors šio tipo tachografai registruoja važiavimo per paskutines 168 valandas greitį, **įprasto** nuskaitymo metu parsisiunčiami tik įstatymų nustatyti važiavimo per paskutines 24 valandas greičio duomenys (pagal Reglamentą 3821/85).

Jei į programą parsisiųstas įstatymų nustatytas greitis (Reglamentas 3821/85) ir paskutinių 168 valandų greitis, vairuotojo kortelėje ir/arba skaitmeniniame tachografe įrašytų kasdienio veiksmų diagramose rodomas įstatymų nustatytas greitis, o net kur jo nėra, paskutinių 168 valandų greitis.

- Greitis pastarosios 168 valandos - važiavimo per paskutines 168 valandas greičio istorija, įrašoma vienos sekundės dažniu
- Detalus greitis 4/sek. - rūšis 1 - trys paskutiniai įrašai (didelės raiškos - dažnis: keturios vertės/sekundę) apie dviejų minučių greičio laikotarpius, per kuriuos įvyko **nenatūralus greičio pokytis per trumpą laiko tarpą**
- Detalus greitis 4/sek. - rūšis 2 - trys paskutiniai įrašai (didelės raiškos - dažnis: keturios vertės/sekundę) apie dviejų minučių greičio laikotarpius, per kuriuos įvyko **staigus didelės vertės greičio pokytis**

Papildomos parinktys

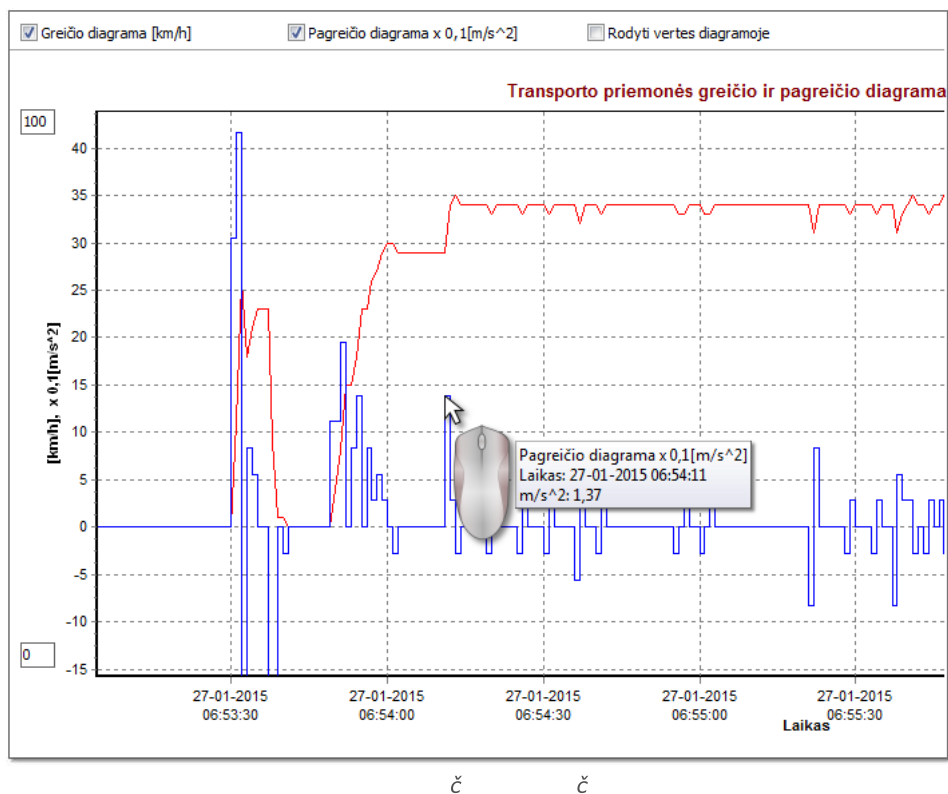

1. **Rodyti vertes diagramoje** - rodo skaitines vertes tiesiogiai ant grafiko
2. **Rodyti lentelę** - šalia greičio grafiko programa rodo greitį lentelės forma (žiūrėti: mėlynas fonas aukščiau esančiame brėžinyje)
 - dėl to, kad apšviečiama pele, greičio grafike bus rodoma vertė lentelėje atitinkanti tam

taškui

3. **Rodyti kontrolinius taškus** – programa parodys pridėtus kontrolės punktus ir leis pridėti naujus punktus:
 - norėdami pridėti naują kontrolės punktą, spustelėkite , ir po to pasirinktoje greičio grafiko vietoje
 - informacija rodoma tarp kontrolės punktų:
 - nuvažiuotas atstumas tarp punktų;
 - data ir laikas;
 - aktualesamas greitis;
 - esamas pagreitis/sulėtėjimas;
 - minimalna prędkość;
 - mažiausias greitis;
 - didžiausias greitis;
 - vidutinis greitis.
4. **Kilometrų diagrama** - grafiko X ašyje programa parodys nuvažiuotų kilometrų skaičių ir neatsižvelgs į 0 km/val. greitį;
 - jei parinktis **Kilometrų diagrama** bus įjungta, parinktys **Greičio diagrama** bei **Pagreičio diagrama** bus automatiškai išjungtos.
5. **Leistinas greitis [km/h]** - pristatyta linijų forma
6. Žemutinė grafiko riba - galimybė redaguoti
7. Viršutinė grafiko riba - galimybė redaguoti

pav. apačioje rodo dvi padidintas diagramas. Galite tiksliai apibrėžti pagreičio ar greičio ribas norimame diagramos taške. Siekiant tai padaryti, pažymėkite reikiamą poziciją pele - programa rodys šiai pozicijai priskiriamą informacijos langelį (pav. apačioje).

Diagramos duomenų saugojimas XLS ir CSV faile

Lango apatiniame dešiniajame kampe pateikiamas mygtukas: [Ataskaita](#). Jį galima panaudoti visas verčių diagramoje registruotas vertes įrašyti į **csv** failą. Ataskaita bus pateikiama kaip šių elementų suvestinė:

*Diagramos duomenų saugojimas "xls" faile įmanomas kompiuteryje, kuriame įdiegta **MS Excel** programa.*

- Greičiui: maksimalus greitis, vidutinis greitis ([km/h] ir [m/s])
- Pagreičiui: didžiausias pagreitis ir ilgiausia delsa
- Suminis atstumas

Prieš įrašant failą programa parodys periodo ilgio pasirinkimo langą (pav. apačioje): pagal numatytąją nuostatą bus įterptas iš esamos diagramos perskaitytas periodas.

Pav. Ataskaitos rengimas.

6. Duomenų tikrinimas

Įrašius lapus/dienas iš vairuotojo kortelės arba nuskaičius duomenis iš skaitmeninio tachografo, reikia patikrinti duomenis ir analizuoti vairuotojų užduotis pagal vairavimo laiko, pertraukų ir poilsio laikotarpių standartus vadovaujantis atitinkamų teisės aktų nuostatomis.

Ataskaitoje: "[Trūksta duomenų apie vairuotoją](#)"⁵⁴ rodomi laikotarpiai, kuriais nėra įrašų registracijos lape / dienos iš vairuotojo kortelės.

Ataskaitoje [Vairuotojų pažeidimai](#)"⁵⁵ programa suteikia galimybę automatiškai generuoti vietas, kuriose įtariamas neleistinas keitimas, ir pasiūlo įrankius, padedančius netiesiogiai analizuoti išsaugotų duomenų tikslumą.

Dalyje "[Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje](#)"⁷³ galite patikrinti, ar vairuotojo nuvažiuotas atstumas (arba kelionės laikas) atitinka kilometrų skaičių žemėlapyje.

Paskutinėje temoje: "[Pažeidimų pateikimas](#)"⁷⁵ pateikiamos priemonės, leidžiančios parodyti vietas, kuriose buvo padaryta pažeidimų, ir suprasti jų priežastis.

6.1. Trūksta duomenų apie vairuotoją

Ataskaita priklausomai nuo pasirinkimo (Vairuotojas, Transporto priemonė) rodo laikotarpius, kai nėra įrašų vairuotojo kortelėje/tachografe pagal norimas pasirinktis

Kaip sukurti ataskaitą

1. Ataskaitos šaukinio lange:

- pasirinkite vairuotoją/automobilį arba pažymėkite parinktį: **Visi vairuotojai/Visos transp. priemonės**
- pasirinkite "Laikotarpis", iš kurio bus rodomi duomenys
- arba variantui: **Rodyti duomenų trūkumą** pakeiskite laiko vertę

Parinktys

Rodyti duomenų trūkumą

trukmė ilgesnė kaip - ataskaitoje bus rodomi duomenų trūkumai trunkantys ilgiau nei laikas nustatytas šioje parinktyje;

trukmė trumpesnė kaip - ataskaitoje bus rodomi duomenų trūkumai trunkantys trumpiau nei laikas nustatytas šioje parinktyje.

Rodyti rankinius poilsius

trukmė ilgesnė kaip— ataskaitoje bus rodomi rankiniai įrašai trunkantys ilgiau nei laikas nustatytas šioje parinktyje;

trukmė trumpesnė kaip — ataskaitoje bus rodomi rankiniai įrašai trunkantys trumpiau nei laikas nustatytas šioje parinktyje;

Pasirinktis aktyvi tik vairuotojui.

Norėdami peržiūrėti ataskaitą, naudokitės įrankių juostos mygtukais (žr. [Ataskaitų generavimas](#)⁸⁸).

6.2. Vairuotojų pažeidimai

Surinktais duomenimis grindžiama ataskaita generuoja pažeidimų sąrašą ir įspėjimus dėl manipuliavimo. Ataskaita generuojama visiems vairuotojams, kuriems atliekamas aktyvus tikrinimas. Naudojantis reikiamu mechanizmu galima greitai pereiti iš pažeidimo į įrašų lapo / vairuotojo kortelės dieną, kurią pažeidimas buvo padarytas. Kiekvienam pažeidimui galima peržiūrėti ir išspausdinti paruoštą pažeidimo šablono ataskaitą.

Baigiamojoje ataskaitos dalyje palyginama **Reglamento (EB) nr. 561/2006 pažeidimų grupės**.

Kaip sukurti ataskaitą

1. Atidarykite ataskaitą (menu: "Ataskaitos")
2. Atidaromas analizės nustatymų langas, kuris turėtų apimti šiuos elementus:
 - analizuojamas laikotarpis:
 - **Visi pažeidimai ir įspėjimai** - programinė įranga analizuoja laikotarpį tarp pirmo ir paskutinio veiksmo, išsaugoto duomenų bazėje konkrečiai kontrolės priemonėiontroli
 - **laikotarpis** - leidžia "nustatyti bet kokią analizės laikotarpį" pagal numatytuosius parametrus programinė įranga nustato "kontroliuojamą laikotarpį". Patikrinimo kelyje atveju - jeigu nepažymėtos ☒ datos **iki** bus analizuojamas laikotarpis išeinantis už

patikrinimo datos.

- Naudoti veiksmų laiko paklaidą:

☒ **pasirinktas variantas** — į vairavimo laikų, poilsio laikotarpių ir pertraukų paklaidas, nustatytas nustatymų lange, skirtuke "Paklaida", bus atsižvelgta analizuojant pažeidimus

☐ **variantas nepažymėtas** — į šias paklaidas neatsižvelgiama analizuojant pažeidimus

- **Visi vairuotojai** arba **Pažymėti vairuotojai** - programa generuoja pažeidimus visiems vairuotojams arba vairuotojams parinktiems sąraše prieiname paspaudus mygtuką

 Vairuotojų sąrašas (0)

Sudaryti

- - paspaudus šį mygtuką programa pradės analizuoti pažeidimus, atliktus per iš anksto pasirinktą laikotarpį; prieš spustelėdami peržiūrėkite toliau aprašytus nustatymus

Nuostatos

- - atidaro langą "Analizės nuostatos"

 Papildomai

- spustelėdami išplėskite išplėstinių parametų skydelį

Pridėti pažeidimų užrašus - leidžia įtraukti pastabų pridėtų prie konkrečių pažeidimų

Pridėti kontrolės užrašus - leidžia įtraukti bendrus užrašus iš pažeidimų žymės

Mygtukas: Apibrėžti laikotarpius

Suteikia galimybę nustatyti bet kokias datas, kuriomis reikia atlikti analizę ataskaitoje **Vairuotojo vidutinio savaitės darbo laiko ataskaita - detali**, sugeneruotoje spustelėjus mygtuką: **Detali ataskaita**. Laikotarpių apibrėžimas yra būtinas siekiant atlikti savaitinio darbo laiko pažeidimų analizę.

Jeigu nėra apibrėžtų laikotarpių, tai pažeidimai generuojami neatsižvelgiant į savaitinį darbo laiką.

Mygtukas: **Detali ataskaita**

Atidaro pasirinktų vairuotojų **Vairuotojo vidutinio savaitės darbo laiko ataskaita - detali** su apibrėžtais laikotarpiais (nustatytais mygtuku: **Apibrėžti laikotarpius**) ir savaitėmis, įskaitant: Vairuotojas, Laikotarpis, Savaitė, Savaičių skaičius, Vairavimo trukmė, Darbo, bet ne

vairavimo laikas, Faktinis darbo laikas ir Normatyvas. Santraukoje rodoma savaitės suma, individualių vairavimo ir darbo laikotarpių suma bei šiuo laikotarpiu apskaičiuotas **Vidutinis savaitės darbo laikas**. Viršijus Vidutinis savaitės darbo laikas, jis rodomas raudonas.

Analizė pagal

Pasirinkite ar duomenys turi būti analizuojami pagal: AETR (2010) arba Reg. 561.

Parengti ataskaitą pagal duomenis iš:

- **kortelės/registracijos lapo** - duomenų, atsisiųstų iš vairuotojų kortelių ir saugomų tachografo diskų, kontrolė
- **tachografo** - duomenų, atsisiųstų iš skaitmeninių tachografų, kontrolė; pažymėdami šį lauką suaktyvinkite žemiau esantį langą (a elementas, žr. pav. pirmiau) **Skaitmeninio tachografo duomenys**; kuriame galite tiksliai pasirinkti, kuriuos duomenis reikia analizuoti

Skaitmeninio tachografo duomenys:

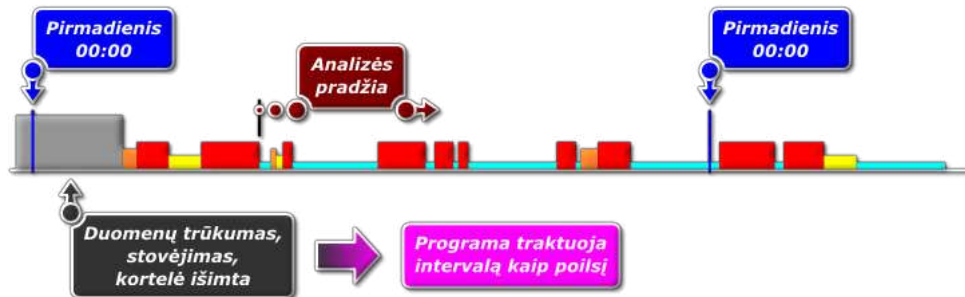
Pasirinkite analizuojamų įvykių tipą:

- **veikla su įkišta šito vairuotojo kortele** - analizuojami tik įvykiai, užregistruoti tachografe tarp kontroliuojamo vairuotojo kortelės įdėjimo ir išėmimo
- **visi 1 lizdo veiksmai** - tikrinami visi įvykiai, užregistruoti tachografo lizde Nr. 1, nepaisant, ar buvo įdėta vairuotojo kortelė
- **visi 2 lizdo veiksmai** - tikrinami visi įvykiai, užregistruoti tachografo lizde Nr. 2, nepaisant, ar buvo įdėta vairuotojo kortelė

netraktuoti duomenų trūkumo periodo pradžioje kaip poilsio

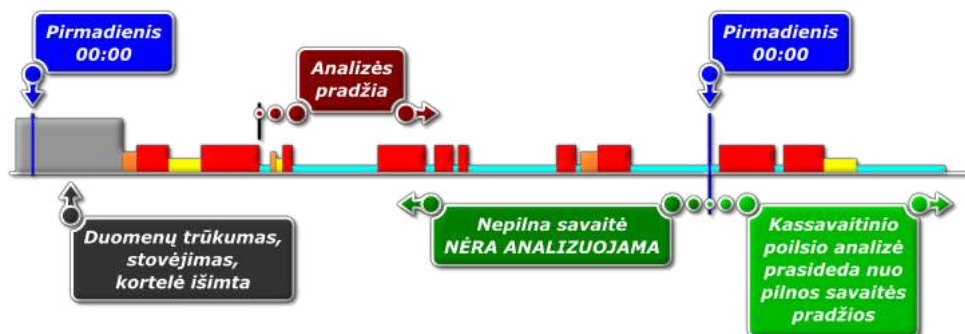
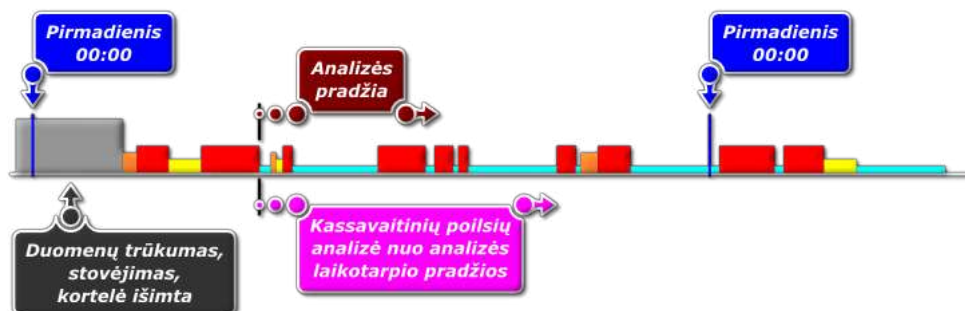
☒ **pasirinktas variantas**

☐ **variantas nepažymėtas**

analizuoti kas savaitinį poilsį pradedant nuo pilnų savaitių (nuo pirmad. iki sekmad.)

parinktis pasiekama tik jei pažymėta ankstesnioji.

☒ **pasirinktas variantas**

☐ **variantas nepažymėtas**

Aktyvumo palyginimas

Žymelė matoma tik pasirinkčiai: **kontrolė patalpose** (kontrolės redagavimo langas - meniu: "Kontrolė" -> "Redaguoti dabartinės kontrolės parametrus").

Priklausomai nuo nustatymų žymelėje, matomi surašyti skirtumai tarp duomenų parsisiųstų iš tachografo ir iš vairuotojo kortelės. Sąraše galima pamatyti duomenis, kokie buvo įregistruoti tachografo, kai kortelė buvo išimta. Analizė atliekama ataskaitos generavimo metu.

Aktyvumo sąrašas

1. Panašiai kaip anksčiau, aktyvumo sąrašas generuojamas tik paspaudus mygtuką:

Sudaryti

Jei programa suranda:

- Kortelėje įrašytos veiklos, kurių nėra jokiame tachografe
- Tachografe įrašytos veiklos, kurių nėra jokiaje kortelėje

Žymelės pavadinimas : Aktyvumo palyginimas pastorinamas ir keičia spalvą į **raudoną** (pasirinkty matomos analizės nustatymų lange: meniu: "Nuostatos" -> "Analizės nuostatos", žymelė: "Analizė")

2. Rezultatų filtravimas - virš lentelės yra laukeliai vairuotojo, automobilio pasirinkimui bei "trūkumo" rūšiai, kurio dėka galima filtruoti analizės rezultatus
3. Vadovaujantis bet kokia pozicija sąraše galima pereiti į dienos vizualizaciją, kurioje buvo surasti "trūkumai" ("diena iš vairuotojo kortelės" arba "[diena iš tachografo](#)"⁴³). Paspauskite du kartus kairiuoju pelės mygtuku ant pasirinktos pozicijos ir iš išskleidžiamo meniu pasirinkite: **Redaguoti dieną** arba spauskite mygtuką:
4. Aktyvumo tikrinimas - siekiant palengvinti sau darbą kiekvieną poziciją sąraše galima pažymėti kaip **Verifikuota** -> **Taip** / **Ne** (pirmas stulpelis) - paspauskite dešiniuoju pelės mygtuku pasirinktą poziciją ir iš išskleidžiamo meniu pasirinkite: **Verifikuota**

W rozwijanym menu dostępne są akcje: **Visi patikrinti** i **Visi nepatikrinti**.

Spausdinimas

Spausdinti aktyvumo skirtumų sąrašą

- atidaro peržiūrėjimo langą visoms sąraše esančioms pozicijoms.

Pažeidimai

Nusižengimų sąrašas, redagavimas, parinktys

Paspaudus mygtuką **Sudaryti**, jei per pasirinktą laikotarpį buvo pažeidimų, skirtuke **Pažeidimai** atsiras jų sąrašas su išsamiais duomenimis apie kiekvieną iš jų.

Jei programa aptiko su tachografo arba vairuotojo kortelės naudojimu susijusių problemų, tekstas po "Ispėjimai apie manipuliavimą" bus rodomas paryškintas ir raudonos spalvos (skirtuko aprašymas pateiktas kitoje temoje).

1. Rezultatų filtravimas – virš pažeidimų lentelės yra vairuotojo, transporto priemonės ir pažeidimo tipo bei sunkumo pasirinkimo langeliai, kuriais naudojantis galima filtruoti pažeidimų sąrašą esančius duomenis
2. Pažeidimų patvirtinimas – pagal numatytuosius parametrus visi programos aptikti pažeidimai yra **patvirtinti**. Pakeisti pažeidimų statusą galima naudojantis išskleidžiamojo meniu komandomis **Aprobuota**, **Visi patvirtinti** ir **Visi nepatvirtinti** (dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite bet kurį pažeidimų sąrašo elementą)

*Jei pažeidimas "Nepatvirtintas", stulpelyje **Pažeidimas** yra nuoroda **Ne**.*

*Patvirtintus / nepatvirtintus pažeidimus galima filtruoti naudojantis parinktimi **Rodyti tik patvirtintus pažeidimus**, esančia po pažeidimų sąrašą.*

3. Rimčiausi nusižengimai rodomi raudona spalva, paryškintu šriftu:
 - svarbiausius (SSP) bei likusiuosius pažeidimus (LSP, SP, NP) galima rodyti atskirai pasitelkiant filtrus (žiūrėti 1 tašką)

1071/2009 reglamentas, IV priedas

Sunkiausi pažeidimai pagal 6 straipsnio 2 dalies a punktą

1. a) Didžiausia leistina 6 dienų ar 14 dienų vairavimo trukmė viršijama 25 % ar daugiau.

b) Kasdienio darbo laiku didžiausia leistina vairavimo trukmė viršijama 50 % ar daugiau nedarant pertraukos ar nesiilsint nepertraukiamu mažiausiai 4,5 valandų poilsio laikotarpiu.

4. Žemiau pažeidimų sąrašo yra rizikos veiksnys ir pažeidimų skaičiaus suvestinė pagal sunkumą. Suvestinė pateikiama tik patvirtinti pažeidimai.
5. **Rodyti tik patvirtintus pažeidimus** - rodomos tik pozicijos sąrašė, kuris turi statusą: **Aprobuota** stulpelyje **Pažeidimai**
6. Turint kiekvieną sąrašą nurodytą pažeidimą, galima pereiti prie tos dienos, kada buvo padarytas minėtas pažeidimas, rodinio (žr.: Dienos iš kortelės arba diskų). Tam tikslui

dešiniuoju pelės klavišu spragtelkite atitinkamą pažeidimą ir pasirinkite "Redaguoti dieną".

Taip pat galima pereiti į langą vairuotojo **Vairuotojo dienos grafikas** pasitelkiant

7. - atidaromas "[Kassavaitinė diagrama](#)"
8. - atidaromas "[Mėnesinė diagrama](#)"

*Jei norite pridėti aprašą prie pasirinkto pažeidimo, paspauskite **CTRL+E**.*

Spausdinimas

1. Ataskaitos peržiūra - paspaudus šį mygtuką ir pasirinkus ataskaitos kalbą, atidaromas ataskaitos peržiūros langas

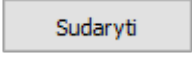
*Priklausomai nuo parinktės **Rodyti ataskaitoje nesankcionuotus pažeidimus (išbrauktus)** pasirinkimo peržiūroje, **nepatvirtinti** pažeidimai nebus rodomi arba bus rodomi perbraukti.*

"Nepatvirtinto" pažeidimo pastabos nebus spausdinamos perbrauktos.

2. Patikr. atask. - spustelėjus šį mygtuką, pagal šiame lange atliktus nustatymus pateikiama ataskaita "[Patikr. atask.](#)"
3. XML - pažeidimų eksportas į **xml** failą

Įspėjimai apie manipuliavimą

Įspėjimų apie manipuliavimą sąrašas

1. Kaip ir pažeidimų sąrašas, įspėjimų apie manipuliavimą sąrašas generuojamas paspaudus mygtuką . Jei programa aptinka su tachografo arba vairuotojo kortelės naudojimu susijusių problemų, tekstas po **Įspėjimai apie manipuliavimą** rodomas paryškintas ir raudonos spalvos
2. Rezultatų filtravimas – virš įspėjimų apie manipuliavimą lentelės yra vairuotojo, transporto priemonės ir įspėjimo tipo pasirinkimo laukeliai, kuriais naudojantis galima filtruoti duomenis įspėjimų apie manipuliavimą sąrašė

- Remdamiesi įspėjimų apie manipulavimą sąraše rodomais įspėjimais galite vizualizuoti dieną, kurią yra įspėjimas (įrašų lapo arba vairuotojo kortelės diena). Norėdami tai padaryti, spustelėkite RMB prie norimo įspėjimo ir pasirinkite **Redaguoti dieną**. Taip pat galite pasirinkti konkretų įspėjimą ir spustelėti mygtuką
- Kiekvienam pasirinktam įspėjimui skirtuko apačioje rodoma, kokius patikrinimus reikia atlikti siekiant patvirtinti įspėjimą

Spausdinimas

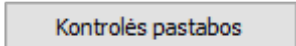
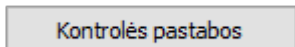
- Atspausdinti pasirinktą įspėjimą - atidaro pasirinkto įspėjimo spaudinio peržiūros langą kartu su aprašu
- Atspausdinti įspėjimų sąrašą - atidaro visų aptiktų įspėjimų sąrašo spaudinio peržiūros langą

Pastaba

Pastabas galima įvesti bendrai visai kontrolei arba detalai kiekvienai pozicijai pažeidimų sąraše, įspėjimuose dėl manipulavimo ir aktyvumo lyginimo.

Kontrolės pastabos:

Prieinamos tik žymelėje: **Pažeidimai**.

- pridėti/redaguoti pastabą - paspausti mygtuką , kuris yra žemiau pažeidimų sąrašo
- pastabos šalinimas - paspausti mygtuką , o paskui ištrinti lango turinį ir paspausti

Detalios pastabos:

- pridėti/redaguoti pastabą - paspausti kairiuoju pelės mygtuku ant pasirinktos pozicijos, o paskui iš išskleidžiamo meniu pasirinkti: **Pridėti/ redaguoti anotaciją**
- pastabos šalinimas - išskleidžiamame meniu pasirinkti: **Ištrinti anotaciją**

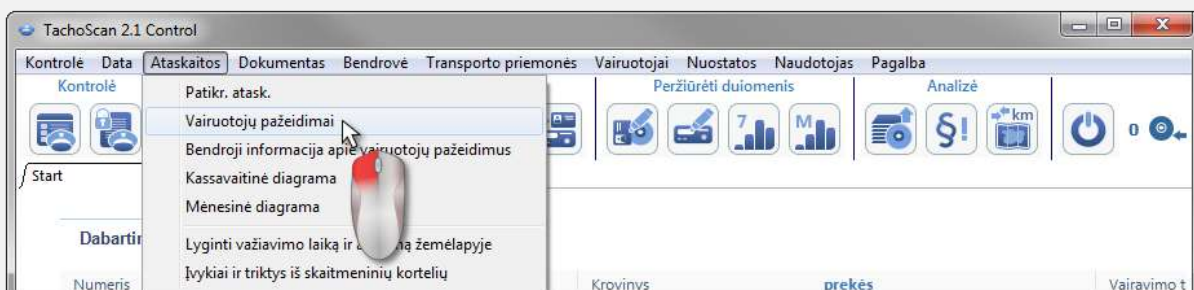
Šiame lange atlikti nustatymai išsaugomi tai kontrolės priemonei.

Tuo atveju, kai nėra duomenų iš tachografo ir išnaudotas valstybės įrašų limitas vairuotojo kortelėje, laikotarpis už limito nėra įtraukiamas generuojant pažeidimus už įrašų trūkumą pradžios/pabaigos valstybėje

Pavyzdys

Pradėkite mūsų vairuotojo Jano kontrolę.

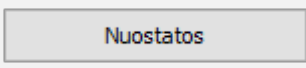
Meniu **Ataskaitos** pasirinkite **Vairuotojų pažeidimai**.

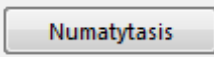

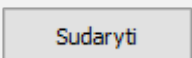
Taip pat galite naudotis piktograma: .

Pažeidimų generavimo lange:

- pasirinkite: **Visi pažeidimai ir įspėjimai**;
- pasirinkite parinktį: **Naudoti veiksmų laiko paklaidą**;

- spustelėkite mygtuką: ;

➤ analizės parametrų lange spustelėkite mygtuką: ;

Spustelėkite: .

The screenshot shows the 'TachoScan 2.1 Control' application window. The main menu includes 'Kontrolė', 'Data', 'Ataskaitos', 'Dokumentas', 'Bendrovė', 'Transporto priemonės', 'Vairuotojai', 'Nuostatos', 'Naudotojas', and 'Pagalba'. The 'Vairuotojai' (Drivers) tab is active, displaying a list of violations and warnings. The list is filtered to show 'Pažeidimai (144)' and 'Įspėjimai apie manipuliavimą (52)'. The table below shows details for 10 drivers, including their names, vehicle numbers, and the nature of the violations.

Nr	Aprot Vairuotojas	Valst nr	Data nuo	Data iki	Laikas	Maks pr Normat	Pastabos
1	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	17-07-2006, 15:34	17-07-2006, 15:38	03:00		Nėra tinkamai nurodytos šalies kasdienio vairavimo pradžioje ar pabaigoje
2	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	18-07-2006, 10:10	19-07-2006, 12:05	18:03	10:00	(6.1) Dienos vairavimo trukmė per ilgą 08:03
3	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	18-07-2006, 10:10	19-07-2006, 10:10	19:17	10:00	Ne daugiau kaip 10 valandų darbo naktinėje paiminoje limitas viršytas 09:17
4	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	18-07-2006, 10:10	20-07-2006, 02:00			Nėra tinkamai nurodytos šalies kasdienio vairavimo pradžioje ar pabaigoje
5	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	18-07-2006, 12:59	18-07-2006, 15:17	02:18	09:00	(8.1) Kasdienio poilsio laikotarpis per trumpas: 06:42
6	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	18-07-2006, 15:18	18-07-2006, 22:00	05:01	04:30	(7) Nepertraukiamo vairavimo trukmė per ilgą 00:31
7	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000	NOL11CF	18-07-2006, 22:21	19-07-2006, 07:34	09:11	04:30	(7) Nepertraukiamo vairavimo trukmė per ilgą 04:41
8	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000		19-07-2006, 00:00	19-07-2006, 23:59	01:33		Nebaigta veikla (reikia liudijimo)
9	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000		20-07-2006, 00:00	20-07-2006, 23:59	22:00		Nebaigta veikla (reikia liudijimo)
10	Taip Kowalski Jan, PL 1800910135320000						

Below the table, there is a filter section with the text: 'Buvo aptikta 5 rimčiausių pažeidimų (Reglamento (EB) Nr. 1071/2009 IV prieda)'. There are also buttons for 'Filtruoti', 'Rodyti tik patvirtintus pažeidimus', and a section for 'Išimtinių kasavaitinių poilsio laikotarpių sąrašas'.

Programoje pateikiamas pažeidimų ir įspėjimų apie neleistinus keitimus sąrašas. Pagal numatytuosius parametrus visų pažeidimų būseną yra **Aprobuota**.

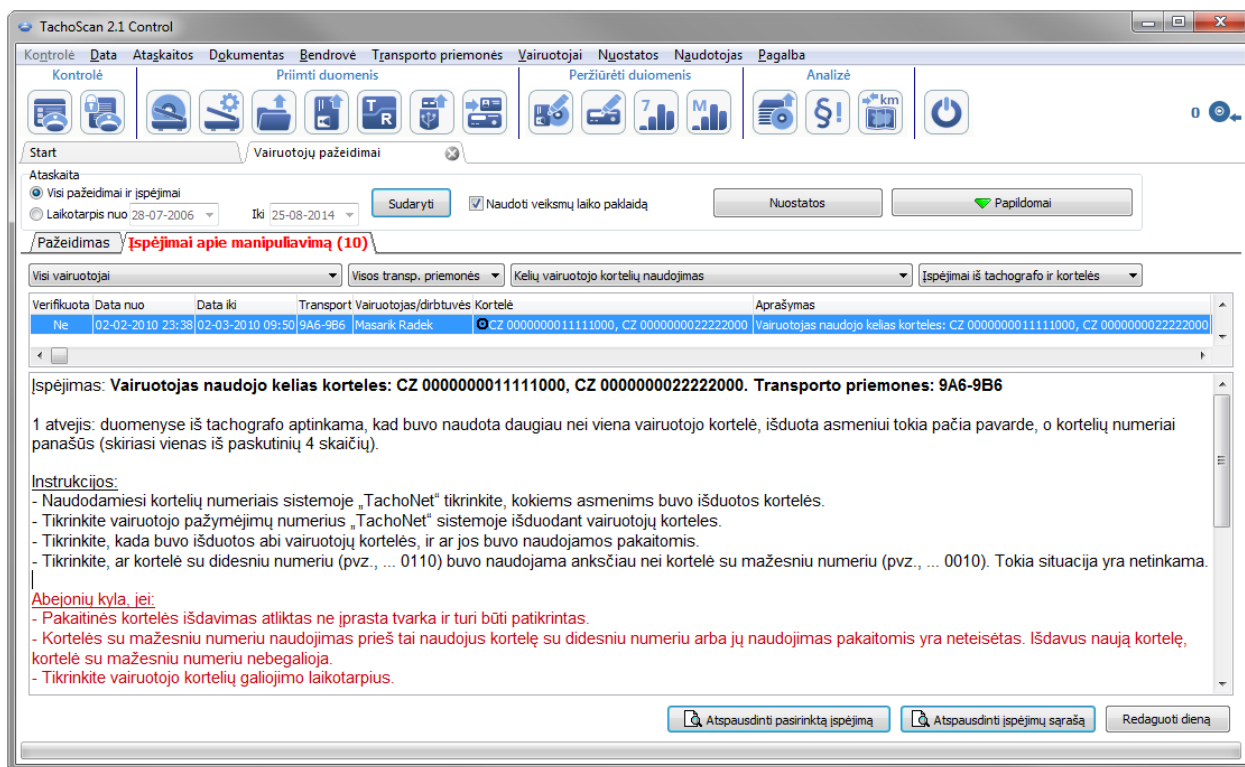
Toliau pateikiami analizės pavyzdžiai, kuriuose aptariami du įtariamo neleistinio keitimo atvejai.

6.2.1. Naudoti kelias vairuotojo korteles

Siekiant atlikti analizę, buvo nuskaityti duomenys iš Radek Mas vairuotojo kortelės ir iš transporto priemonės, kurią jis vairavo.

Šio tipo neleistiną veiksmą galima aptikti tik duomenyse, atsisiųstuose iš skaitmeninio tachografo.

Lango **Vairuotojų pažeidimai** skirtuke **Įspėjimai apie manipuliavimą** įtariamas neleistinas keitimas parodytas kaip pavaizduota žemiau (taikomas filtras "Naudoti kelias vairuotojo korteles"):

Vadovaudamiesi nurodymais, pateiktais lange aukščiau (šiam pavyzdys analizuojame tik pirmą atvejį):

1. Naudodamiesi kortelių numeriais sistemoje "TachoNet" tikrinkite, kokiems asmenims buvo išduotos kortelės.
 - eikite į sistemą **TachoNet** ir atlikite tikrinimą.
2. Tikrinkite vairuotojo pažymėjimų numerius "TachoNet" sistemoje išduodant vairuotojų kortelės.
 - atlikite tikrinimą kaip aprašyta pirmiau.
3. Tikrinkite, kada buvo išduotos abi vairuotojų kortelės, ir ar jos buvo naudojamos pakaitomis.
 - to paties lange dalyje TachoScan Control dukart spustelėkite įspėjimą;
 - kitame lange programa atidaro **Skaitmeninio tachografo duomenys**: skirtuke **Kortelės idėjimai ir išėmimai**:

TachoScan 2.0 Control

Kontrola Dane Raporty Dokument Przepisy Firma Samochody Kierowcy Ustawienia Użytkownik Pomoc

Kontrola Odczyt danych Podgląd danych Analiza

Naruszenia i manipulacje Dane z tachografu cyfrowego

Blokady i ostatni odczyt		Lista kontroli		Wykres prędkości			
Informacje ogólne i dane techniczne		Czynności o określonej dacie		Zdarzenia i awarie			
		Czynności, zdarzenia i awarie w tabeli		Włożenia i wyjęcia karty			
Data i godzina	Zdarzenie	Kierowca/właściciel	Poprzedni samochód	Stan licznika	Karta	Slot	Kraj
02-03-2010 20:40	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	233932	CZ 0000000011111000	1	EUR
02-03-2010 20:00	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	233932	CZ 0000000011111000	1	EUR
02-03-2010 18:58	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	233929	CZ 0000000011111000	1	EUR
02-03-2010 17:21	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	233929	CZ 0000000011111000	1	EUR
02-03-2010 10:51	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	233556	CZ 0000000011111000	1	EUR
02-03-2010 10:50	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	233556	CZ 0000000022222000	1	EUR
01-03-2010 23:21	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	233479	CZ 0000000022222000	1	EUR
01-03-2010 23:20	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	233479	CZ 0000000011111000	1	EUR
01-03-2010 09:15	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	232933	CZ 0000000011111000	1	EUR
01-03-2010 09:14	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	232933	CZ 0000000022222000	1	EUR
28-02-2010 23:43	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	232377	CZ 0000000022222000	1	EUR
28-02-2010 23:42	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	232377	CZ 0000000011111000	1	EUR
27-02-2010 00:25	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	232066	CZ 0000000011111000	1	EUR
27-02-2010 00:24	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	232066	CZ 0000000022222000	1	EUR
26-02-2010 20:23	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	231777	CZ 0000000022222000	1	EUR
26-02-2010 20:22	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	231777	CZ 0000000011111000	1	EUR
25-02-2010 14:38	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	231134	CZ 0000000011111000	1	EUR
25-02-2010 14:00	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	231134	CZ 0000000011111000	1	EUR
17-02-2010 15:44	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	227910	CZ 0000000011111000	1	EUR
17-02-2010 15:43	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	227910	CZ 0000000022222000	1	EUR
17-02-2010 10:55	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	227768	CZ 0000000022222000	1	EUR
17-02-2010 10:54	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	227768	CZ 0000000011111000	1	EUR
11-02-2010 22:09	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	226051	CZ 0000000011111000	1	EUR
11-02-2010 22:08	Wyjęcie karty	Mas Radek	9A62974	226051	CZ 0000000022222000	1	EUR
11-02-2010 02:19	Włożenie karty	Mas Radek	9A62974	225520	CZ 0000000022222000	1	EUR

Filtr daty
☐ wszystkie
Od 13-11-2006
Do 19-02-2014

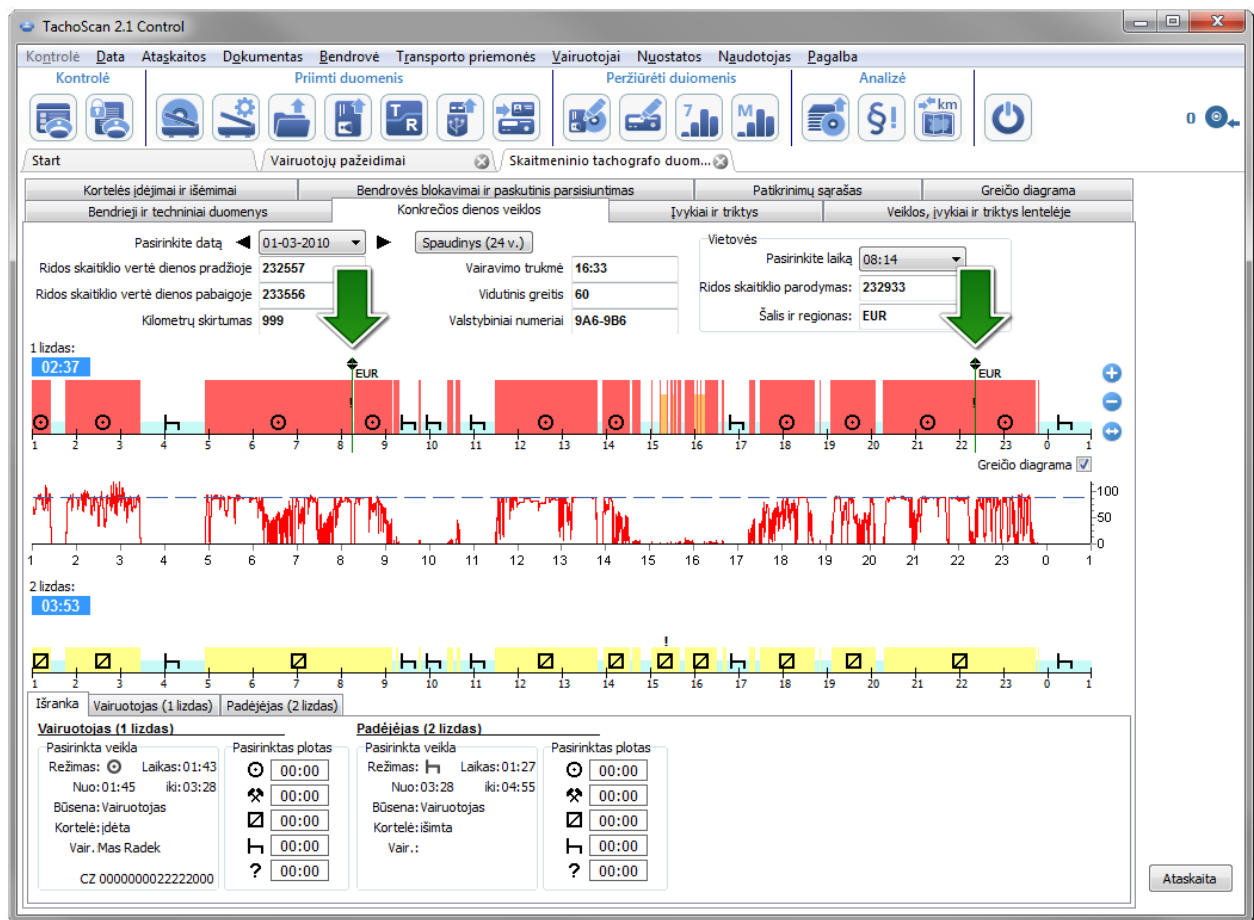
Filtr kierowcy
☒ wszyscy

Filtr samochodu
☒ wszystkie

Filtr zdarzenia
☒ wszystkie

Raport

- kortelių įdėjimai ir išėmimai išrikiuoti pagal datą (pav. aukščiau) – naudodamiesi rodomais rezultatais galite greitai ir lengvai sužinoti, ar kortelės buvo naudojamos pramaisiui;
- to paties lango skirtuke **Konkrečios dienos veiklos** programa šauktukais parodo vietas, kuriose įtariamai neleistini keitimai:

- pirmoje (viršutinėje) duomenų diagramoje iš pirmojo tachografo lizdo paryškinius pele galima skaityti įdėtos vairuotojo kortelės duomenis (apatinis skirtukas Išranka -> Vairuotojas (1 lizdas)).
4. Tikrinkite, ar kortelė, su didesniu numeriu (pvz.,... 0110), buvo naudojama anksčiau nei kortelė su mažesniu numeriu (pvz., ...0010). Tokia situacija yra netinkama.
- pirmuoju atveju akivaizdu, kad kortelės buvo naudojamos pramaišui, t. y. buvo tenkinama ši sąlyga: kortelė, kurios numeris didesnis, buvo naudojama anksčiau nei kortelė, kurios numeris mažesnis.

Jei "TachoNet" sistema patvirtina, kad kortelės buvo išduotos tam pačiam asmeniui, akivaizdu, kad buvo atliktas neleistinas keitimas.

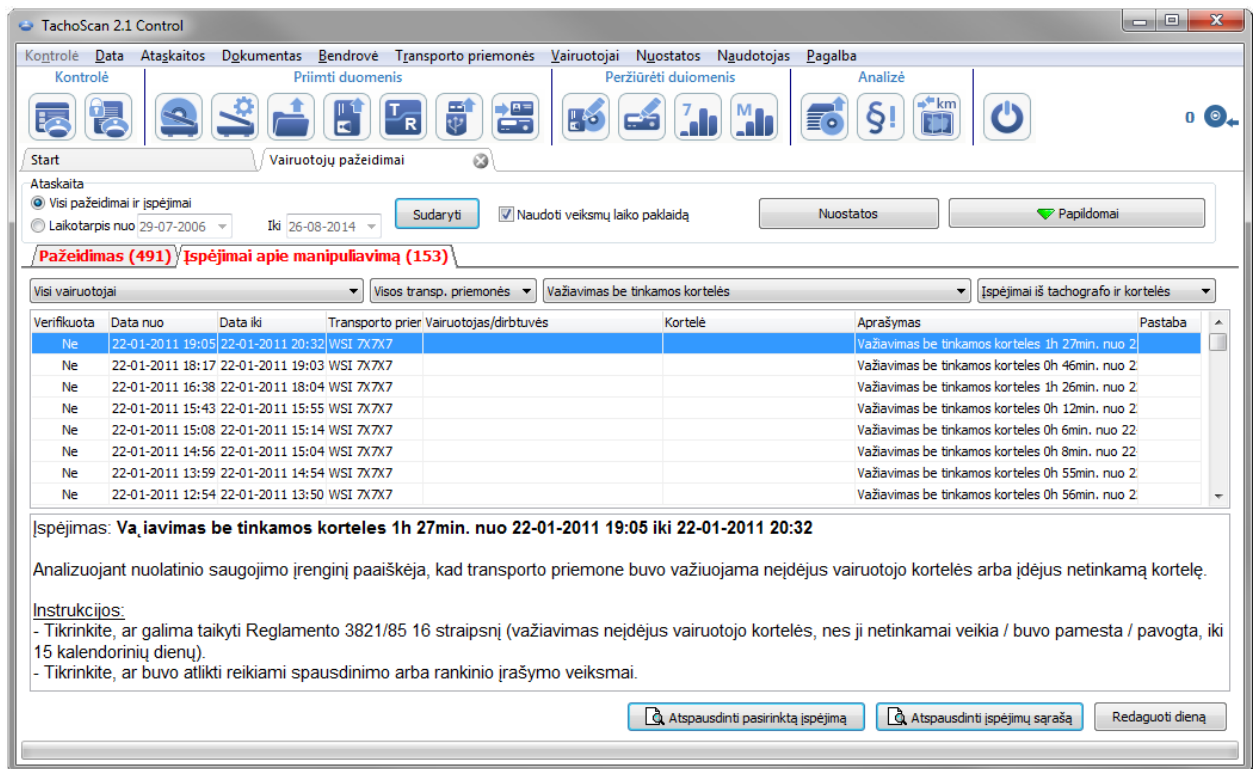
6.2.2. Važiavimas be reikiamos kortelės

Šiame pavyzdyje nuskaityme duomenis iš skaitmeninio tachografo, naudoto transporto priemonėje WSI 7X7X7.

Jei kontrolė atliekama įmonėje, duomenų nuskaitymas iš konkrečios vairuotojo kortelės priklauso nuo tolesnės analizės.

Kaip ir pirmesniame pavyzdyje, šio tipo neleistiną keitimą galima aptikti tik duomenyse, gautuose iš skaitmeninio tachografo.

Lango **Vairuotojų pažeidimai** skirtuke **Ispėjimai apie manipuliavimą** įtariamas neleistinas keitimas rodomas kaip pavaizduota žemiau (taikomas filtras "Važiavimas be reikiamos kortelės"):

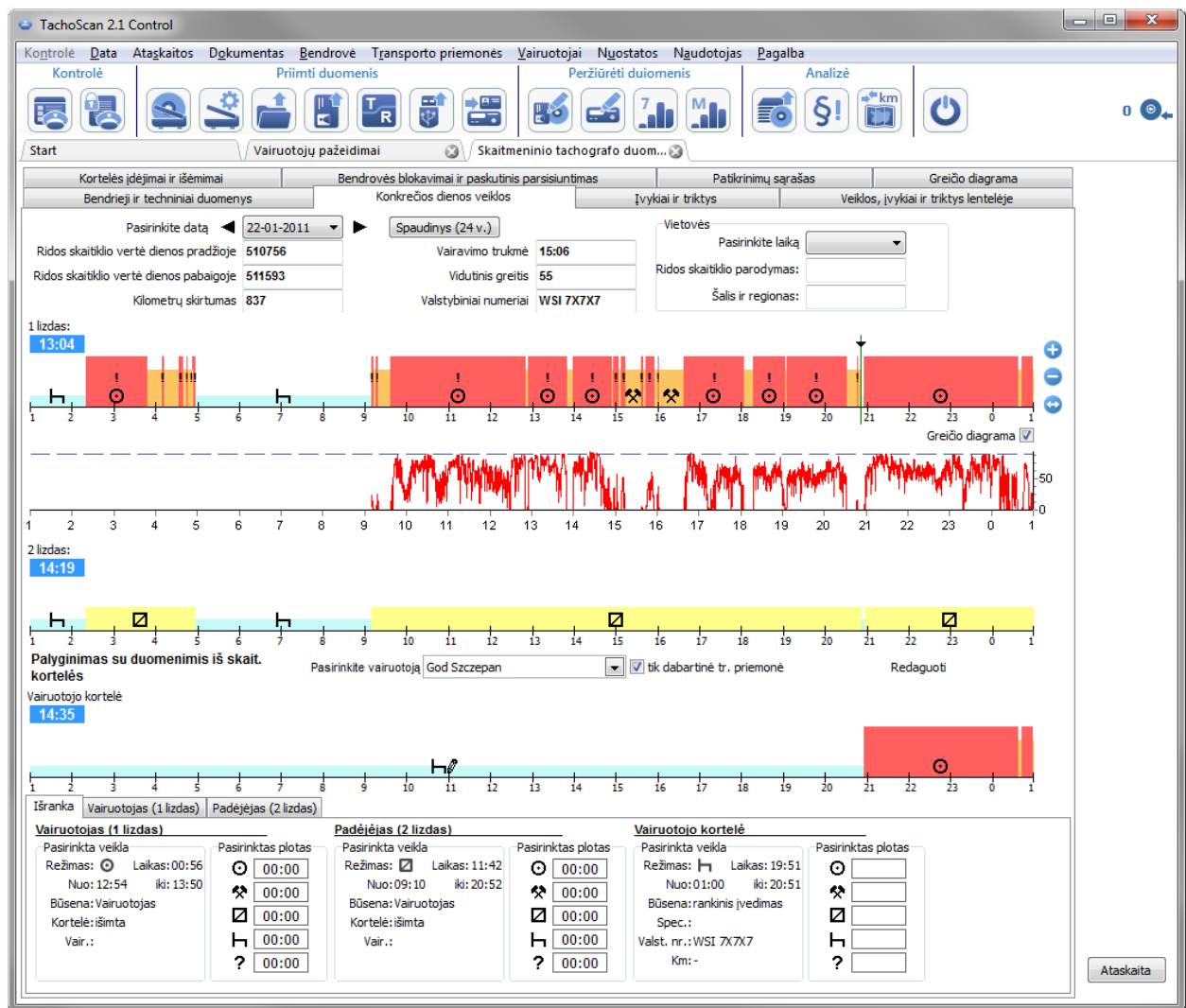
Vadovaudamiesi lange pateikiamais nurodymais:

1. *Tikrinkite ar galima taikyti Reglamento 3821/85 16 straipsnį.*
 - atlikite tikrinimą.
2. *Tikrinkite, ar buvo atlikti reikiami spausdinimo arba rankinio įrašymo veiksmai.*
 - kiekvienam vairavimo įvykiui be tinkamos kortelės ieškome patvirtinimo rankiniu būdu atliktuose įrašuose.

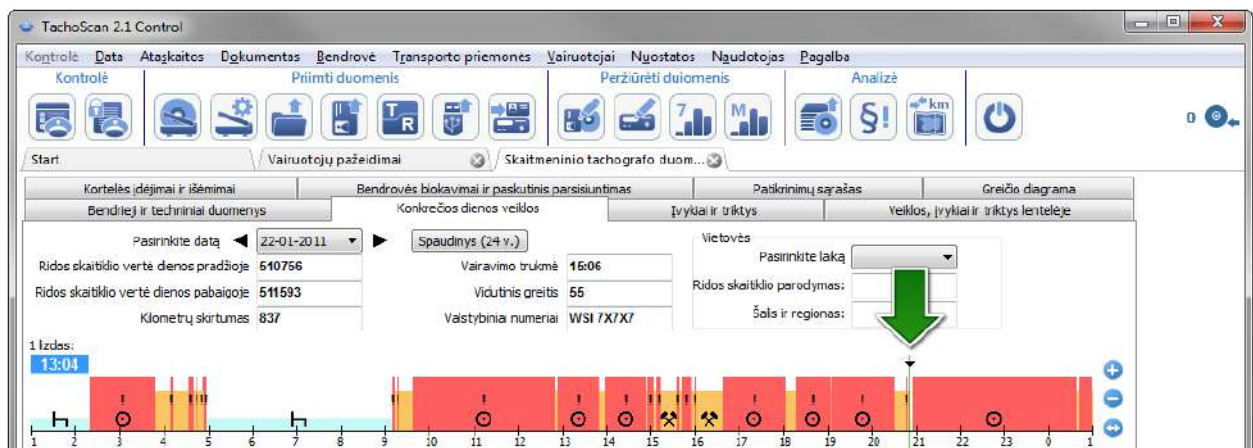
Tada kontrolė remiasi rodomais rankiniu būdu atliktais įrašais.

Naudodamiesi TachoScan Control galite rasti vairuotoją / vairuotojus, kurie vairavo transporto priemonę prieš įvykius ir po jų: **Važiavimas be reikiamos kortelės**. Šiame pavyzdyje nagrinėjame ilgiausią vairavimo įvykį: 1 h 27 min.:

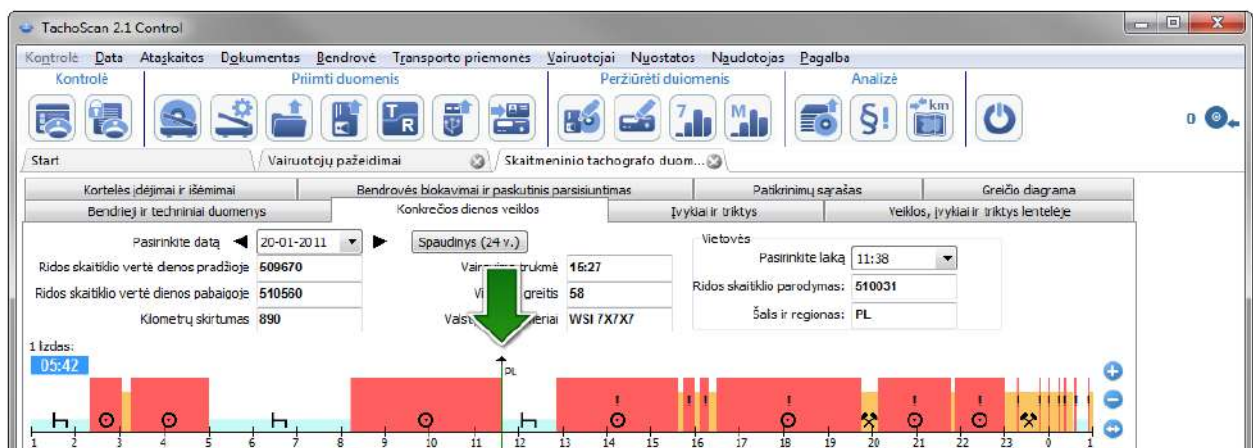
- dukart spustelėkite aukščiau pateiktą įspėjimą;
- kitame lange programa atidaro **Skaitmeninio tachografo duomenys**: skirtuke **Konkrečios dienos veiklos**:

- šauktukas "!" žymi vietas, kuriose įtariamas neleistinas keitimas (pav. aukščiau). Šiame pavyzdyje tai yra vairavimo be reikiamos kortelės įvykiai;
- diagramoje taip pat rodoma, kad tachografe buvo įrašytas vairuotojo kortelės įdėjimo įvykis, po kurio iš karto vyko vairavimo veikla (pav. apačioje).

- pažymėkite kortelės įdėjimo vietą pele (pav. aukščiau) ir skirtuke **Išranka** (esančiame po grafikais) skaitykite vairuotojo informaciją – šiuo atveju Szczepan God;
- tada ieškome vairuotojo, kuris vairavo transporto priemonę prieš vairavimo be kortelės įvykius – slinkite diagrama atgal, kol pamatysite vairuotojo kortelės išėmimo vietą (pav. apačioje);

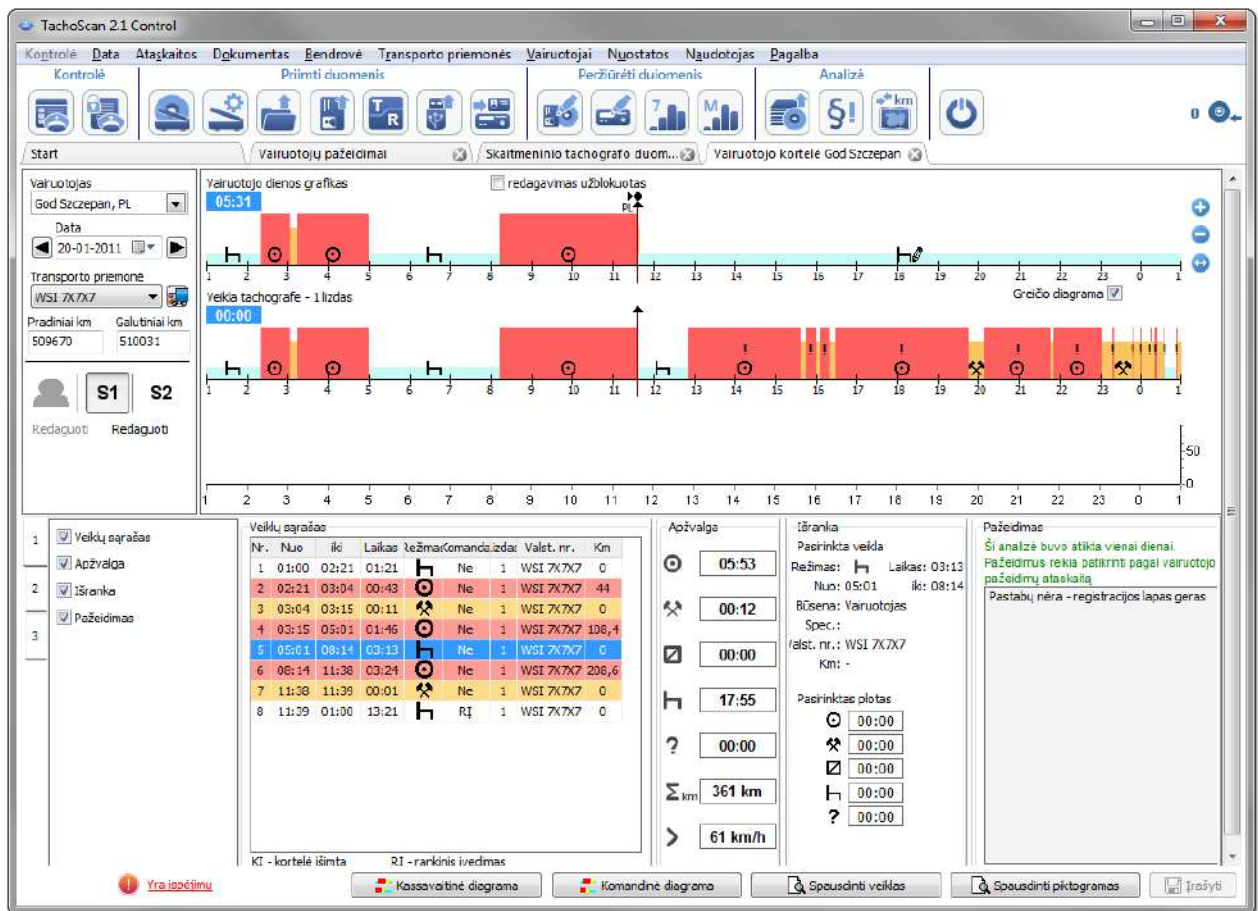
- kaip ir pirmiau pažymėkite kortelės išėmimo vietą ir skaitykite vairuotojo informaciją skirtuke **Išranka** – tai taip pat yra Szczepan God;
- yra didelė tikimybė, kad šis vairuotojas vairavo transporto priemonę be kortelės – nuskaitykite duomenis iš jo vairuotojo kortelės;
- dar kartą atidarykite langą **Skaitmeninio tachografo duomenys**: ir skirtuke **Konkrečios dienos veiklos** lyginkite veiklos grafiką iš tachografo su Szczepan God diagrama:

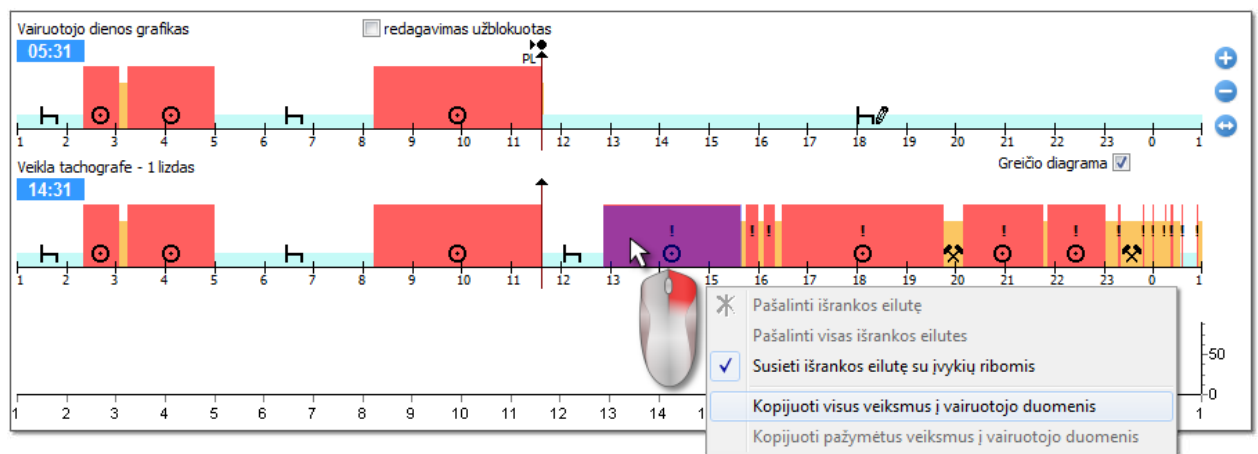
*Jeigu diagrama **Palyginimas su duomenimis iš skait. kortelės** yra tuščia, atžymėkite **tik dabartinę tr. priemonę** ir pasirinkite reikiamą vairuotoją.*

- jau pirmu "važiavimo be kortelės" laikotarpiu (pav. aukščiau) matote, kad Szczepan God neturi jokių įrašų, išskyrus rankiniu būdu įvestą sustojimą – kitomis dienomis situacija panaši iki kortelės įdėjimo vietos;
- jei reikia, galite kopijuoti veiklas iš tachografo į vairuotojo kortelę – programa suteikia šią galimybę lange "dienos iš vairuotojo kortelės peržiūra / redagavimas":
 - spustelėkite mygtuką **[Redaguoti]**, esantį į dešinę nuo parinktės **tik dabartinę tr. priemonę**;
 - lange **Vairuotojo dienos grafikas** spustelėkite **S1**, kad būtų rodomas grafikas iš tachografo lizdo Nr. 1, ir atžymėkite parinktį: **redagavimas užblokuotas** (pav. apačioje);

*Jeigu laukas **Transporto priemonė** tuščias, spustelėkite piktogramą: ir pasirinkite reikiamą transporto priemonę.*

- dešiniuoju pelės mygtuku spustelėkite veiklas iš tachografo grafiko ir pasirinkite **Kopijuoti visus veiksmus į vairuotojo duomenis** išskleidžiamajame meniu (pav. apačioje);

- **Kopijuoti visus veiksmus į vairuotojo duomenis** – (grafikas iš tachografo) – nepaisant pasirinktos funkcijos, kopijuoja (perrašo) visas veiklas iš tachografo į vairuotojo kortelę;

- **Kopijuoti pažymėtus veiksmus į vairuotojo duomenis** – (grafikas iš tachografo) – pasirinkite spustelėdami kairiuoju mygtuku (sritį). Pasirinkus šią parinktį, veiklos iš tachografo bus nukopijuotos į vairuotojo kortelę pasirinktoje srityje;
- **Kopijuoti įvykius iš tachografo - 1 lizdas** – (diagrama iš vairuotojo kortelės) – ši parinktis aktyvi tik **kortelė išimta** laikotarpiais. Ji kopijuoja visus įvykius iš tachografo lizdo Nr. 1 į vairuotojo kortelę. Jei įjungiate diagramą iš lizdo Nr. 2, siūloma parinktis **Kopijuoti įvykius iš tachografo - 2 lizdas**.

- nukopijavę veiklas, eikite į ataskaitą: "[Vairuotojų pažeidimai](#)" ir dar kartą generuokite Szczepan God atliktus pažeidimus.

6.2.3. Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje

„Expert“ licencija - GNSS lokalizavimas

Atidaro „Google™ Maps“ langą (internetinis žemėlapis) arba „OpenStreetMap“ (neprisijungęs žemėlapis), kuriame galima palyginti iš tachografo ir vairuotojo kortelės nuskaitytus kilometrus su kilometrais maršruto, pažymėto žemėlapyje.

Pagrindinis analizės tikslas – patikrinti, ar buvo atlikta neleistinių keitimų, kurie nepalieka pėdsakų tachografe ir vairuotojo kortelėje. Tiesą sakant, tai vienintelė priemonė, leidžianti patikrinti, ar vairuotojas neatliko neleistinių veiksmų tachografe naudodamas magnetą arba sumažindamas įtampą.

Žemėlapio tipo keitimas (prisijungus/neprisijungus)

Žemėlapio pasirinkimas galimas *Nuostatos -> Programos nuostatos -> Žemėlapio pasirinkimas*. Žemėlapio pasirinkimas galioja visiems naudotojams ir inspekcijoms.

Lyginti važiavimo laiką ir atstumą žemėlapyje

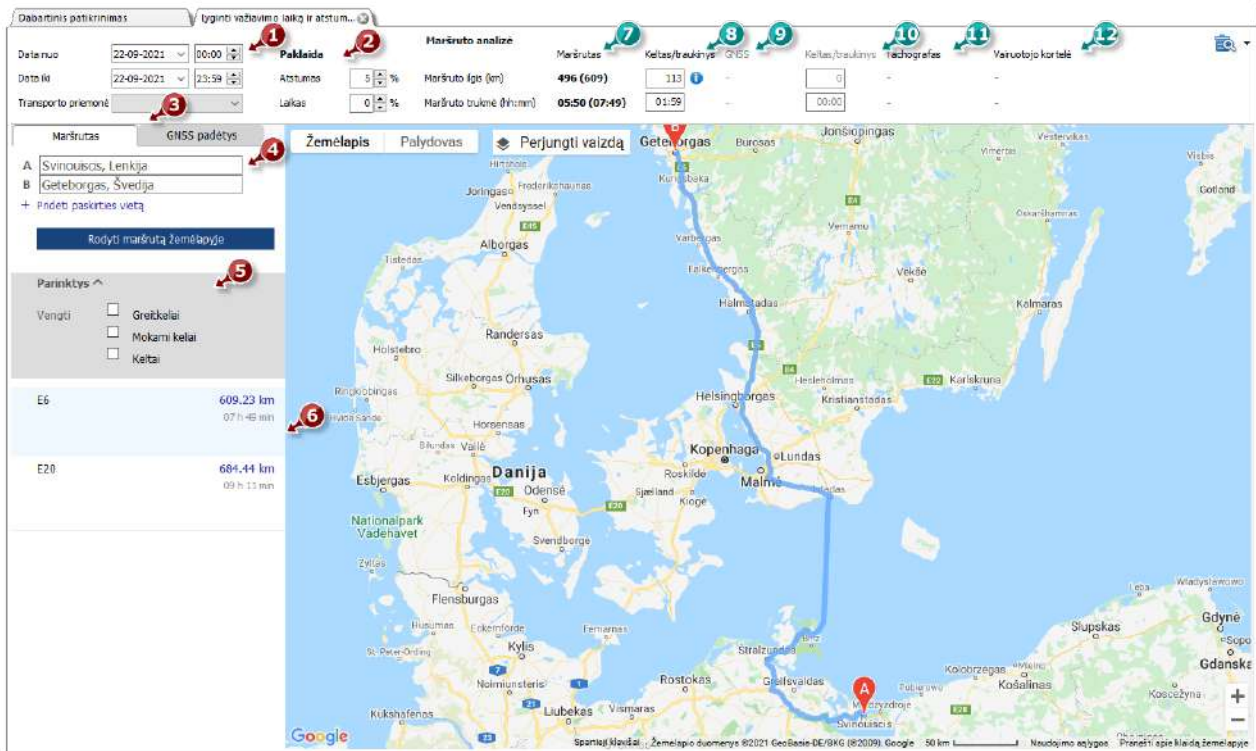
Norint atlikti palyginimą, atlikite šiuos veiksmus:

- (poz.1 - pav. apačioje) pasirinkite analizuojamą laikotarpį ir transporto priemonę arba vairuotoją (numatyta: transporto priemonė).
 - Naudojant neprisijungusią žemėlapio versiją (OpenStreetMap), laukai **Data nuo** ir **Data iki** automatiškai užsipildo paskutinę kontroliuojamo laikotarpio dieną.

Pasirinkus vairuotoją, sąraše rodomi tik tie, kurie turi **G2V1** arba **G2V2** vairuotojo kortelę. Žemėlapyje bus rodomas maršrutas iš vairuotojo kortelės be importuotų GNSS duomenų iš skaitmeninio tachografo.

- (2 elementas) nustatykite laiko ir atstumo variacijos paklaidą
- (3 elementas) pasirinkite žymelę su maršrutu nurodytu žemėlapyje (**Maršrutas**) arba maršrutu pagal GNSS taškus (**GNSS padėtys**)
- (4 elementas) nustatykite maršrutą žemėlapyje

Galimybė pažymėti papildomas parinktis iš išskleidžiamo sąrašo (5 elementas).

Programa parodys prieinamas trasas. Pagal numatytuosius nustatymus žemėlapyje bus rodoma trasa iš pirmos pozicijos sąrašė. Ją galima pakeisti paspaudus pasirinktą trasą (6 elementas).

- (7 elementas) siūlomas vairavimo laikas ir atstumas, nuskaitytas iš **Google™ map/OpenStreetMap**
 - skaičius už skliaustų - neįtraukia vertės iš laukelio **keltas/traukinys**
 - skaičius skliaustuose - įtraukia vertės iš **keltas/traukinys**
- (8 elementas) siūlomas laikas ir kilometrų skaičius keltu/traukiniu nuskaitytas iš **Google™ map/OpenStreetMap** (galimybė redaguoti)
- (9 elementas) siūlomas važiavimo laikas ir atstumas pagal **GNSS lokalizaciją**
 - skliausteliuose neesantis skaičius – neapima vertės iš lauko **keltas/traukinys**
 - skliausteliuose esantis skaičius – apima vertę iš lauko **keltas/traukinys**
- (10 elementas) siūlomas važiavimo laikas ir atstumas nuvažiuotas keltu/traukiniu pagal **GNSS lokalizaciją** (galimas redagavimas)
- (11 elementas) tachografo duomenys
- (12 elementas) duomenys iš vairuotojo kortelės

Ataskaitos spausdinimas

- atidaro "ataskaitos spausdinimo peržiūros" langą po išplėtus [▼] ataskaitos spausdinimo parinktį, galima pasirinkti ataskaitą „**Google**“ maršrutui arba **GNSS** punktam.

Maršruto pakeitimas

Siekiant pakeisti trasos eigą reikia pertraukti ją iki pasirinkto taško, per kurį ji turi eiti pav. apačioje:

Pav. Trasos eigos pakeitimas

Transporto priemonėms su išmaniaisiais tachografais naudokite parinktį "**Rodyti lokalizacijos punktus GNSS**", kuri parodys maršrutą pagal GNSS taškus. Pažymėję šią parinktį, pasirinkite transporto priemonę ir nustatykite datų intervalą. Papildomos parinktys leidžia pakeisti maršrutą. Taip pat galima rankiniu būdu pridėti ir pašalinti GNSS taškus internetiniame žemėlapyje (Google™).

Jei punktų nėra, tuomet bus rodomas atitinkamas komunikatas.

Tachografo ir GNSS atstumo palyginimas

Naudojant internetinę žemėlapių funkciją (Google™), programa automatiškai palygina tachografo užfiksuotą nuvažiuotą atstumą su trumpiausiu kelių atstumu tarp GNSS taškų. Jei tachografo matuojamas nuvažiuotas atstumas yra trumpesnis už kelių atstumą, pasirodo įspėjimas: **Aptikti skirtumai kilometrais tarp GNSS ir tachografo.**

6.3. Pažeidimų pateikimas

Analizuojant pažeidimus naudingos toliau išvardytos priemonės:

"[Kassavaitinė diagrama](#)" – pateikia vairuotojo veiklos septynių dienų diagramą (duomenys iš registracijos lapų / dienų iš vairuotojo kortelės) arba veiklos grafiką iš skaitmeninio tachografo. Diagramoje rasite visus pažeidimus (žr. paaiškinimus skirtuke "Sutartiniai ženklai"). Kiekvienos dienos vairavimo laikotarpiai ir savaitiniai poilsio laikotarpiai rodomi suprantamu būdu;

"[Mėnesinė diagrama](#)" – pateikia vairuotojo veiklos penkių savaitių diagramą. Grafike aiškiai parodyti savaitiniai poilsio laikotarpiai ir 2 savaitių vairavimo laikotarpis;

"[Patikr. atask.](#)" – ataskaitoje **Kassavaitinė diagrama** pateikiama su išsamiumi kiekvienos savaitės aprašymu, kuris gali būti rodomas keliomis kalbomis. Ataskaitą galima spausdinti arba eksportuoti kaip PDF failą. **Patikr. atask.** padeda sužinoti, kas lėmė pažeidimus.

6.3.1. Kassavaitinė diagrama

Kassavaitinė diagrama - tai grafinis vairuotojo veiklos nurodytomis savaitėmis vaizdas.

Diagramą galima pasiekti šiais būdais:

- pagrindiniame meniu **Ataskaitos** pasirenkant **Kassavaitinė diagrama**
- paspaudžiant mygtuką arba dienų iš vairuotojo kortelės / registracijos lapo peržiūros lange ir šių ataskaitų generavimo languose: "[Patikr. atask.](#)" ir "[Vairuotojų pažeidimai](#)"

Vairuotojo veikla įvardijama taip pat kaip "[dienos diagramoje iš vairuotojo kortelės](#)".

Norėdami aktyvinti ataskaitą:

- nurodykite vairuotojo vardą ir pavardę (pasirenkama iš sąrašo) arba
- Transporto priemonė
 - Jeigu parsiųstoje ataskaitoje programa randa veiksmų, užfiksuotų pirmame ir antrame lizde, rodomos sekančios pasirinkimo galimybės: **1 lizdas** ir **2 lizdas**

Transporto priemonių atveju rodomi **tik įvykiai** - programa neanalizuoja jokių pažeidimų.

- nurodykite laikotarpį

- paspauskite mygtuką:

Kassavaitinėje diagramoje galima naudotis tokiomis parinktimis:

Mygtukas:

Mėnesinė diagrama

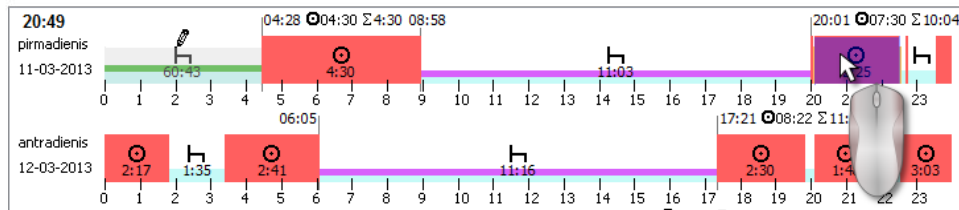
Atidaroma naujame skirtuke : "[Mėnesinė diagrama](#)".

Pasirinkta veikla

Skirtuke **Išranka** kairėje diagramos pusėje, lauke Pasirinktas įvykis, rodoma informacija apie įvykį, į kurį nukreiptas pelės žymeklis (pav. apačioje).

Diagramoje bus matomas laikas, kai vairuotojas įdėda ir išima kortelę, jei jis persiunčiamas iš tachografo kortelės pasirinktą šios transporto priemonės dieną.

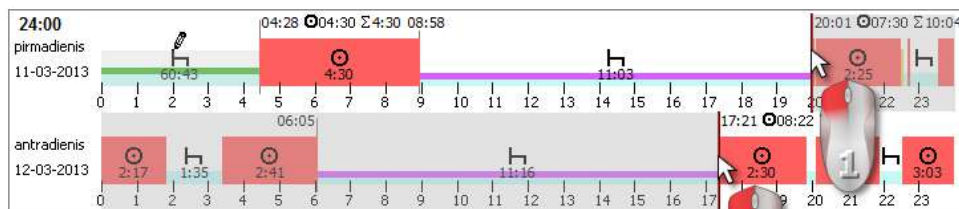
*Padėję žymeklį ant kortelės įdėjimo ir išėmimo simbolio "**Pasirinkta veikla**" laukelyje, tekstas bus pažymėtas atitinkamu apskritimu.*

Išranka	
Pasirinkta veikla:	
tipas:	
vairavimas	
nuo:	11-03-2013, 20:06
iki:	11-03-2013, 22:31
laikas:	02:25
Valst. nr.	

Pasirinktas plotas

Skirtuke **Išranka** kairėje diagramos pusėje, lauke Pasirinktoje srityje, rodoma pasirinkto laikotarpio santrauka. Spustelėkite pele du kassavaitinės diagramos taškus. Pasirodys dvi linijos, žyminčios atitinkamą laikotarpį (1 ir 2 punktai – pav. apačioje).

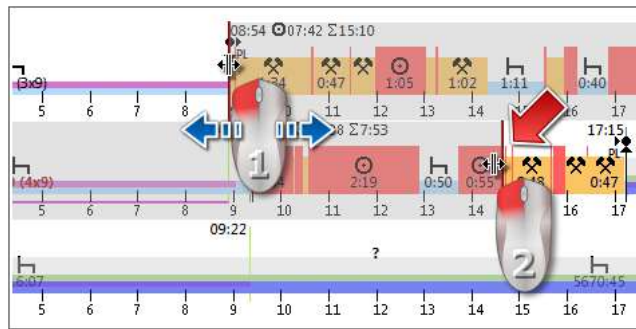
Išranka	
Pasirinktas plotas:	
⊙	07:30
⊙	00:05
⊙	00:00
⊙	13:48
⊙	11:16
⊙	00:00
Σ	21:23

Galima pagal pageidavimą pele paimti šias linijas (žymas) ir perkelti (1 punktas – pav. apačioje). Nustačius antrąją žymą, galima padaryti, kad ji peršoktų į kitą vietą, spustelint kitą diagramos tašką.

Jeį renkant išrankos plotas tampa didesnis nei ekrane rodoma diagrama arba susiduriama su kitomis problemomis, galima pasirinkti atitinkamą punktą iš išskleidžiamojo meniu.

Ploto pabaigos nuostatos – spustelėkite pageidaujamą PPM vietą ir išskleidžiamajame meniu pasirinkite **nust. pabaigą**.

Po diagrama yra parinkti **Susieti išrankos eilutę su įvykių ribomis**. Suaktyvinus šią parinktį, nustatytos išrankos linijos automatiškai perkelioms tiksliai į gretimos veiklos pradžią / pabaigą (2 punktas – pav. apačioje).

Apžvalga ir sutartiniai ženklai

Kita vertus, trečiajame lange: **Apžvalga** sudėti įvykiai iš savaitės diagramos tinkamai vairuotojui arba automašinai bei laikotarpiai OUT ir AETR.

Ketvirtame lange rodomi **Sutartiniai ženklai**.

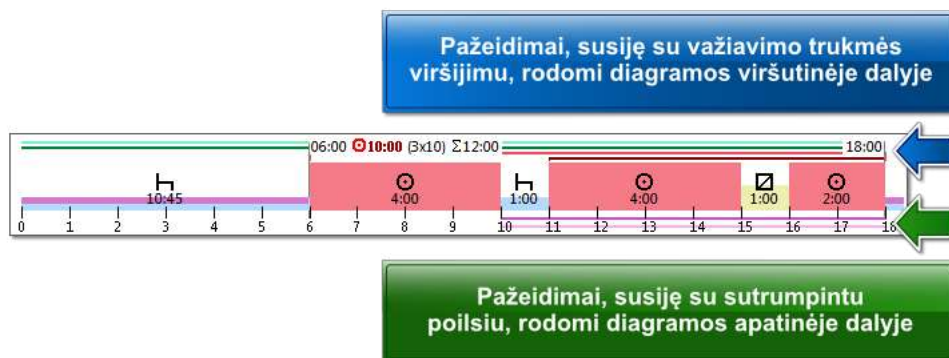
Pažeidimų vizualizacija (tik vairuotojo)

Grafike, išskyrus linijinę įvykių vizualizaciją, pristatomos taip pat vietos, kuriose buvo padaryti pažeidimai susiję su darbo laiko viršijimu arba poilsio laiko sutrumpinimu.

Savaitės diagramoje bus pateikti tik patvirtinti pažeidimai.

Atliekama tik pasirinkto vairuotojo pažeidimų analizė.

Rodinių vietos yra pateikiamos iliustracijoje toliau (pav. apačioje).

*Kitų diagramos ženklų paaiškinimus galima rasti skirtuke **Sutartiniai ženklai**.*

Kortelė "d."

Kortelėje "d." (dienos) kiekvienai dienai atskirai rodomos keturių bazinių įvykių (važiavimas, darbas, vairuotojo pasiekiamumas, stovėjimas) sumos.

Dienų iš vairuotojo kortelės / registracijos lapo peržiūra / redagavimas savaitinėje diagramoje

Iš savaitinės diagramos galima atidaryti ir peržiūrėti / redaguoti dieną iš vairuotojo kortelės/registracijos lapo (vairuotojui) arba atidaryti [dienos peržiūros langą iš skaitmeninio tachografo](#)⁴³ (transporto priemonei) – savaitinės diagramos išskleidžiamajame meniu pasirinkite

- **Redaguoti dieną**

arba

- du kartus paspauskite grafiko plotą pasirinktai dienai

Programa atidaro pasirinktos dienos peržiūros langą naujame skirtuke.

Savaitės diagramos redagavimas

Savaitės diagramoje parodytą veiklą galima redaguoti naudojant dienos diagramos formą – tam iš savaitės diagramos išsiskleidžiančio meniu pasirinkite "**Redaguoti dieną**".

Pasirinkta diena atsidaro naujoje dienos diagramos formoje, kurioje galima redaguoti dienos duomenis.

Papildomos parinktys

Konkrečias diagramos dalis patogiau vertinti padidinus: (mygtuku po diagrama). Spustelėkite mygtuką , jei norite diagramą sumažinti. Numatytąjį diagramos dydį galima atstatyti spaudžiant .

Diagramos spaudinys

Galima išspausdinti diagramą. Spustelėjus LPM: Spausdinti mygtuką, išskleidžiamajame meniu bus pateiktos šios parinktys:

- **Spausdinti matomą savaitę** - pateikia dabartinę peržiūros savaitės spausdinimo peržiūrą
- **Spausdinti pasirinktas savaites** - pateikia dabartinę pažymėtų savaitių spausdinimo peržiūrą (žr. aukščiau pateiktą parinktį "pažymėtame plote")
- **Spausdinti visą laikotarpį** - pateikia į kontrolinį laikotarpį įtrauktų savaitių spausdinimo peržiūrą

Parinktys, susijusios su diagramos spausdinimu:

- **Rodyti legendą spausdinimui** - jei pažymėta ši parinktis, sutartiniai ženklai bus pateikti paskutiniame ataskaitos puslapyje
- **Rodyti veiklų sąrašą spausdinimui** - pažymėjus šią parinktį, savaitės diagramoje virš sutartinių ženklų bus pateiktas veiksmų sąrašas

6.3.2. Mėnesinė diagrama

Mėnesio diagramoje pateikiamos viena paskui kitą einančios 5 savaitės. Tai leidžia lengviau ir greičiau išanalizuoti savaitės poilsį, savaitinio vairavimo laiką ir dvisavaitinio vairavimo laiką.

Pasiekti diagramą galima šiais būdais:

- pagrindiniame meniu **Ataskaitos** pasirinkus **Mėnesinė diagrama**
- paspaudus mygtuką arba "savaitinės diagramos" lange ir šių ataskaitų generavimo languose: "Patikr. atask." ir "Vairuotojų pažeidimai"

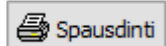
Norėdami aktyvinti ataskaitą:

- nurodykite vairuotojo vardą ir pavardę (pasirenkama iš sąrašo)
- nurodykite laikotarpį
- paspauskite mygtuką:

Pagrindinės mėnesinės diagramos ypatybės

1. Vienoje eilutėje rodoma viena savaitė
2. Visas diagramos rodinys apima 5 savaites (galima matyti visą 28 dienų laikotarpį)
3. Siūloma parinktis, leidžianti peržiūrėti tik poilsio laikotarpius:
 - Galite pasirinkti poilsio laikotarpių, kurie bus rodomi diagramoje, ilgį (dieniniai ir savaitiniai poilsio laikotarpiai rodomi pagal numatytuosius parametrus)
4. Rodomi 24/30 val. laikotarpiai
5. Rodomas 6 dienų laikotarpis, atspindintis savaitinį poilsį
6. Dienos / savaitės poilsio laikotarpiai sudaromi skirtingai nei savaitinėje diagramoje (žr. paaiškinimą)
7. Parinktys / mechanizmai, paimti iš savaitinės diagramos:
 - bet kokios srities pažymėjimo parinktis (velkant žymėjimą iki įvykio krašto)
 - rodomi foniniu režimu apšviesto įvykio duomenys naudojantis pele
 - vizualizuojami pažeidimai

Diagramos spausdinimas

Galite spausdinti diagramą. Kairiuoju pelės mygtuku spustelėjus mygtuką: atidaromas išskleidžiamasis meniu su šiomis parinktimis:

- **Spausdinti faktinį rodinį** – atsidaro šiuo metu rodomo mėnesio spaudinio peržiūra
- **Spausdinti pasirinktą laikotarpį** – atsidaro šiuo metu pasirinkto laikotarpio spaudinio peržiūra (žr. temą "[Kassavaitinė diagrama -> Pasirinkta sritis](#)"⁷⁶)
- **Spausdinti visą laikotarpį** – atsidaro kontroliuojamo intervalo visų savaitių spaudinio peržiūra

Su diagramos spaudiniu susijusios parinktys:

- **Rodyti legendą spausdinimui** - pažymėjus šią parinktį, spaudinyje bus matoma diagramos legenda
- **Rodyti veiklų sąrašą spausdinimui** – pažymėjus šią parinktį, spaudinyje bus išvardytos visos vairuotojo veiklos per laikotarpį, kurio duomenys bus spausdinami (dešinėje prieš legendą)

Perėjimas į dienos grafiką

1. Paspauskite kairiu pelės mygtuku veiksmą pasirinktą dieną
2. Iš išskleidžiamo meniu sąrašo pasirinkite **Redaguoti dieną**
LUB
1. Du kartus paspauskite veiksmą pasirinktą dieną

6.3.3. Patikr. atask.

Ši ataskaita naudinga siekiant suprasti vairavimo laiko, kasdienių bei savaitinių poilsio laikotarpių analizę ir paaiškinti visus programos aptiktus pažeidimus. Ataskaitą galima iškviesti naudojantis meniu **Ataskaitos -> Patikr. atask.** bei pažeidimų ataskaitos generavimo langu "[Vairuotojų pažeidimai](#)"⁵⁵, paspaudžiant mygtuką Patikr. atask.

Ataskaitos struktūra

Ataskaita padalinta į šiuos skyrius:

- Savaitinė veiksmų įrašų lapuose / vairuotojo kortelės dienų diagrama (paaiškinimas pateiktas paskutiniame ataskaitos puslapyje);
- Savaitės ir dviejų savaitių vairavimo laikai (esamos ir praėjusios savaitės) su pastabomis dėl galimo normų viršijimo ir kitą savaitę turimo vairavimo laiko;
- Informacija apie savaitinius poilsio laikotarpius: ilsėjimosi laikas ir trukmė, galimas sumažinimas ir kompensavimas, dienų skaičius tarp praėjusio ir dabartinio savaitinio poilsio laikotarpio;

- Informacija apie kasdienes poilsio laikotarpis: rodomas kiekvienos dienos maksimalus poilsio laikas ir panaudoto kasdienio poilsio laikas. Be to, įvedamos pastabos dėl šių laikų, nurodančios Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3820/85 arba Reglamento (EB) Nr. 561 laikymąsi. Dalijimas į dienas atliekamas pagal įstatymų nuostatas;
- Kasdieniai vairavimo laikotarpiai: ciklo ilgis (kasdienis vairavimo laikotarpis), kasdienio vairavimo laiko ir nuolatinio vairavimo laiko analizė, pastabos dėl galimo normų viršijimo. Paskutiniame stulpelyje rodoma vairuotojui ir įmonei skirtos baudos suma pagal už pažeidimus numatytas baudas;
- Paskutiniame puslapyje pateiktas savaitinių veiksmų diagramoje naudojamų simbolių paaiškinimas.

Kaip sukurti ataskaitą

1. Atidarykite ataskaitos generavimo langą (menu: *Ataskaitos -> Patikr. atask. arba menu: Vairuotojų pažeidimai ->* *Patikr. atask.*).
2. Pasirinkite vairuotoją iš menu **Vairuotojas**.
3. Nustatykite analizės laikotarpį laukuose **Laikotarpis nuo** ir **iki**.
4. Skiltyje **Analizė pagal** pasirinkite analizę pagal **AETR (2010)** arba **561** (*Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006*).
5. Skiltyje **Parengti ataskaitą pagal duomenis iš:** pasirinkite:
 - **kortelės/registracijos lapo** – duomenys iš vairuotojo kortelių ir analoginių diskų.
 - **tachografo pagal veiksmus prirašytus vairuotojams** – duomenys iš skaitmeninių tachografų.
6. Spustelėkite arba (**Sudaryti ir uždaryti**).
7. Pasirinkite ataskaitos kalbą ir spustelėkite **OK**.

Pažeidimai padaryti už darbuotojo įdarbinimo laikotarpio ribų arba už patikrinimo ribų bus ženklinami .

Parinktys

Išsamų kitų parinkčių aprašymą žr. skirtuke "[Vairuotojų pažeidimai](#)" ->

 Papildoma

ataskaitoje rodyti savaitinį graf

Pasirinkus šią parinktį, vadinamoji vairuotojo važiavimo trukmės savaitinė diagrama bus

pateikta kiekvienos savaitės skyriaus pabaigoje.
(simbolių žymėjimas diagramoje toks pat kaip ir [savaitės vizualizacijoje](#)).

Spalva

Pasirinkus šią parinktį, kai kurie šios ataskaitos elementai bus pateikti keliomis pagrindinėmis spalvomis, priešingu atveju ji bus pateikta pilkais atspalviais.

Sutartiniai ženklai

Pasirinkus šią parinktį, savaitinės diagramos sutartiniai ženklai bus pateikti paskutiniajame šios ataskaitos skyriuje.

Mygtukas:

Atidaro "[Kassavaitinė diagrama](#)" .

Mygtukas:

Atidaro "[Mėnesinė diagrama](#)" .

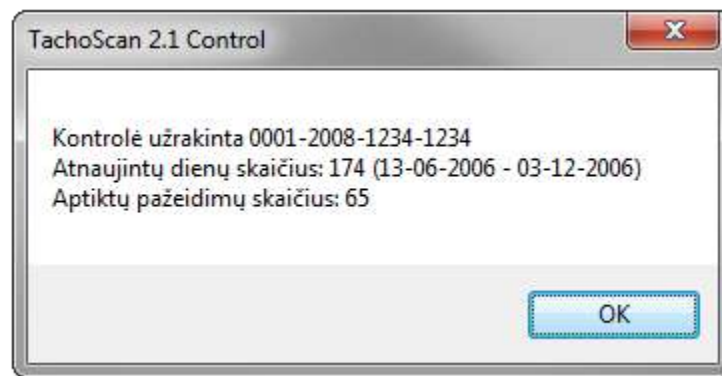
Norėdami peržiūrėti ataskaitą, naudokitės įrankių juostos mygtukais (žr: [Ataskaitų generavimas](#) .

7. Kontrolės užrakinimas ir eksportavimas

Atlikus patvirtinimą ir spausdinimą, arba vėliau baigus ataskaitos kopijavimą, galima atlikti kontrolės užrakinimą. Kontrolės užrakinimas reikalingas jos eksportui.

Norėdami užrakinti kontrolę, spauskite antrąją piktogramą: .

TachoScan Control atidaromas langas, patvirtinantis kontrolės uždarymą, o tada – kontrolės santraukos langas:

Kontrolės eksportavimas

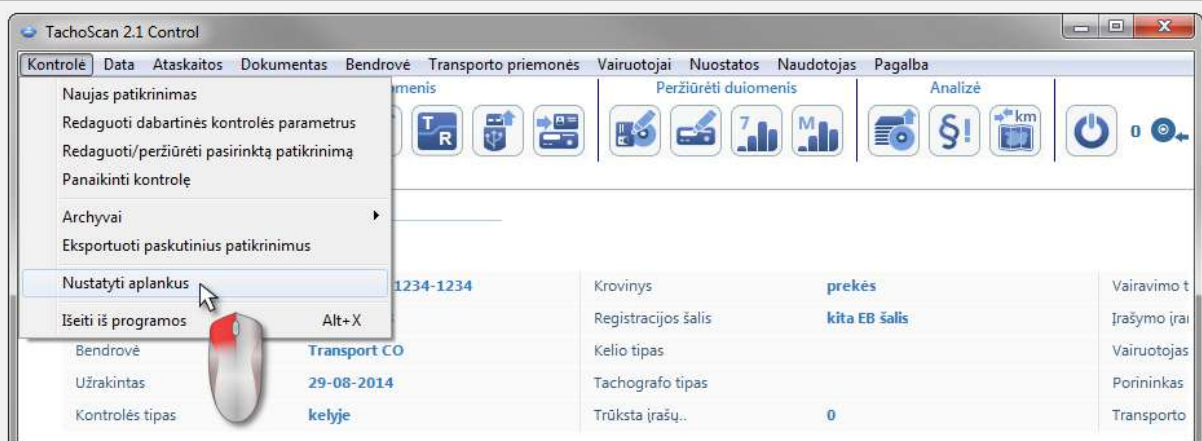
Kai kontrolė baigta ir užrakinta, kontrolę galima eksportuoti archyvavimo tikslams. Šiam tikslui pasirinkime meniu **Eksportuoti paskutinius patikrinimus** parinktį iš **Kontrolė** meniu.

Taip pat įmanoma pasirinkti kontrolės eksportą iš **Patikrinimų meniu** langą.

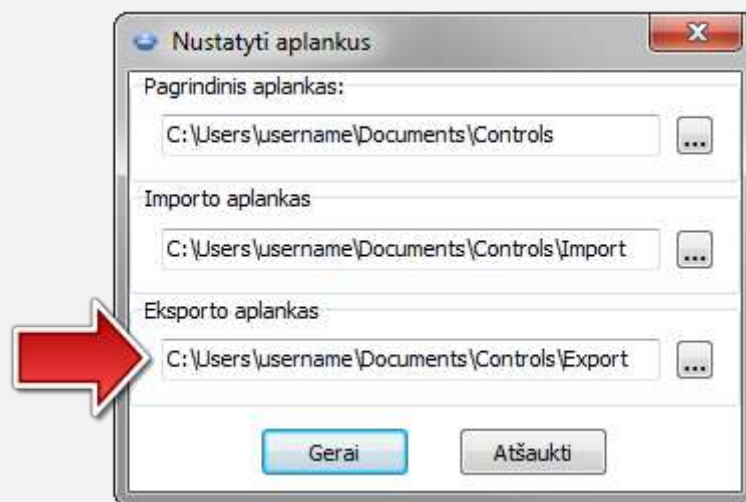
Pagal nutylėjimą TachoScan programinė įranga eksportuoja visas kontroles į katalogą: "C:\Documents and Settings\UserName\My documents\Controls\Export".

Jei norite pasirinkti kitą katalogą eksportuoti kontrolei išsaugoti, naudokite **Nustatyti aplankus** parinktį iš **Kontrolė** meniu.

Galite nustatyti eksporto katalogą iš **Patikrinimų meniu** lango.

Įvykdžius komandą, pasirodys langas **Nustatyti aplankus**, į kurį jūs galite rankiniu būdu įvesti norimo katalogo vietą arba piktograma pasirinkti kitą katalogą.

Pasibaigus eksportui, TachoScan Control programa išsaugos failą nurodytame kataloge vardu, esančiu nurodytos kontrolės numeryje, **ZIP** plėtiniu. Šiame faile rasite visus atliktos kontrolės duomenis.

8. Kontrolės atrakinimas ir redagavimas

Norint peržiūrėti arba redaguoti jau atliktą nurodytą kontrolę (archyvavimo modulyje tai gali būti importuota kontrolė), iš **Kontrolė** meniu pasirinkite komandą: **Redaguoti/peržiūrėti pasirinktą patikrinimą**.

Kaip alternatyvą, galima naudoti atitinkamą parinktį iš **Patikrinimų meniu**.

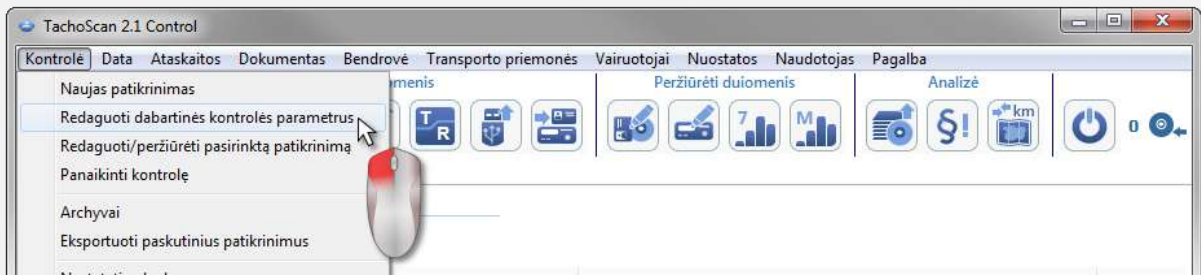
Atlikus pasirinkimą, pasirodys **Pasirinkite kontrolę** langas. Pažymėkite reikiamą kontrolę ir spauskime **Gera**.

*Jei kontrolė užrakintas, tada atrakinkite ją **IŠIMTINAI** peržiūros tikslams – duomenų redagavimas čia neleistas.*

Galima pasinaudoti dešinėje lango pusėje esančiais filtrais siekiant susiaurinti sąrašą rodomų kontrolių skaičių.

Kontrolės duomenų redagavimas

Meniu **Kontrolė** pasirinkite **Redaguoti dabartinės kontrolės parametrus**:

Pasirodys šis langas:

Redaguoti kontrolę

Nauji kontrolės parametrai

Numeris: 0001-2008-1234-1234 Data: 28-04-2008

Bendrovės pavadinimas: Transport CO

Kroviny: prekės Kontroluojamas laikotarpis: 13-06-2006 - 03-12-2006

☐ kontrolė patalpose

Gabenimo tikslas: Parko dydis: 1 Vairuotojų skaičius: 1

☒ patikra kelyje

Vairuotojo vardas ir pavardė: Kowalski Jan Tr. priem. valst. nr.: NOL11CF

Porininko vardas ir pavardė: Registracijos šalis: kita EB šalis

Kelio tipas: Tachografo tipas:

Įrašų apie kitokį darbą ir (arba) parengtį dirbti nebuvimas: 0

Įrašai apie vairavimo trukmę, darbo laiką: 0

Netinkamas veikimas, įrašymo įrangos naudojimas arba valdymas: 0

Laiko juosta: UTC+1 (Čekijos Respublika, Vokietija, Lenkija, Slovakija, Austrija, Prancūzija, Italija)

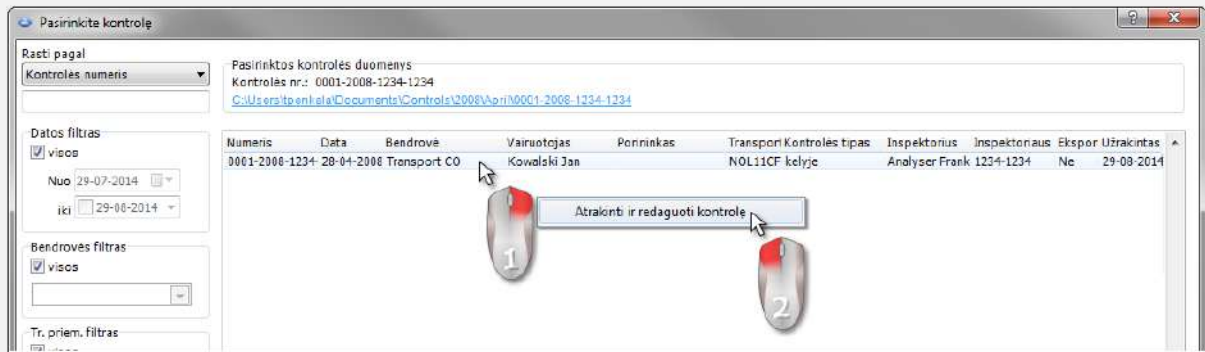
Vidutinis savaitės darbo laikas: Apibrėžti laikotarpius

Gera! Atšaukti

Jei pakeisite "kontroliuojamą laikotarpį", turėsite iš naujo atsisiųsti vairuotojo kortelės duomenis ir (arba) duomenis iš skaitmeninio tachografo ir analizuoti vairuotojų atliktus pažeidimus iš naujo.

Uždaros kontrolės redagavimas

Norėdami redaguoti kontrolę, iš **Kontrolė** meniu pasirinkime komandą **Redaguoti/peržiūrėti pasirinktą patikrinimą** ir tada spūstelėkime dešinįjį pelės klavišą ant pasirinktos kontrolės ir pasirinkime **Atrakinti ir redaguoti kontrolę** (pav. apačioje).

Sugeneravę ataskaitą **Vairuotojų pažeidimai** galite keisti pažeidimų būseną.

9. Ataskaitų generavimas

Generuoti ataskaitą galima dviem būdais:

- - (pav. aukščiau) - **Sudaryti ir uždaryti** - kai atidaroma ataskaita, langas, iš kurio ji buvo sugeneruota, bus uždarytas
- - **Sudaryti** - kai atidaroma ataskaita, langas, iš kurio ji buvo sugeneruota, bus ir toliau matomas

Ši parinktis rekomenduojama, kai peržiūrimos kelios to paties tipo ataskaitos – tuomet nereikia uždaryti ataskaitos peržiūros lango norint pamatyti tą pačią ataskaitą, bet, pavyzdžiui, skirtą kitam vairuotojui ar laikotarpiui.

Inelo / **EW** EUROWAG